

20-

II. szám. III. Évfolyam

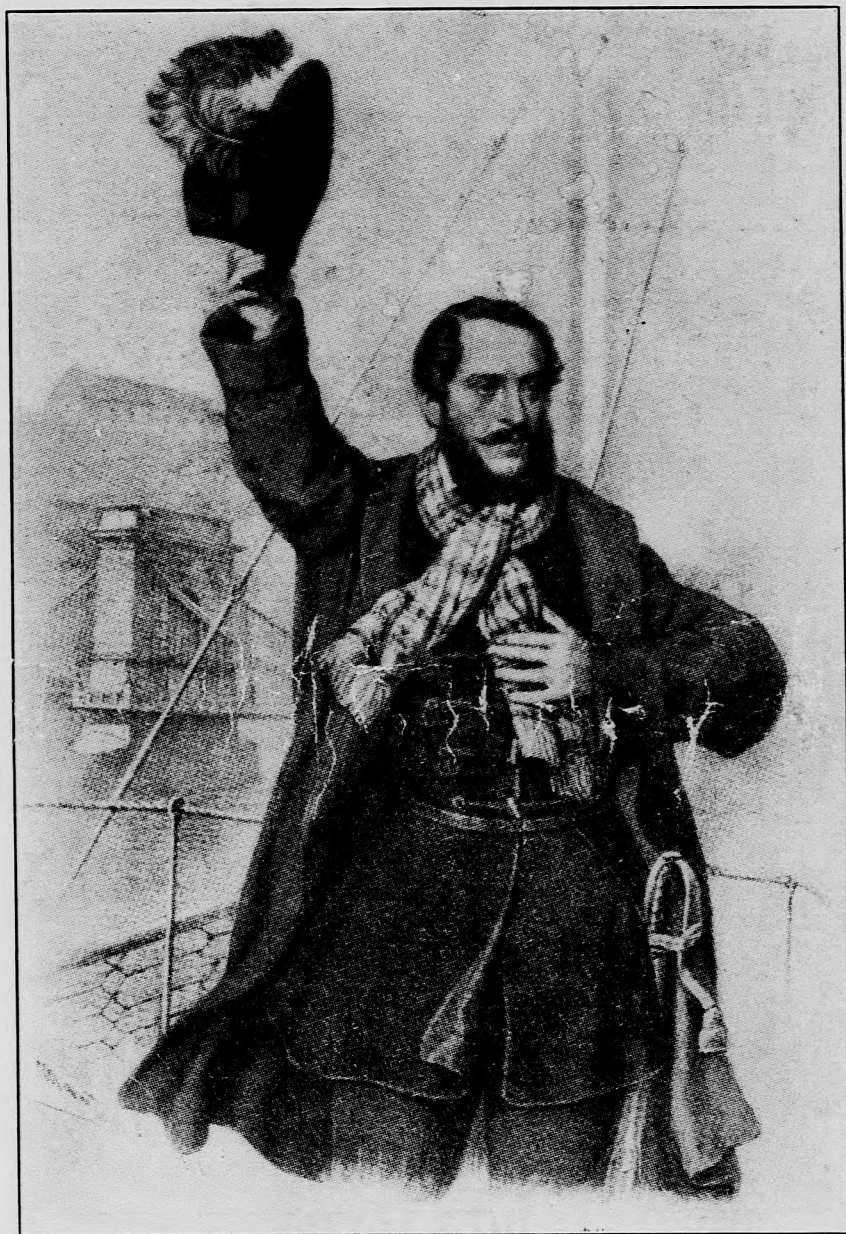
NEW YORK, N. Y. és PASSAIC, N. J., 1906 márczius 15-én.

III. Volume. No. 11.

7.772

A BEVÁNDORLÓ

MÁRCZIUSI SZÁMA

KOSSUTH LAJOS BUDAPESTEN

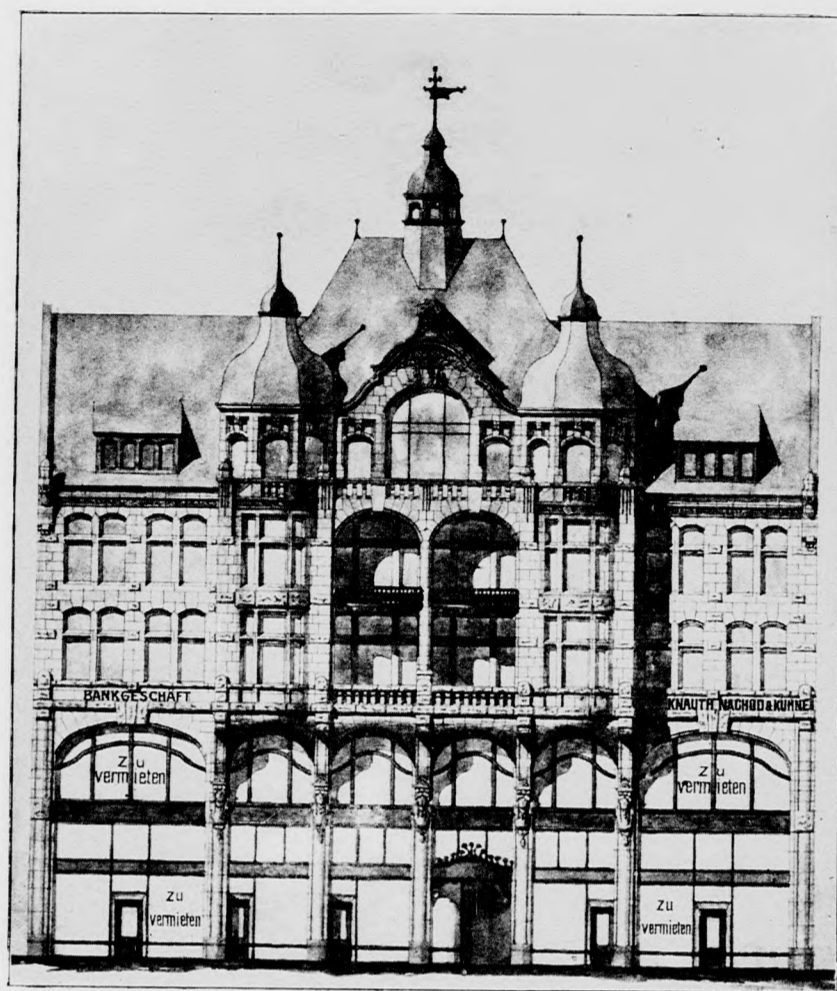
THE IMMIGRANT

**Festival Issue, in Commemoration of the 58th Anniversary
of the Hungarian Struggle for Independence**

EDITED BY

MICHAEL SINGER

EGYES SZÁM ÁRA 10 CENT

A Lipsei Bank Épülete

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE

NEW YORKI IRODA:

15 WILLIAM STREET, NEW YORK

PÉNZUTALVÁNYOKAT ÉS HITELLEVELEKET KIBOCSÁJTANAK

A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE

ÖRÖKSÉGEKET ÉS KÖVETELÉSEKET AZ Ó-HAZÁBAN PONTO-

SAN BEHAJTANAK

MAGYAR LEVELEKRE MAGYAR NYELVEN VÁLASZOLNAK

A

Szerkesztő
30 W
New
El
egész évre.
Egyes szám

Entered

11 szám. II

A BEVÁNDORLÓ

7772

Szerkesztőség és kiadóhivatal
30 West 19th Street
New York City

Előfizetési díj
egész évre.....2 dollár
Egyes szám.....5 cent

THE IMMIGRANT

Szerkeszti :
SINGER MIHÁLY

Editorial-Rooms
30 West 19th Street
New York City

Subscription
per annum.....2 dollars
Single copy.....5 cents

Entered as second-class matter January 3, 1905, at the Post Office at New York, N.Y., under the act of Congress of March 3, 1879

11 szám. III. Evfolyam

NEW YORK, N. Y. ES PASSAIC, N. J., 1906 MÁRCZIUS 15-én

III Volume No. 11

MÁRCZIUS TIZENÖTÖDIKÉN AZ AMERIKAI MAGYAROKNAK

A „Bevándorló“ számára írta **Abrányi Emília**.

*Szent nap!.. Tengeren túl valahány magyar van,
Hódoljon neked mind buzgó áhitatban!
Érezzék amikor ünnepelnek téged,
A hazához való mély, igaz hűséget!
Érezzék, a földnek bármily pontján állnak,
A magyar hazától soha el nem válnak!
Érezzék, mikor jössz lángolva, dörögve:
Magyarok maradtak, magyarok örökre!*

*Ó napok legszebbje, leghatalmasabbja,
Márczius nagy napja, márczius szent napja!
Szállj a lelkeinkbe mint tüzes lehellet,
Hogy híven kitartsunk népünk joga mellett!
Hogy az arany jármok bölcs magasztalói
Ne lássanak minket gyáván meghajolni!
Hogy bármit kínáljon a Cézároknak jobbjá,
Mi a szabadságot tartjuk legnagyobbra!*

*Csapj a kétkedőkre, ó tüzes igazság,
Hogy buzgó hitünket meg ne háborgassák!
Sujtsd villámaiddal a hízkelkedőket!
Haragos lángoddal addig égesd őket,
Míg föltámad bennük a vezeklő bánat,
Míg esengve nyújtják karjukat utánad,
Míg szegyenbe olvad áruló gázságuk,
Míg kiséül belőlük minden szolgaságuk!...*

*Szállj le ránk, remek nap, szállj le ránk lobogva,
Mint pünkösdi lángok az apostolokra!
A paraszt, a munkás ünnepeljen velünk,
Mint egyenlő társunk, igazi testvérünk!
Papok imádsága, kalmár verítéke:
Mind a te fenséges voltodat dicsérje!
Minden nemes szándék váljon erős tette,
Minden gondolatunk hazaszeretetté!*

*Teljék meg a légkör fényes szellemekkel,
Mint dallal sugárral a tavaszi reggel!
Mégdicsőült Tizedek lebegő gárdája
Búgjon a fülünkbe, mint ércskürtök széje.
Míg dobog a szívünk, míg a szemünk ragyog,
Érezzük: itt vannak a dicsők, a nagyok!
Itt van körülöttünk, egymást átölelve:
Kossuth és Petőfi csodatévő lelke!*

*Magyarok, vigyázzunk! Mind itt vannak! Élnek!
Szigorú, nagy szemmel látnak és ítélnek!
Ahogy a kísértést rendületlen álljuk,
Ahogy vas-jellemmel a hazát szolgáljuk,
És inkább nyomorgunk, inkább élünk gyászbán,
Semmint árulással szerzett ragyogásban:
A szerint megyünk majd, ha pályánknak vége,
Vagy a kárhozatba, vagy az üdvösségbe!*

*Minket századokig öltek és raboltak!
Ördögnél gonoszabb megrontóink voltak!
De tömérdek börtön, vérpad ellenére
Ég, daczol, eget kér a magyarság vére!...
És míg végenyészet nem lesz úr e népen!
Te maradsz örökké mindnyájunk szemében
A napok legszebbje, leghatalmasabbja:
Márczius nagy napja!... Szent szabadság napja!*

KOSSUTH AMERIKÁBAN

A „Bevándorló“ számára írta *Loew N. Vilmos* ügyvéd.

Amerikai magyar ujság „márczius tizenötödikének“ szentelt ünnepi számának minden sora kell hogy ama halhatatlanoknak emlékét elevenítse fel, akik megteremtették azt a napot: **Kossuth és Petőfi** emlékét.

Örömmel mondtam ennél fogva igent, midőn felkért arra, hogy Kossuth Lajosnak Amerikában való tartózkodásáról írjak ez ünnepi alkalomból. Tudtam ugyan, hogy nem kis dologra szólít fel, mert hiszen Kossuth Amerikában való tartózkodását egy cikk keretében felölelni nem lehet annál kevésbé, mert a tárgy mélyebb történelmi tanulmányozást követel s ily tanulmányozásra méltó. De a „Bevándorló“ és a „Bevándorló“ olvasói megérdemlik, hogy legalább megkíséreljem a nehézségek leküzdését s hogy legalább összetömörítve megadjam Kossuth ittlétének történetét.

Szinte csábit az alkalom, hogy Kossuthról a

Hogy is mondta maga Kossuth Lajos, amikor átlépte hazája határát: „Nincsen szó, mely arról fogalmat adhatna. Leborultam hazám földjére, mielőtt határán átlépnék; zokogva nyomtam rá a fiúi szeretet bucsúcsókját, egy csipetnyi port vettem belőle magamhoz, még egy lépés és — úgy valék, mint egy tört hajó roncsa, melyet a szélvész kidob a homokra egy sivatagon...“

Én is azt mondom! Nincsen szó, amely arról fogalmat adhatna, hogy mily érzelmekkel telik meg az én szívem, amikor Kossuthról akarok szólni. Leborulok hazám legnagyobb szelleme előtt, akit a maga igazságától sem a tömeg eget verő hozsannája, sem a boszuló erőszak pereatja eltántoritani nem bírtak, akinek lángelméje bevilágított a nemzetnek mult és jövőndő homályába, aki megoldotta a történelem titkait és betekintett a lélek rejtekébe, aki, bármerre járt legyen, áldásos nyomokat hagyott maga után, aki századának

népe őszinte rokonszenvvel viseltetik a magyar száműzöttek, Kossuth Lajos és társai iránt és teljesen elismeri a török kormány nagylelkű viselkedését, mely kormány a száműzötteket vendégszeretettel fogadta és velük jóakarattal bánik, és miután a szultán megengedni óhajtja nekik a terület elhagyását: ennél fogva az amerikai Egyesült Államok kongresszusa, a szenátus és a képviselőház, ezennel elhatározza: az Egyesült Államok elnöke felszólíttatik, hatalmazza fel a jelenleg a földközi tengerben cirkáló állami hajóink egyikét arra, hogy a fogságban levő Kossuth Lajost és társait vegye át és szállítsa őket ide az Egyesült Államokba.“

Ez a kongresszusi határozat volt a megkoronázása annak a Kossuth agitációnak, mely a forradalom esztendejében és az ezt követő évben itt Amerikában oly nagy arányokat öltött. Az amerikai nép a magyar szabadságharc folyamatát,

Kossuth amerikai arczképe

hazafiról, a lángnyelvű szónokról, a magyar nép halhatatlan fiáról, a demokrata szentháromság: a szabadság, egyenlőség, testvériség legeslegdicsebb bajnokáról, a tizenkilencedik század Prometheus alakjáról írjak, ki azért vesztette el hazáját, mert ezt nagygyá, függetlenség boldoggá akarta tenni s akit ez okból a számkivetés szirtjéhez láncoltak, ahol negyven éven túl a hazáért való fájdalom marta elevenen vérző testét. Ismét lem, csábit az alkalom, hogy a vértanúság töviskoszorújának és a dicsőség babérjának viselőjéről, hogy a Golgothán és az olajfák alatt vándorló hontalanról, hogy Kossuth Lajosról — „whose soul is marching on“ — oly érzelmekkel írjak, aminőket ő ültetett az emberi szivekbe

De a lap szerkesztője megadta nekem az útírányt s így mást írnom nem szabad. S ha szabad volna, tollam gyöngye egy Kossuth Lajosnak igazságos méltatására. Csak jó magyar szívem bír lelkesen feldobogni mindig és mindenütt, ahol és amikor Kossuth neve hangzik el.

nyers materializmusában szeplőtlen tisztaságban megőrizte az idealizmus fehér lobogóját, aki mint az amerikai nép vendége jött ide s rohamban meghódította a sziveket olyannyira, hogy még ma is bámulattal említik a nevét azoknak az utódjainak, akik elég szerencsések voltak őt láthatni, beszédjének mámorító zenéjét hallhatni.

Az 1851-iki év februárius havának 17-én Foote, Missouri államnak szenátora az Egyesült Államok szenátusában engedélyt kért és egyhangulag kapott egy határozati javaslat betérjesztésére. E javaslatot kétszer felolvasták és végleges elintézését februárius 26-ára halasztották. E napon harmadszor is felolvasták azt. Azután átküldték a képviselőházba, ahol ugyancsak egyhangulag elfogadták.

A szóban forgó határozati javaslat a következőleg hangzott: „Miután az Egyesült Államok

az orosz intervenczió, a világosi fegyverletétel, az októberi hóhéruddözések alatt nagy rokonszenvet tanúsított nemzetünk ügye iránt. Cikkem keretét túllépné, ha minderről részletesen írnék, de Webster Dániel, Seward W. H., Mann Horace, Clay Henry, Benton Tamás, Banks Nathaniel B., Wilson Henry, Boutwell György, Quincy Josiah, Garrison Lloyd Vilmos, Sumner Károly, Cass Lajos, Everett Edvard, Greeley Horace, Bryant W. C., Bancroft György, Amerika akkori legelőkelőbb férfiainak irataiban megtaláljuk a magyarok érdekében tartott hatalmas beszédeket, az érdeklődésben megírt alig megszámlálható cikkeket, a majdnem minden állam törvényhozása által elfogadott részvétnyilatkozatokat, a nemzetközi jog és az emberiség nevében az orosz közbenlépés ellen meghozott lángoló tiltakozásokat, megtaláljuk a majdnem minden nagyobb város képviselőtestülete által elfogadott rokonszenves határozati javaslatokat.

Ha valaki megírja majd egyszer Kossuth Lajos Amerikában való tartózkodásának történetét, az említett szellem óriások könyveiben megtalálja a bevezető rész számára a leggazdagabb anyagot.

Pénteken, december hó 5-én, éjjélkor érkezett Kossuth Lajos a new yorki kikötőbe. Staten Islandon kötött ki, ott szállott partra. A new yorki fogadó bizottság rendezte ezt így avégből, hogy véglegesen megállapíthassa az ünnepeket, melyeket Kossuth New Yorkban való bevonulására tervezett a metropolis népe.

December hatodikán és hetedikén Staten Islandon Dr. Doanenak, a kikötő egészségügyi főhivatalnokának házában pihent meg Kossuth Lajos, ahol csak kevés látogatót fogadott, köztük Beecher Henry Ward urat, a nagynevű brooklyni hítszónokot.

December 8-án vonult be Kossuth Lajos New Yorkba. Castle Gardenál szállott partra. Ahogy Kossuth Lajost fogadták New Yorkban, úgy Amerikában nem fogadtak még halandót soha.

Több mint háromszázezer ember vonult ki a magyar szabadsághős fogadtatására! Háromszázezer ember 1851-ben, amikor New York alig számlált többet néhány százezer lakósnál! Ide New Yorkba zarándokolt azonban akkor nemcsak New York állam népe, hanem idesereglettek New Jersey, Pennsylvania és Connecticut államokból. Látni akarták azt a mesés magyar alakot, akinek feje köré legendákat szőtt a hír. A város lobogó erdőhöz hasonlított s az amerikai zászlók között méltó helyet foglalt el a szabadság egy másik dicső jelvénye: a háromszínű magyar lobogó. A diszmenetet az állami polgári katonaság több ezrede nyitotta meg, őket követte egy valóságos emberáradat, lovas bandériumok, követségek, egyletek, iparosok és munkások. A német egyletek ugyanaz esté fáklásmenetet rendeztek és a színházban a díszelőadás folyamán egy többszáz hangból álló kar a „Welcome to Kossuth“ című ünnepi ódát énekelte.

Ideiktatjuk angol eredetiben Walter Savage Landor költeményét, melyet Kossuth bevonulása alkalmából írt december 11-én:

TO THE CITY OF NEW YORK, ON ITS
RECEPTION OF KOSSUTH.

*City of men!, rejoice,
Not to heard the voice
That rais'd up millions to its Country's side,
But that thy sons respond
With voice that sounds beyond,
And shakes across the sea the despot's pride.*

*My native Albion!, thou
Mayst also glory now;
These are thy sons; altho' like Ishmael driven
To desert lands afar
Yet o'er them hung the star
That shor'd the sign of freedom bright in heaven.*

*Iron and gold are theirs,
And who so justly shares
These powerful gifts as they whose hands are
strong,*

*Whose hearts are resolute
To quel the biped brute
Trampling on law and rioting on wrong?*

*Rise, one all, as when
Ye hail'd the man of men,
And give not sumptuous feasts nor sounding
praise*

*To that brave Magyar,
But wage e pious war
And shed your glory round his closing days.*

Kossuthal akkor a következő emigránsok érkeztek Amerikába: Pulszky Ferencz és neje, gróf Bethlen, Berzenczey ezredes, Ihász alezredes, Flaynik Pál, Nagy Péter, Lemimi, Török,

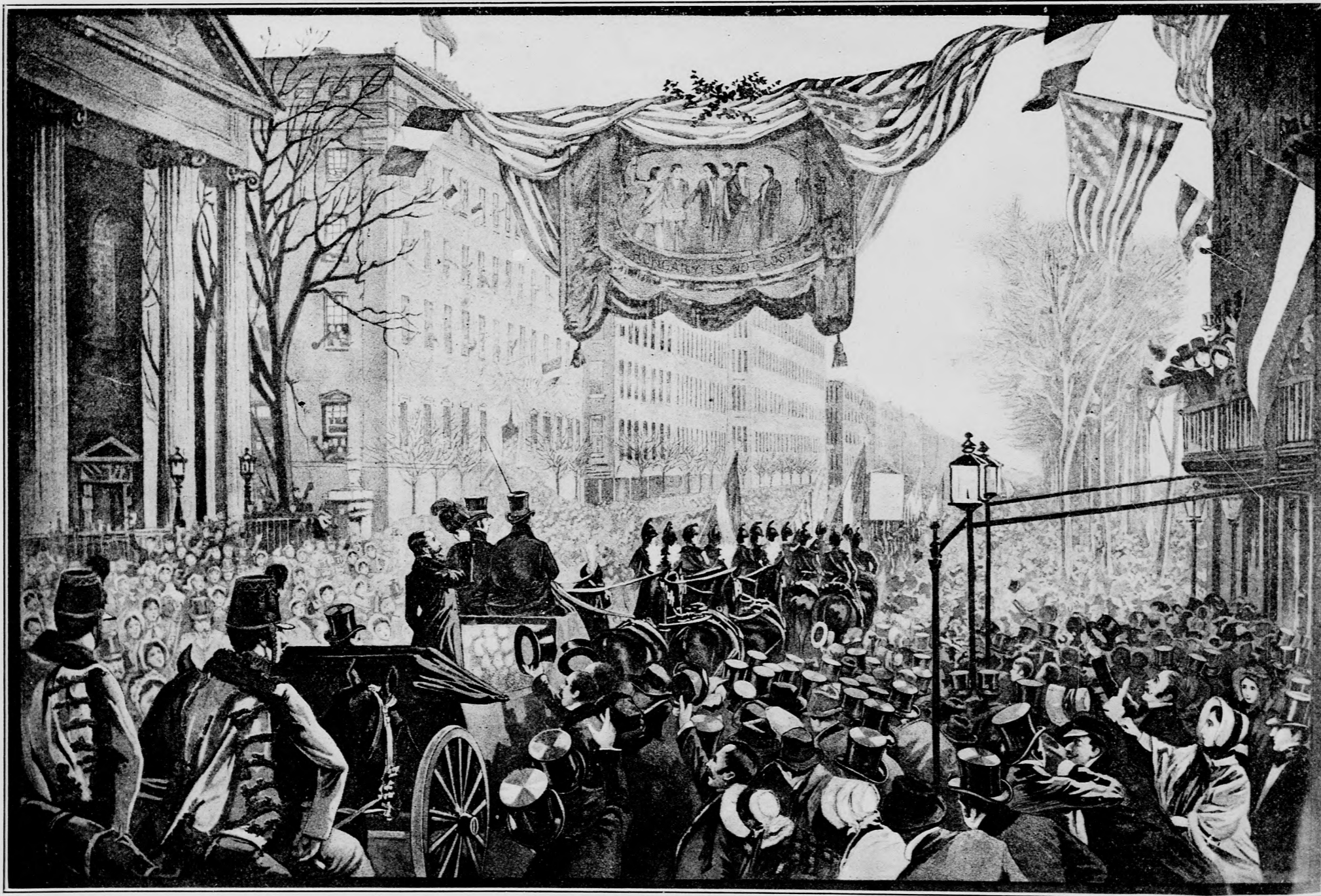
László, Németh, Waigly, Fráter és Greshak. Később a Missouri hajón érkeztek: Perczel Miklós és neje, Dömötör János és neje, Gyurman Adolf, nejevel és gyermekével, Kovács István és neje, Dr. Spacsck Lajos nejevel, gyermekével és anyósával, Lüley Manó nejevel és öt gyermekével, Hasman Ferencz, Berzenczey László, Asbóth Sándor, Fráter Alajos, Waigly Vilmos, Német József, Kalapcsa K. János, Czeczár Merigli, Szevénye Antal, Miklósi Ármin, tisz. Ács Gedeon, Madarász, Figyelmessy ezredes s velük több magyar honvéd, akiknek nevét a rendelkezésemre álló iratokból kibetűzni nem bírtam.

December hó 9-én Goodwin Parke, Dana C. A. és Matthews I. C. vezetése alatt a sajtó küldöttsége tisztelgett Kossuthnál, hogy egy rendező disztrakomára meghívják őt. Ugyanaz nap Samuel Jones elnöklő főbíró elnöklelte alatt az ügyvédi kar gyűlésezett a végből, hogy bankettet rendezzenek Kossuth tiszteletére.

Másnap a Courrier and Enquirer, akkor New York legmértvadóbb hírlapja vezércikkben foglalkozott Kossuthal, akiről a következőket mondotta: He is one of the great, gallant spirits of the age, of unquenchable enthusiasm, of unconquerable courage, of undying patriotism, gifted with the most splendid endowments and master of an eloquence that often wields an almost magic power over the hidden energies of the human soul.

December hó 11-én Seward W. H., aki később Lincoln elnök alatt külügyminiszter lett, sürgette meg abbeli javaslatának tárgyalását, hogy a kongresszus Kossuth Lajost Washingtonba érkezésekor mint az amerikai nép vendégét hivatalosan fogadja. Summer Károly, Massachussets állam szenátora, lendületes beszédben támogatta a javaslatot, amelyet azután egyhangulag el is fogadtak.

December hó 12-én tartották meg New Yorkban a Kossuth tiszteletére rendezett városi disz-

Kossuth fogadtatása New Yorkban

lakomát. Az asztal nagyjai. Arra a but not subdued; of our appeal az Kossuth Lajos má válaszolt, amelylye szívét. S mikor vendégek annak h ig némák maradt gosabban nyilván

Dec. 13. fogadta küldötteit. Hozzá ben Irhon függet

Majd a new york teket fogadta, akik morult, minden jól tandó politikáját. küldöttség is tiszte

December hó 1 new yorki sajtó la len Vilmos, az „Ev ország egyik legje

suth beszéde itt is megnyerte a sajtót

December 17-én Gardenben, Sandi tatta be Kossuth l gyűlés arról nyert a Lafayette Fusille sület ckkor nyujt dollárt a magyar t

December 18. Commi'tee tisztelg élen Sickles E. D. tábornok állott. adott át Kossuthn szédjében kiemelte hogy minden szab lárrel a magyar ne l a város minden zottságokat szerve

December 19-é

és Greshak. Ké-
: Perczel Miklós
Gyurman Adolf,
s István és neje,
mekével és anyó-
öt gyermekével,
László, Asbóth
Vilmos, Német
zár Merigli, Sze-
szt. Ács Gedeon,
s velük több ma-
rendelkezésemre
tam.

Parke, Dana C.
alatt a sajtó kül-
hogy egy rende-
t. Ugyanaz nap
elnöke alatt az
l, hogy bankettet
nirer, akkor New
szérezikben fog-
vetkezőket mon-
gallant spirits of
asiam, of uncon-
patriotism, gifted
nents and master
ds an almost ma-
gies of the human

V. H., aki később
szter lett, sürget-
gyalását, hogy a
ashingtonba érke-
endégét hivatalo-
ly, Massachussets
zedben támogatta
hangulag el is fo-

meg New York-
ezett városi disz-

lakomát. Az asztalok körül ültek az országnak nagyjai. Arra a pohárköszöntőre: „Betrayed, but not subdued; his call for help is but the echo of our appeal against the tread of oppression.” Kossuth Lajos másfél óráig tartó oly beszédben válaszolt, amelylyel lángra gyújtotta hallgatóinak szívét. S mikor befejezte beszédét, az előkelő vendégek annak hatása alatt néhány másodpercig némák maradtak, hogy azután csak annál hangosabban nyilvánuljon a lelkesedés.

Dec. 13. fogadta Kossuth az irországi egyetek küldötteit. Hozzájuk könyveket fakasztó beszédben Irhon függetlenségi törekvéseiről beszélt.

Majd a new yorki és brooklyni osztrák küldötteket fogadta, akik előtt feltárta Ausztriának nyomorult, minden jobb érzésű ember által kárhoyztatandó politikáját. Ugyanaz nap számos vidéki küldöttség is tisztelgett Kossuth Lajosnál.

December hó 16-án tartották meg az egyesült new yorki sajtó lakomáját, amelyen Bryant Cullen Vilmos, az „Evening Post” szerkesztője és az ország egyik legjelesebb költője, elnökölt. Kos-

Plymouth templomban Henry Ward Beecher vendége volt. A nagy templom, habár a belépti díj 5 dollár volt, zsufolásig megtelt. Két hatalmas szónok, Kossuth és Beecher, ragadta magával a hallgatóságot.

Beecher egy másik alkalommal a szegedi árvizkárosultak javára rendezett hangversenyen, is felszólalt a magyarok érdekében. Csillogó szemekkel ezt mondotta akkor: „A csók, melyet 1851-ben Kossuth Lajos nyomott homlokomra, még most is ott ég.”

A Plymouth templom ünnepségén Beecher egy szegény özvegyasszony verses levelét olvasta fel, amelyhez egy dollár volt mellékelve. A versikének „The Widow's Mite”, az özvegy könyörfíllérje, volt a címe. Ideiktatom a meg-ható sorokat:

*May Kossuth's virtues and statemanship
Become, trough Europe, law;
And foil the Russian autocrat;
Who seeks mankind to ace.
Although my needle life sustains,*

menettel és diszlakomával ünnepelték őt. Első nagyszabású szónoklatát az Independence Hall-ban tartotta.

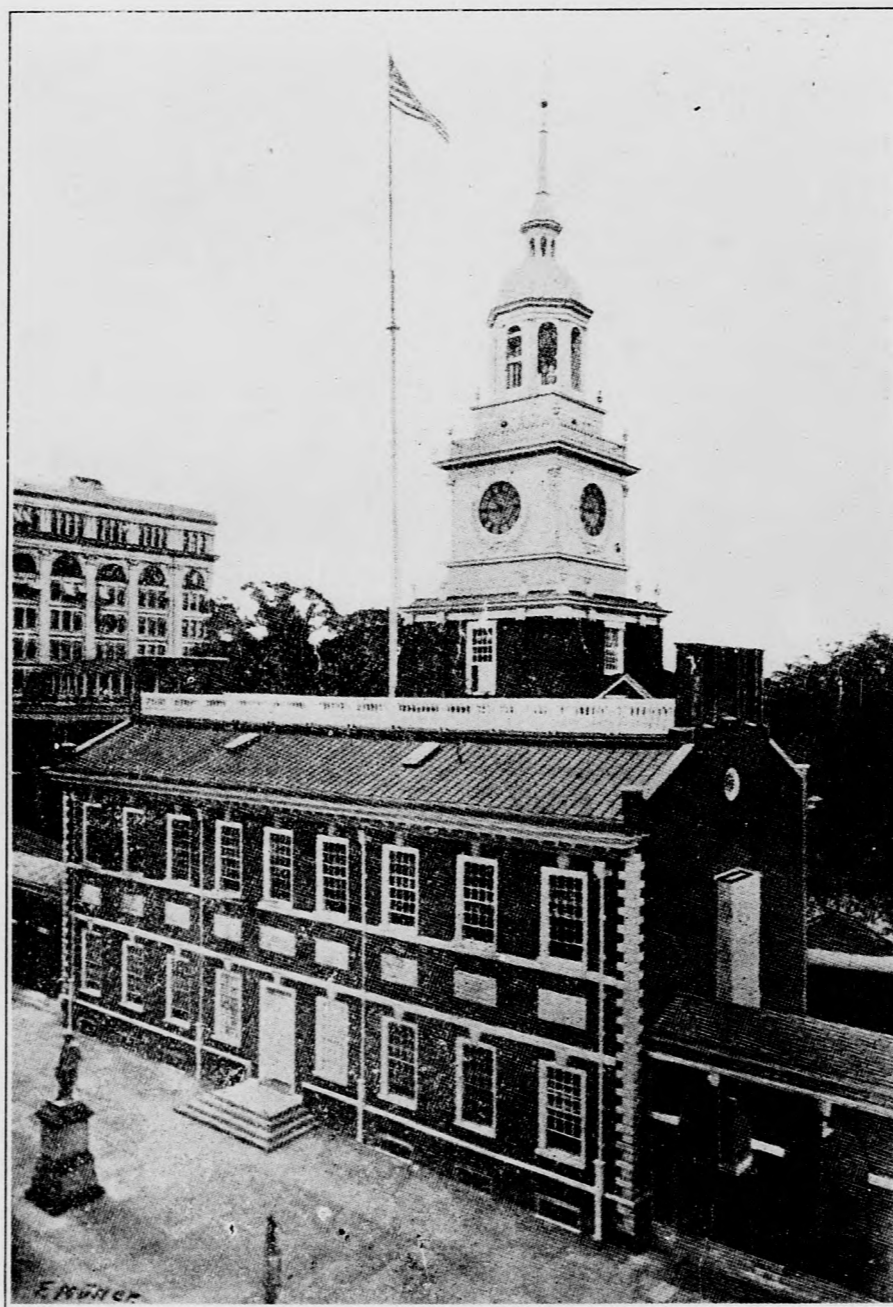
December hó 27-én tartották meg a philadelphiaiak Dallas M. György elnöke alatt nagy népgyűlésüket, amelyen Kossuth Lajos a francia kérdést feszegette.

A rákövetkező napon már Baltimore polgárait ragadja magával Kossuth, aki a Maryland Instituteban beszélt két órán át a magyar ügyről és Európa jövőjéről.

December hó 30-án érkezett Kossuth Washingtonba. Seward és Shields szenátorok várták őt. A német egyetek még aznap este fáklýásmennel lepték meg őt.

Januárius másodikán az amerikai kormány minden egyes tagja tisztelgett Kossuthnál, akinek tiszteletére másnap Filmore elnök adott ebédet.

Hatodikán az Egyesült Államok szenátusa fogadta hivatalosan a hontalan magyart. Az unió története csak egy esetet ismer Kossuthén

Independence Hall Philadelphiában

suth beszéde itt is leirhatatlan lelkesedést keltett s megnyerte a sajtót a magyar ügynek.

December 17-én nagy népgyűlés volt a Castle Gardenben, Sandford tábornok elnökölt, ő mutatta be Kossuth Lajost a közönségnek. E népgyűlés arról nyert különös nevezetességet, hogy a Lafayette Fusiliers nevű polgári-katonai egyesület ekkor nyújtott át Kossuth Lajosnak ezer dollárt a magyar ügy javára.

December 18-án a Democratic-Republican Committee tisztelgett Kossuthnál. A küldöttség élén Sickles E. Dániel, a még ma is élő Sickles tábornok állott. E köldöttség egy arany dollárt adott át Kossuthnak. Sickles tábornok az ő beszédjében kiemelte, hogy ezzel azt akarja jelezni, hogy minden szabad amerikai járuljon egy dollárral a magyar nép ügyéhez s hogy ebből a végből a város minden egyes kerületében gyűjtő bizottságokat szervez.

December 19-én Kossuth Lajos a brooklyni

*In Freedom I delight,
Therefore, dear Sir, for Hungary
Accept the widow's mite.*

Amaz emlékezetes ünnepségen nyolcezer dollár folyt be a magyar ügy javára.

December hó 20-án a new yorki ügyvédi kamara tartotta meg lakomáját, amelyen Jones Samuel főbíró elnökölt. Az est főszónokai Kossuth és Pulszky voltak.

December hó 22-én a new yorki nők bucsuztak el Kossuth Lajostól.

Mikor Kossuth elutazni készült New Yorkból, az Evening Post december 26-án többek közt azt írta róla: Demosthenes ideje óta Kossuthhoz hasonlítható szónokot nem ismert a világ.

Kossuth elvégre elutazott New Yorkból. Egyenesen Philadelphiába ment, ahol csakoly lelkesedéssel fogadták mint New Yorkban Page örnagy a polgárság nevében értékes aranykeresztet nyújtott át Kossuthnak. Este fáklýás-

kívül, hogy a kongresszus hivatalosan fogadott valakit. Kossuth előtt Lafayette francia tábornok volt a kongresszus hivatalos vendége, aki fegyverrel kezében megalapítani segítette ezt a most már hatalmas köztársaságot.

Kossuth Lajos a szenátusban elmondott beszédjével önmagát multa felül. E híres szónoklat egy részét még ma is, több mint egy fél évszázad után, ott találjuk az iskolák magasabb osztályaiban használatban levő tankönyvekben.

Januárius hetedikén a washingtoni papok valálkülönbségre való tekintet nélkül egyesültek, hogy Kossuth Lajosnál tisztelegjenek. Januárius nyolczadikán a képviselőház fogadta Kossuthot. Abból a hatalmas, a képviselőket ellenállhatatlanul magával ragadó beszédből hadd közöljem a következő bevezető szavakat:

Az emberiség történetében bámulatos tény marad, hogy, míg a mult időkben tisztelet jutott a dicsőségnek s a sikernek dicsőség jutott osztály-

részül, most e nagy köztársaságnak törvényhozói tisztelettel halmoznak el egy üldözött száműzöttet, akit dicsőség nem övez, kinek a siker nem kedvezett s akinek egyetlen érdeme az, hogy egy igazságos ügynek alázatos szolgája. Ebben a tényben látom én a republikánus elvek győzedelmének megnyilatkozását. Uraim! A magam és hazám nevében mondok az Egyesült Államok képviselőházának köszönetet a rokonszenves fogadtatásért."

A kongresszusi lakoma epokhális volt. King W. R., a szenátus elnöke, elnökölt azon. Jelen voltak az elnök, a kormány tagjai, a legfelsőbb törvényszék bírái, a szenátorok, képviselők, kormányzók s a világ legnevesebb újságjainak képviselői. Felejthetetlenek maradnak Seward szenátornak, későbbi külügyminiszternek szavai, a ki egyenesen a magyar ügy mellett nyilatkozott. Ezt mondta a többek között: „When the distinguished Secretary of State shall have gone his — Kossuth's — length, and the Senator from Illinois shall have his breadth, and the Senator from Michigan his tether, **I shall be found at**

nyomatták és sok ezer példányban osztották el az országban.

Januárius 15-én Maryland állam kormányzója és törvényhozása Annapolisban fogadta Kossuth Lajost.

Tizenhetedikén New Jersey állambeli Trentonban egy népgyűlésen elhatározták Kossuthot mint a város vendégét meghívni.

Ugyanaznap Harrisburgban, Pennsylvániában adtak Kossuth tiszteletére bankettet. Johnston volt kormányzó, Simon szenátor és Kossuth voltak az estély kimagasló szónokai.

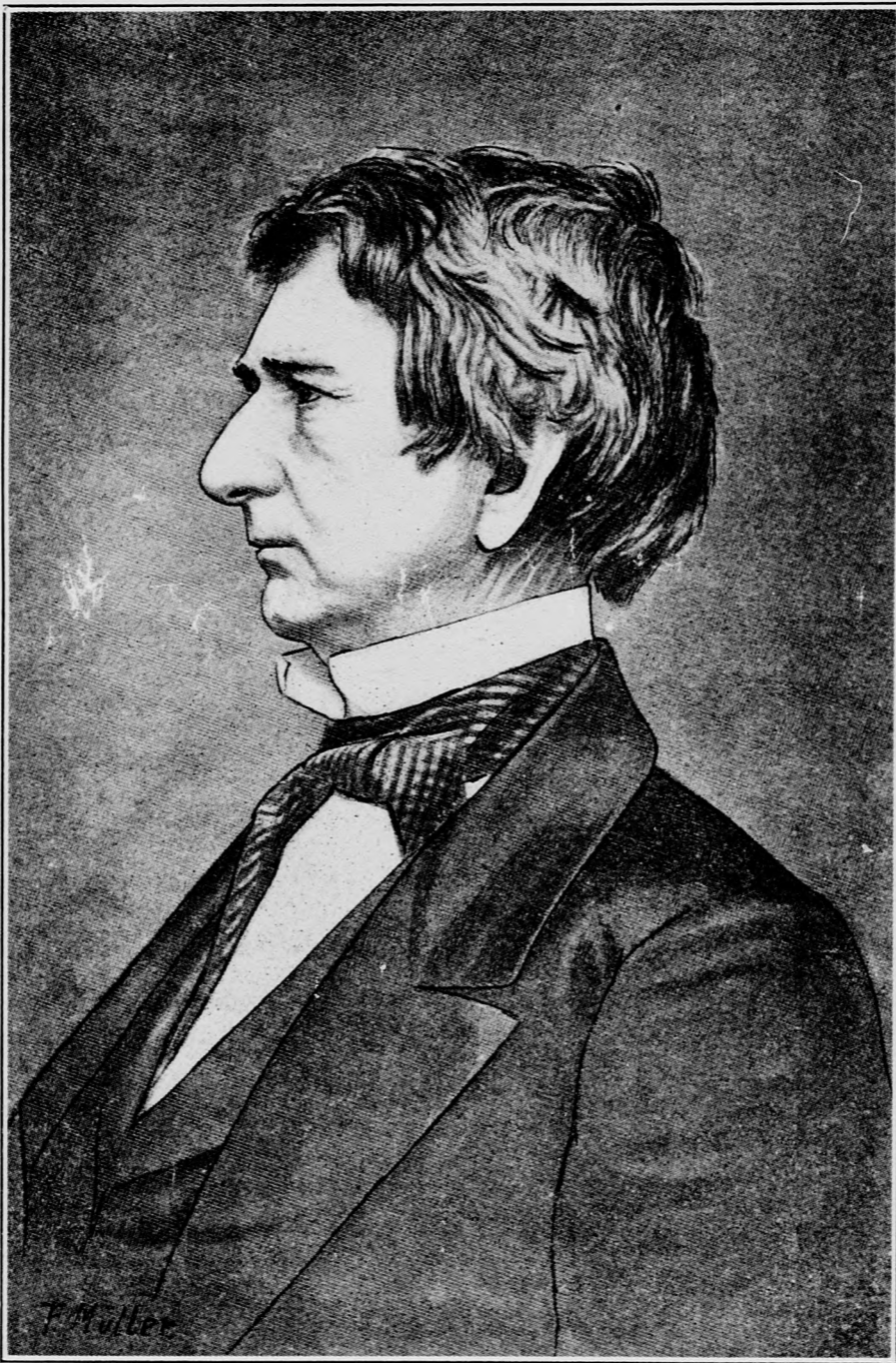
Másnap Kossuth Lajos elhagyja Harrisburgot és Tuscarora állomásnál találkozik Biglerrel, az állam kormányzójával, akinek társaságában Lewistonban és Hollidaysburgban beszédet tart. Ez utóbbi helyen több napi kényszerfogságban marad. Hófuvarok elzárták ugyanis az utakat s így nem utazhatott el.

Januárius 26-án már Pittsburgban látjuk a magyar nemzet buzgó napszámosát. 27-én a katolikus és protestáns papság tiszteleg nála. 29-én előbb egy 25 ezrenyi főből álló gyülekezethez be-

„Itt állok ugyanazon tó partján, ahol felhangzott Perry tengernagynak csatakiáltása s ahonnan győzelemre vezette embereit. Ösmerik a jelgét, amelylyel felvonta lobogóját a hajó árboczára. Hajója, a St. Lawrence volt, jelgége a haldokló kapitány utolsó szava: Ne adjátok fel a hajót! — Amerika népe! Ne adjátok fel a nemzeti szabadság, a nemzeti függetlenség hajóját, a melyet a zsarnokság Barclayjei és a felszabadult népek Perryjei vesznek körül.“

Érdekes az a jelenet, amikor az egyik clevelandi gyűlésen egy szónok Washingtonnal hasonlította össze Kossuthot. Kossuth felpattant ülőhelyéből. „Washington egyedül áll, harsogá, ő az emberiség egén mint össze nem hasonlítható fényű csillag tündököl. E csillaghoz tekintek fel én inspirációért, oktatásért s nem dicsőségében, nem érdemeiben, csak becsületességében kívánok méltó lenni hozzá.“

Februárius másodikán a new yorki magyar központi bizottság elhatározta, hogy a magyar ügy támogatására papírpénzt bocsájt ki és hoz forgalomba.

Seward szenátor,

indítványozta, hogy a kongresszus fogadja Kossuth Lajost

their side for Hungary and for liberty in Europe.“

Januárius hó 8-án Bostonban Massachussets állam törvényhozó testületének mindkét háza elfogad egy határozati javaslatot, mely szerint a törvényhozás meghívja Kossuthot Massachussets államba. Ugyaníly határozatok hoznak Rhode Island, New Jersey, Maryland, Pennsylvania, Illinois és Ohio államok, valamint egyes nagyobb városok.

Januárius 9-én tartotta meg Washingtonban a Jackson Association, mely a legnevesebb politikai kör volt, a Kossuth tiszteletére rendezett lakomáját. A banketten Blair Francis, Douglas István, Cass Lajos, Houston tábornok voltak jelen, az ország demokraciájának színe java. A beszédet, melyet Kossuth ez alkalommal tartott, ki-

szél, melynek elnöke a nagyevű Black A. Samuel volt, majd a pittsburgi hölgyek meghívására közöttük mond egy nagyszabású beszédet. Pittsburgban hatezer dollárt gyűjtött a magyar nemzeti ügy javára.

Januárius 30-án Alleghenyben az ottani polgárok népgyűlésén szónokol, 31-én Clevelandba érkezett, de útközben még Salem és Ravenna helységeken mondott beszédeket.

Clevelandban, mely manap amerikai Debreczennek nevezhető, nagyarányú előkészületeket tettek Kossuth ünnepélyes fogadtatására. Ott volt a nagy hazafi üdvözlésére az egész „Western Reserve.“ Februárius másodikán a város legnagyobb terén mondott el egy hatalmas beszédet, a melyből csak a következő passzust kívánom idézni:

A Kossuth bankóták kiadásából fejlődött zavarok New York állam törvényszékei előtt lettek elintézve egy pörben, amelyben Ferencz József szerepelt mint felperes és a könyvmdász, a kinél a bankjegyek készültek, mint alperes.

E helyütt érdemes fölemlíteni az emlékérmeket, amelyeket Kossuth tiszteletére vertek. Az érem egyik oldala Kossuth sikerült arcképét mutatja e körülírással: Kossuth, the Washington of Hungary.

Kentucky állambeli Louisville városnak lakossága februárius hatodikára hívta meg Kossuth Lajost egy népgyűlésre, miután a városi hatóság egy ily meghívást célzó javaslatot megbuktatott.

Februárius hetedikén Columbusban, Ohio állam székvárosában szónokolt. Kilencedikén a kormányzó és alkormányzó, a törvényhozók s

az állam legkiváló hagyja Columbust den és Daytonban saságával Cincinnatiálhatatlan néptöme

Tizenkilencedikén Kossuthnál s a né a munkásegyletek Kossuthnak az áltara. Huszonegyedikén a diszlakomát tart egy hatalmas

Márczius másodikán suth, harmadikán fogad s azután útczius 9-én érkezik dag német kolóniagadja a magyar imárczius 16-ig matiszteletére rendezett egy-egy szívek

Tizenhatodikán 27-én érkezett, de lelkesedést. Nem hogy a rabszolgatartli államok ellenség

Harminczadikán volt Jacksonban s o keltettek, hogy, mi Orleansba, leirhatatl

Április másodikán leansból s harmadikának lakossága rossz mens szenátora ellen Kossuth ellen foglal annál nagyobb ováczi Lajost.

Április 9-én Char majd 12-én ismét ahonnan 16-án Sew Mount Vernonba a V szatértekor egy küld Bostonba hívta meg

Április 19-én Jers suth Lajos, majd us szélt egy óriási néptkén Newarkban kelt irható lelkesedést.

Április 23-án C Havenben ágyúörg fogadják Kossuth La szokottnál még nagy tézett a néphez.

Majd átment Mass Springfieldben, utána Worcester városokba

az állam legkiválóbb emberei társaságában elhagyja Columbut, hogy Xenában, Springfielden és Daytonban tartson beszédeket. Majd társaságával Cincinnatiba érkezik, ahol megszámlálhatatlan néptömeg várja őket.

Tizenkilencedikén küldöttségek tisztelegnek Kossuthnál s a német egyetek küldöttjei 1400, a munkásegyletek küldöttjei 800 dollárt adnak át Kossuthnak az általa képviselt ügy támogatására. Huszonegyedikén tartja meg Cincinnati város a disztrakomát s 29-én már Indianapolisban tart egy hatalmas beszédet.

Márczius másodikán Louisvilleben beszél Kossuth, harmadikán és negyedikén küldöttségeket fogad s azután útnak indul St. Louis felé. Márczius 9-én érkezik oda s az ottani nagy és gazdag német kolónia rendkívüli tüntetésekkel fogadja a magyar ügy bajnokát. St. Louisban márczius 16-ig marad s mindennap részt vesz a tiszteletére rendezett ünnepségeken, mindennap tart egy-egy szíveket meghódító beszédet.

Tizenhatodikán New Orleansba indult, ahova 27-én érkezett, de megérkezése alig keltett némi lelkesedést. Nem tudták neki megbocsájtani, hogy a rabszolgatartás ellensége volt s így a déli államok ellenségüknek tartották őt.

Harminczadikán Foote kormányzó vendége volt Jacksonban s ott tartott beszédei oly hatást keltettek, hogy, mikor másnap visszatért New Orleansba, leírhatatlan lelkesedéssel fogadták őt.

litett városban az Egyesült Államok akkor legjelesebb szenátorának, Hoar F. Györgynek vendége volt, aki a városházán tartott nagygyűlésen üdvözölte egy ragyogó beszéddel Kossuth Lajost.

Mikor a new yorki magyarok 1894-ben a Cooper Institute termében megtartották a Kossuth-gyászünnepélyt, ugyancsak Hoar volt az angol főszónok. A már egyszer említett Goodwin Park volt a másik angol főszónok, míg a Bevándorló szerkesztője mondotta el magyar nyelven Kossuth fölött az emlékbeszédet.

Április 27-én érkezett Kossuth Lajos Bostonba s a lelkesedést, amelyvel az amerikai kultúra e székhelyén fogadták, igazán nem lehet szavakba foglalni. Wilson Henry, aki később az Egyesült Államok alelnöke lett, mutatta be egy nagyszabású beszéd kíséretében Kossuth Lajost Boutnell kormányzónak, mialatt vagy huszonöt-ezer ember vonult el a szálloda erkélye alatt, amelyen Kossuth és kísérei voltak.

Huszonnyolczadikán az állam törvényhozása fogadja Kossuthot s másnap a híres Faneuil-Hallban mondja el egyikét legremekőbb szónoklatainak. Magyarország politikai történetéről beszélt két órán át. Azt a nagygyűlést Beecher Lyman hitszónok nyitotta meg inával.

Május harmadikán a történelmi nevezetességű Bunker Hill árnyékában Charlestonban beszélt Kossuth Lajos nagyszámú hallgatóság előtt. Ez volt Kossuthnak legnevezetesebb angol nyelven

Május 13-án Fall Riverben szónokolt, ahol ugyancsak számos barátot szerzett a magyar ügynek.

Tizennegyedikén tartotta Bostonban történelmi nevezetességű felolvasását a Faneuil Hallban „Európa politikai helyzetéről.” Azon a nevezetes gyülekezeten Bank N. P., a képviselőház akkori elnöke elnökölt.

Tizenhatszadikán New York államban Albanyban fogadják őt az állami tisztviselők, 19-én ugyancsak Albanyban s 20-án Troyban tartott beszédeket.

Május 21-én a Niagara vizeséseket bámulta meg, 27-én Buffalóban kötötte le egy felolvasásával a polgárság figyelmét.

Huszonkilencedikén Auburnban találjuk őt, ahol kétszer beszélt s ahol a lakosok apraja nagyja a leglelkesebb ovációkban részesítette őt.

Harminczegyedikén Syracuseba vonul, ahol a katonák és polgárok díszmenetben fogadták és kísérték őt s ahol előbb az összes iskolák gyermekeihez, azután pedig a polgárokhoz intézett egy beszédet.

Junius elsején Romeban, másodikán Uticában beszélt. Harmadikán visszakerült Troyba, ahol díszmenetet rendeztek tiszteletére, ötödikén Albanyban beszélt ismét.

Junius 21-én New Yorkban a Broadway Tabernacleban tartott felolvasást „A nemzetek jövőjéről.”

A kongresszusi épület Washingtonban

Április másodikán utazott el Kossuth New Orleansból s harmadikán érkezett Mobileba, amelynek lakossága rosáló határozatot hozott Clemens szenátora ellen, mivel ez a szenátusban Kossuth ellen foglalt állást. Mobile népe csak annál nagyobb ovációkban részesítette Kossuth Lajost.

Április 9-én Charlestonban időzött Kossuth, majd 12-én ismét Washingtonban találjuk őt, ahonnan 16-án Seward társaságában elrándult Mount Vernonba a Washington sírjához. Visszatértekor egy küldöttség tisztelegte nála, mely Bostonba hívta meg őt.

Április 19-én Jersey Cityben szónokolt Kossuth Lajos, majd ugyanaz nap Trentonban beszélt egy óriási néptömeghez. Huszonegyedikén Newarkban keltett egy beszédjével le nem írható lelkesedést.

Április 23-án Connecticut állambeli New Havenben ágyúörgés és harangzúgás között fogadják Kossuth Lajost. Itt is, Meridenben is a szokottnál még nagyobb arányú beszédeket intézett a néphez.

Majd átment Massachusetts államba s 24-én Springfieldben, utána Palmer, West Brookfield, Worcester városokban szónokolt. Ez utóbb em-

elmondott beszédje. Ezeket mondotta a többek között: „Itt állunk Amerika klasszikus földjén. A vizek, melyek lábainknál hömpölyögnek tova, a dombtetők meg a völgyek, melyek körülöttünk terülnek el, elmondhatják ama férfiaknak történetét, akik a szabadság ügyében életüket veszélyeztették itt és azt elveszteni készek voltak. Itt folyt le a nagy revolúciónak első nagy csatája, ott, a vén Harvard közelében állott Washington György, a mikor először vonta hüvelyéből a kardot, amott, ama dombtetőn lobogott fel először az Unió zászlója, amikor a 13 gyarmat egybeforrott s az ellenség menekülni kényszerült...”

Május 9-én Kossuth Cambridget látogatta meg és a napot Longfellow költő társaságában töltötte.

Lowellben a szocializmus ellen beszélt, Lynnben az egyesült munkások előtt tartott beszédet, majd visszatért Bostonba, ahol az iskolákat látogatta meg.

Május 10-én Massachusetts állam szabadkőművesi nagypáholya Kossuthot a „testvért” fogadja.

Május 11-én Roxburyban beszélt, este Cambridgeben, 12-én Lexingtonban és Concordban. Mindenütt ujjongva fogadták őt az amerikaiak.

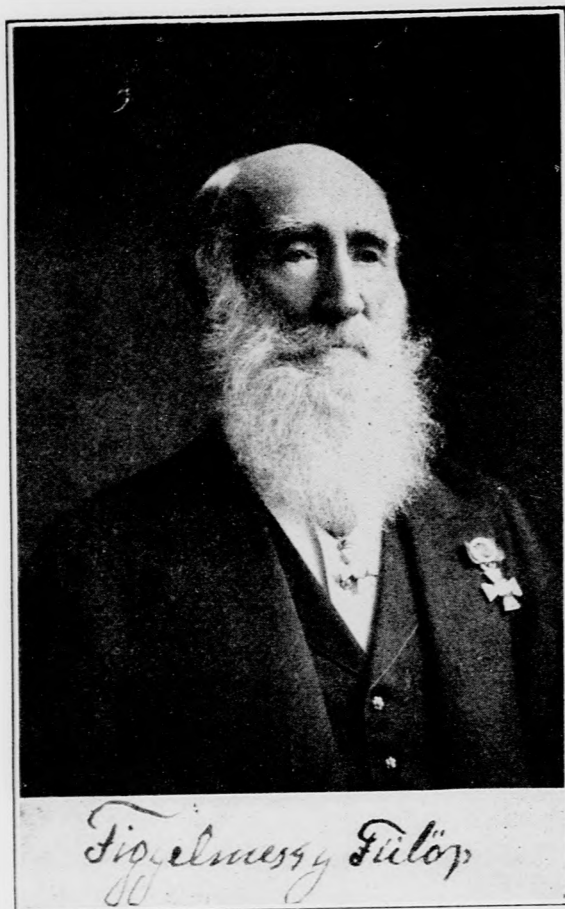
Aznap este anyja javára tartott „Jótekonyság” czimen felolvasást, amelynek folyamán oly jelenetek játszódtak le, aminöket New York városa nem látott még soha. A terembe, amely háromezer emberre volt berendezve, ötezer embernél több tódult, akiknek mindegyike egytől húsz dollárig terjedő összeget fizetett, hogy még egyszer meghallgathassa Kossuth Lajost.

„Hölgyeim és Uraim! kezdé Kossuth elfojtott hangon. Az elmúlt hat hónapban gyakran voltam Amerikában a nagy nyilvánosság fóruma előtt. Ma mint pénzkereső munkás jelentem meg azok érdekében, akik legdrágábbak előttem. Elaggott anyám érdekében, aki többet szenvedett, mint élő lélek valaha szenvedett; három nőtestvérem érdekében, akiknek egyike két apátlan árvával megáldott özvegyasszony, együttesen egy tizenegy tagból álló család érdekében, amelyet az osztrák zsarnokság kiűzött hazájából, a meggyilkolt jog Golgothájából, az elnyomottak, de el nem csüggedő bátrak honából, a közelgő megtorlás országából...”

A köznőség felzokogott, Kossuth pedig visszanyerte önuralmát és oly felolvasást tartott, mely valóságos remeke az ebbeli irodalomnak. Minden mondat egy-egy gyémánt, minden gon-

PETŐFI SÁNDOR

A SZABADSÁG DALNOKÁRÓL.

dolat egy-egy szikra. Akkép beszélni csak egy Kossuth Lajosnak volt megadva.

Junius 23-án ismét a Broadway Tabernacle-ban beszélt Kossuth német nyelven.

Július hó 15-én Kossuth Lajos bucsút mondott Amerikának, az Afrika nevű hajón visszavitorlázott Angliába.

Bevezető soraimban megmondtam, hogy „Kossuth Amerikában” oly tárgy, melyet egy cikk keretében felölelni nem lehet. Tudom, hogy az olvasó boszankodik azon, hogy a cikk már véget ért anélkül, hogy ennek szerzője a tárgy dicső voltának megfelelt volna.

Bocsássák meg a hézagosságot. **Negyven év óta** gyűjtöm az anyagot és sok ezer adat áll rendelkezésemre, amelyeket, ha erőm és egészségem megmarad, „Kossuth Amerikában” című könyvben fogom egybefoglalni. Ott aztán kimerítőbb, érdekesebb és értékesebb munkát remélek adhatni...

Odahaza Magyarországon rossz idöket élünk. Kossuth Lajos akárcsak hiába élt volna, hiába halt volna meg.

Ha válahá, úgy most elérkezett az idő, Kossuth életének tanulmányozására. S talán erre fog e szerény cikkem inteni. Ha elérem ezt a célt, akkor e sorok nem íródtak meg hiába.

A szerkesztő úrnak pedig köszönetet mondok azért, hogy márczius 15-én alkalmat adott arra, hogy e szerény munkámat leróhattam némileg honszeretetémmek adóját.

KLEIN JAKAB MAGYAR BANK ÉS VÁLTÓ ÜZLETE

1340 Penn Avenue, Pittsburg, Pa.

A Pennsylvania Union Depot-tól két pernyi járás.

PÉNZKÜLDEMÉNYEK a világ bármely részébe olcsón, gyorsan és pontosan. — HAJÓJEGYEKET eladó Európába vagy Európából Amerikába a legjobb s a leggyorsabb hajókra. — KÖZJEGYZŐI, ügyvédi és katonai ügyekben gyorsan, lelkiismeretesen és eredményesen jár el. Nagy raktárt tart mindenféle ima- és olvasókönyvekből.

Írjanak könyv és pénzájgyékért a következő címre: JACOB KLEIN, 1340 Penn Ave, PITTSBURG, Pa. Fiók iroda: HOMESTEAD, Pa.

„Esküszünk, hogy rabok többé nem leszünk!”

Soha a szabadságnak egyetlen bajnoka vagy ügyvivője sem bocsájtott közzé rövidebb és rövidebbé tartalmazható függetlenségi proklamációt.

Petőfi Sándornak e rövid néhány szava azonos azzal a szellemmel, melyet a biblia szerint az istenség lehelt az anyagba, hogy ez anyag életet nyerjen, emberré váljék általa.

S a magyar nemzetnek, mely az elnyomatás hosszú keservében élettelen anyaggá fajult, ugyancsak szüksége volt egy isteni szellem-szíkrrára, mely életet adjon neki és tudatára ébreszse annak, mikép az átöröklött szent ha-

tizenötödikén nemzetünk történetébe is beiktatta a nevét.

Petőfi Sándor számban kevés éveket élt. De ezen rövid idő alatt annyit teremtett és egy a költészet terén, mint világnézet dolgában oly emelkedést mutatott, mintha életének minden egyes napja korszakot lett volna hivatva megjelölni.

Ugyanaz a Petőfi, aki szilaj nótákat füttyörszített, s mint a madár gondtalanul szökött ágról-ágra, később a leggyengédebb emberi érzelmeket foglalta dalba. Ki olvashatná meghatottság nélkül Szendrey Julia iránt érzett szerelmének elragadó nyilvánulását?

Petőfi Sándor

gyományokat lábbal tiporja, mikép a magyar nevet örökre meggyalázza, ha a kétségbeesés lemondásából tette föl nem rázza magát és újból magyarrá, tehát szabaddá nem teszi a magyart.

Petőfi dalára volt szüksége a magyarnak. Az ő szava láng volt, mely felgyújtotta a mindenséget, hogy ennek romjain új világ, a szabadság, a jog világa, a nemzeti érzületnek szentélye épüljön fel.

Petőfi Sándor szava megteremtette Márczius 15-ét és e nagy nap következményeképp megteremtette a második honfoglalást. Ha Árpád kardjával szerzett a magyar fajnak otthont, úgy Petőfi lantjával visszaszerezte, visszavarázsolta a magyarok szívébe az elaludt lelkesedést, életre szólította a megbénult erőket, fölnyitotta a magyarok szemét és megtanította őket arra, hogy a névleges Magyarországból tényleges Magyarországot kell alkotniok.

Márczius tizenötödike Petőfi alkotása. S míg utólrhetetlen költészete első helyet biztosít számára az irodalomban, addig Márczius

„Oh mondd, ha előbb halok el, tetemimre Könyvezve borítasz-e szemfödület?
S rábirhat-e majdan egy ifju szerelme,
Hogy elhagyod érte az én nevemet!
Ha eldobod egykor az özvegyi fátyolt,
Fejfámra sötét lobogóul akaszd.
Én feljövök érte a siri világból
Az éj közepén — s oda elviszem azt,
Letörlni vele könyűimet érted,
Ki könnyedén elfeledéd hivedet.”

De Petőfi Sándor, aki Juliáját rajongva szereti, e szeretetét legott átülteti az összemberiségre és „János vitéz”-ből a világszabadság törhetetlen hitű profétájává, az összemberiség lelkes bajnokává fejlődik. Apostolává lett a válaszfalakat, külömbégeket nem ismerő demokráceziának. S ezen szempontnak magaslátára midőn felemelkedett volt, s e magasból midőn letekintett a népekre, szívét jaj és düh fogta el. „Nagy itt, nagy itt a nyomor — kiáltott föl — alig hogy elfér e kicsiny szobában!” És e nyomor, a népek rabságának látára lelke „leketlen sziklává” kövült minden

ellen, mi nem a szabad fejlődését v

Ekkor ébredt föl

„Ha majd mi

Jármát megun

Pirosló arcz

És a zászlók

Világszabadsá

Ott essem el

A harcz meze

Vágya beteljes

szolgálatában; a h

lanul miként a m

tötte: világosságot

Petőfiről sokat

tették a művelt

De költészetében,

legkisebb verse is

nyilvánul, ahol az

lalkozó eszméi jut

Petőfi az embe

gességét érezte és

győződve, hogy jö

dönti a társadalm

A fergeteg közel

emberiség számára

czius tizenötödike

ünneplendi egy új

elvein felépült vilá

beriség ez új vilá

majd a kőbor kom

tolává átfejlődött

OSZTRÁKOK

Verje meg

Ellenünk ho

Azt akarja,

Hogy ne le

Fenheted az

Tajtékozva

Megszakadl

Osztrákok r

Soha, soha

Verje meg

Hogy fonja

De belőlünk

Kiszoritni t

Ezeréves ke

Tüzpróbája

Fenyegethe

Osztrákok r

Soha, soha

Verje meg

Mily gonos

Azt akarja,

Legyen láb

Még se tud

Neki való,

Hol egy töl

Osztrákok r

Soha, soha

MONTEB

Extra Dry

ALFRED DE MONTEBEL

Legfinomabl

Fiókiro

127 Broad Str.,

ellen, mi nem a népek jólétét, nem a népek szabad fejlődését vette észre.

Ekkor ébredt föl szívében az imaszerű vágy:

„Ha majd minden rabszolganép
Jármát megunva, sikra lép,
Pírosló arczczal és piros zászlókkal
És a zászlókon eme szent jelszóval:
Világsszabadság!
Ott essem el én,
A harc mezején!”

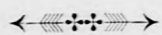
Vágya beteljesült. Elhullott a szabadság szolgálatában; a harcmezőn tünt el, nyomtalanul miként a meteor, mely hivatását betöltötte: világosságot szórt.

Petőfőről sokat irtak. Költeményeit átültették a művelt nemzetek minden nyelvére. De költészetében, bármenynyire nagy még a legkisebb verse is, az isteni mégis jobbára ott nyilvánul, ahol az őszszemberiség sorsával foglalkozó eszméi jutnak kifejezésre.

Petőfi az emberek egyenlőségének szükségességét érezte és lelke mélyében meg volt győződve, hogy jövendő egy fergeteg, mely ledönti a társadalmi életben a válaszfalakat.

A fergeteg közelgőben van s midőn az őszszemberiség számára fel fog derengeni egy Márczius tizenötödike, midőn az emberiség megünneplendi egy új, a szabadság és egyenlőség elvein felépült világnak megszületését, az emberiség ez új világ szentjeinek sorába iktatja majd a kóbor komédiásból a demokrácia apostolává átfelődött Petőfi Sándort is.

Singer Mihály.

OSZTRÁKOK MI NEM LESZÜNK!

Verje meg az Isten Bécsset!
Ellenünk hogy agyarog!
Azt akarja, követeli,
Hogy ne legyünk magyarok.
Fenheted az agyarádat
Tajtékozva ellenünk,
Meggzakadhat az inad is:
Osztrákok mi nem leszünk!
Soha, soha nem leszünk!

Verje meg az Isten Bécsset!
Hogy fonja a kötelet!
De belőlünk Kossuth lelkét
Kiszoritni nem lehet!
Ezeréves küzdelemnek
Tűzpróbája tart velünk...
Fenyegethetsz, fojtogathatsz:
Osztrákok mi nem leszünk!
Soha, soha nem leszünk!

Verje meg az Isten Bécsset!
Mily gonosz és ostoba!
Azt akarja, hogy a nyakunk
Legyen lába zsámolya.
Még se tudja, hogy szolgálás
Neki való, nem nekünk!
Hol egy tölesér? Öntsél fejébe:
Osztrákok mi nem leszünk!
Soha, soha nem leszünk!

Pósa Lajos.

MONTEBELLO

Extra Dry

Brut

ALFRED DE MONTEBELLO & COMPANY

Legfinomabb pezsgő

Fiókiroda:

127 Broad Str.,

NEW YORK

WASHINGTON ÉS KOSSUTH

A MAGYAR ÉS AZ AMERIKAI FÜGGETLENSÉGI HARCZ.

Márczius tizenötödikén felzokog a magyar. Julius negyediken örömtüzeket gyújt az amerikai és New Yorktól San Franciscoig üdvölvészek jelzik, hogy egy nagy, hatalmas nemzet szabadsága születésnapját ünnepli.

Ez a különbség a magyarok és az amerikaiak függetlenségi törekvése között. Fogadott hazánkban győzelemre segítették a szabadságot, szülőhazánkban elvérzettek érte. Amerika ott-hont adott a kivivott szabadságnak, Magyarországon véráldozatok nem bírták megvédeni trónusát a zsarnokság szennykes keze előtt. Amerika felé tekint vágyódva, reménykedve, minden leigazott és igája ellen felháborodó nép, Magyarországon egy szabad nemzet, mely egy ezredéven át védbástyája volt az alkotmányosságunknak, hiába küzd azért, amit erőszakkal, jog és igazság ellenére elkobozták tőle.

Amerika kimondta, hogy az angol királynak nem fizet adót, mivel megadóztatni, kötelességekkel terhelt csak oly népet lehet és szabad, amelynek a kötelességek mellé a jogokat is adnak; Magyarország viseli a terheket, fizet pénzbeli és vérbeli adót, de cserébe nem kapott sem katonát, sem jogokat.

Amerikának még az angol parlamentben is volt egy szószólója, Barré ezredes, aki, mikor Fownshend Károly azt mondotta: „Mit, ezek az amerikaiak, kiket a mi gondoskodásunk telepített le, kiket jóssággal nagyra neveltünk, míg erőre és gazdagságra jutottak, akiket a mi fegyverünk védtek, most, mikor a rájuk nehezülő súlyos teher viseléséhez kellene járulniuk, zúgolódnak?” azzal vágott vissza: „A ti gondoskodástok telepítette le őket? Ellenke-

zőleg, a ti elnyomástok. Jóssággal növeltétek őket nagyra? Nem, közönyötök daczára növekedtek fel. A ti fegyvereitek oltalmazták őket? Hisz ők emeltek nemesen fegyvert a ti védelmetekre. Mélyen meg vagytok győződve, hogy ők ép oly hű alattvalói a királynak, mint bárki más, de egyszersmind szabadságukra féltékenyek s azért sikra fognak bármikor szállani, ha erőszakosan megtámadtatnának.” Szegény Magyarországnak ellenben van Fejérváryja, Nyiryje, akik akkor, amikor a nemzet legjogosultabb törekvéseit akarja megvalósítani, a nemzeti törekvések elnyomói közé állanak és biztatják a koronás királyt a törvényszegésre, az alkotmány sértésre.

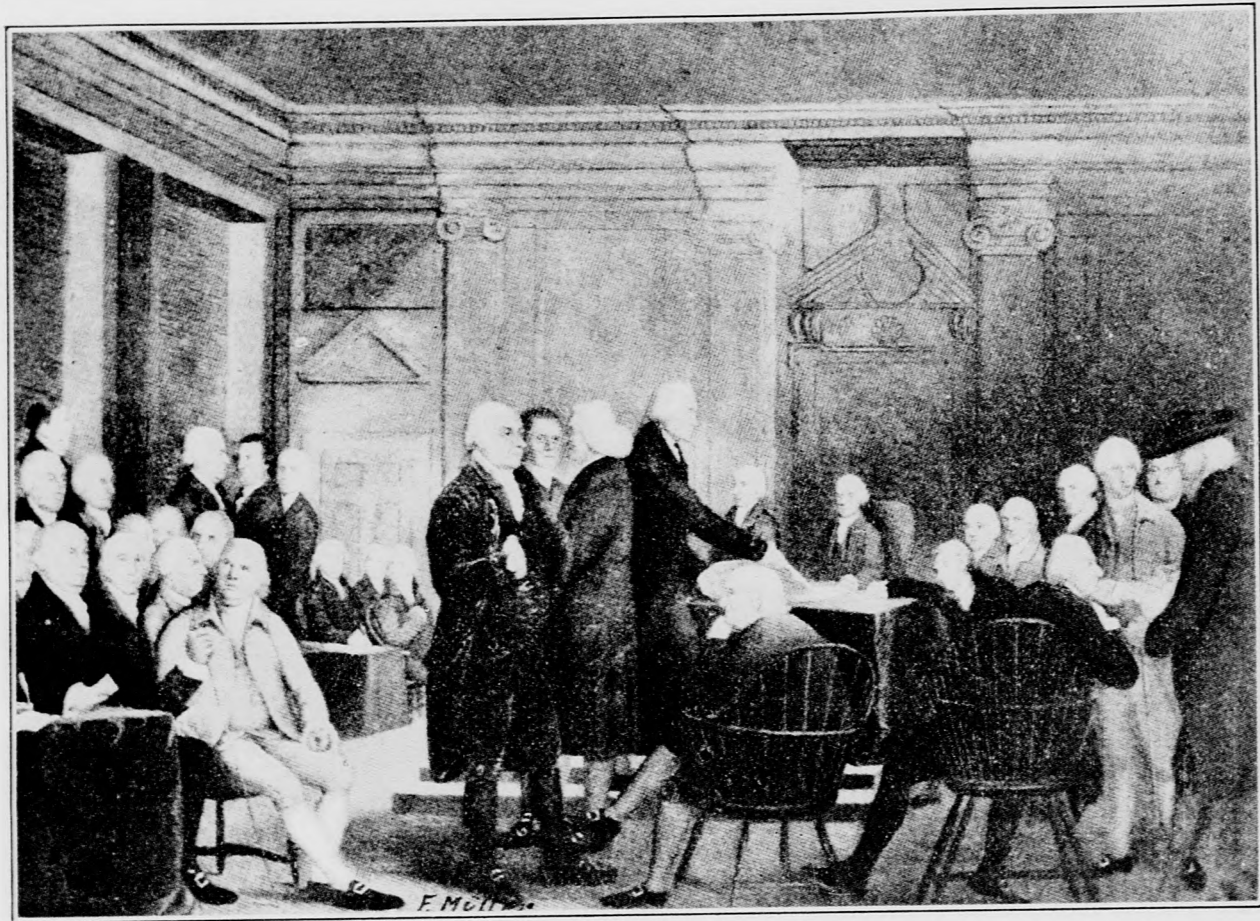
Amerika népe törvénybe iktatta kivivott szabadsága megteremtőjének, Washington Györgynek születésnapját s a Mount Vernoni sírbolt temploma az amerikaiaknak, ahova hazafias lelke imádkozni eljár. A magyar Washingtonnak, Kossuth Lajosnak, az idegenben kellett lezárnia messzelátó próféta szeméit és hosszú időn át büntetendő bűnnek bélyegezték Kossuth Lajos szent nevének pusztá említését is.

A Philadelphiában összegyűlt kongresszus kimondta Amerika függetlenségét és Amerika független lett. Megkongatták a kormányzói épületnek harangját, amelyet húsz esztendővel azelőtt öntöttek s mely a következő felirást viselte: **Hirdessz szababságot az egész országnak mindenek számára, akik azt lakják.**

Magyarországon temetésre szült az ének, mintha örökre elhantolni akarták volna a magyar szabadságot.

Washington mint tábornok

A kongresszus kimondja Amerika függetlenségét

Elhantolni akarták. De a szabadság szellemét, mely ott lakik minden magyar ember szívében, elhantolni nem lehet. Megbéníthatja az erőszak, de idővel lerázza magáról a békókat és életet követelve, életet nyer. Örömtüzet fog gyújtani még a magyar is márczius tizenötödikén és Kossuth születésnapja hivatalos örömnappja lesz még Magyarországnak.

A magyar Washington, aki Amerika földjén magával ragadta Washington utódjait s akít mint a szabadság fölönt papját ünnepeltek a — külföldön, a magyar Washington nem élhetett, nem küzdhetett hiába.

Sziklaerősen él lelkünkben a remény és a hit, hogy még a jelen zürzavaros viszonyok, hogy a kiméletet nem ismerő abszolutizmus mögül egyre int Magyarország állami függetlenségének, jövő nagyságának és jólétének képe, s hogy ez a kép életet fog nyerni. Életet

fog nyerni. Meglehet, hogy nagy viharok közt, de a viharok tisztítják meg a levegőt. Viharok fogják megtisztítani szülőházánk politikai levegőjét és Magyarország meg fog születni újból. Meg kell születnie, mert nem hiába mondta a költő, hogy „megbűnhődte már e nép a multat és jövődőt”, s nem hiába jövendölte, hogy „jönni fog, mert jönni kell, egy jobb kor, mely után buzgó imádság epedez százezrek ajakán...”

S ha elérkezett az a kor, ha Magyarország az ő régi fényével fogja ismét beragyogni a világot, akkor két nagy napunk lesz nekünk amerikai magyaroknak: márczius tizenötödike és július negyedike, s két nemzeti hősi emléke előtt fogunk leborulni kegyelettel: a magyarok Washingtonja és az amerikaiak Kossuthja előtt.

LEVÉL AZ Ó-HAZÁBÓL.

Közre bocsájtja **Hankó Gyula** new yorki ref. lelkész.

Kedves Barátom!

Szomorú szívvel olvastam leveleidet, melyben elpanaszolád egyházi bajaitokat, rosziú esett hallanom, hogy ti ott, a tengeren túl, hol minden magyarnak össze kellene tartania e szomorú időkben, egymással ellenségeskedtek, egymást gyűlölték s elfeledtek arról, mit Megváltónk monda: Arról ismernek meg mindenek, hogy az én tanítványaim vagytok, ha egymást szeretitek. És ne haragudj meg, ha azt mondom, hogy te is, kit pedig tisztelek és szeretek, hibás vagy azokban, melyek miatt panaszkodol. Meg is magyarázom szavaimat, hogy megérts.

Dégenfeld gróf úr ő méltósága azért ment

ki a Convent megbízásából hozzátok, hogy véget vessen valahogy a sok veszekedésnek, mely a Kacziány és Kuthy között kiütött háború miatt úgy elmérgesedett s a melyben paptársaid (te még akkor itthon voltál s velünk szomorkodtál az amerikai veszekedések miatt) a legkiméletlenebb hangon, paphoz nem illő módon küzdöttek a német és angol hegemoniáért. S hogy a nemes gróf úr azt gondolta, hogy az elmentétek csak akkor szűnnek meg, ha ti (időközben te is Amerikába vitorláztál) egy táborban lesztok s elbocsájtatván úgy a Ref., mint a Preb. Church kebeléből, mindannyian a magyarországi ref. egyház fenhatósága alá helyezkedtek: ebben én nem gáncsolom a gróf urat. A hiba ott van, hogy a gróf úr csak a papokkal s legtovább a presbyteriumokkal tárgyalt e kérdésben és nem vette figyelembe a népet, a közgyűlés óhaját, mely egyedül illetékes nyilatkozni ily kérdésekben. Még nagyobb hibát követett el a gróf úr azzal, hogy, mint irod, a johnstowni gyűlésen, hol csak a papok vettek részt, a gróf úr nyíltan kijelentette kérdésedre, hogy most nem arról van szó, jó-e a hazai egyházhoz való csatlakozásnak az a formája, melyet ő hozott, hanem csak arról, hogy a csatlakozás miként ütessék nyélbe. Ti, akár Kuthytól eredt a böles tanács, akár Csutorostól, okosan határoztátok úgy, hogy az egész csatlakozás ügye nem a ti ügyetek, hanem első sorban a titeket fentartó egyházak és a ma-

gyarországi ref. egyház főhatóságainak ügye. Jól tettétek hát, ha abból a gyűlésből arra kértétek a gróf úr útján a mi konventünket, hogy a csatlakozás ügyében ő lépjen összeköttetésbe a ti fenhatóságaitokkal, a Ref. és Presb. Church illetékes egyházi szerveivel.

Abban is igazad van, hogy helytelen dolog volt e megállapodás ellenére a gróf úrnak Trentonba nemsokára gyűlést hívni s arra csupán a csatlakozás barátait invitálni. Még helytelenebb volt, hogy az ott megjelentek elfogadták a gróf úr feltételeit s titeket, szegény hazáruzókat és hitehagyottaknak bélyegzett papokat még a papi diplomától is meg akartak fosztani. Még jó, hogy Dégenfeldnek több esze volt s csak azt kérte az ott megjelent papok által, hogy a mi egyházunk titeket zárjon ki a haza való pályázhatás jogából. Igazad van, hogy ez nem keresztyéni eljárás volt.

Dégenfeld gróf úr itten olyan jelentést tett ügyeitekről, hogy a csatlakozás barátaival megalkossa az amerikai magyar ref. egyház-megyét. Meg is alakult az egyházmegye egy pár egyházzal, hogy elkezdődjék megint az, mit a mi egyházunk a gróf úr kiküldésével meg akart szüntetni, az ellenségeskedés, a hirlapi polémia. S igazad van, hogy a megindult Heti Szemle keresztyénhez nem illő modorban támadott titeket a harcban. Abban is igazad van, hogy nektek most védekeznetek kellett itthon és ott szintén a lapokban. Olvastam a Heti Szemlét, olvastam a Magyar Szót és a Reformátusok lapját és bizony megundorodtam az amerikai magyar papok írásmódjától.

Mindeddig neked igazad van és semmiben sem vagy előttem hibás! De nincs igazad abban, hogy te félre vonultál s a miket most írsz nekem leveledben, nem irtad meg a lapokban, nem irtad meg nagybátyádnak vagy Antal Gábornak, aki, úgy tudom, téged becsült és szeretett és a ki tehetett volna itt valamit a ti ügyeitekben. Mert ne hidd, hogy ha valaki szenvedély nélkül megirta volna a ti dolgaitokat, nem hallgatták volna meg itt; ne hidd, hogy ha te, mint nekem leírtad az egészet, leírtad volna bajaitokat pl. a Prot. Egyh. és Isk. Lapban, nem küldtek volna innen hamarabb egy dr. Antal Gézát hozzátok. Hibás vagy hát abban, hogy hallgattál, mert nem elég rosztal nem tenni, jót is kell cselekedni. Te pedig elmulasztottad ezt a jót, mit tehetted volna, ha hamarabb értesítesz engem, vagy mi jobb lett volna, egy befolyásos, nagynevű emberünket, aki tehetett volna valamit, hogy vége legyen veszekedéseiteknek.

Ne mentegetődzél hát, még nem késő, ha Antal dr. ott van is, tudsz te írni, vedd kezébe a tollat s irdd meg dolgaitokat szenvedély és gyűlölet nélkül, mint nekem írtál s írásaidat publikáltasd az ottani lapokban s küldd el a mi lapjainknak is. Én azt hiszem, hogy Hamar az Egyházi Lapban szívesen közli cikkeidet s a politikai lapok, bár most azok alig foglalkoznak mással mint politikával, helyet adnak az amerikai magyarság érdekében írott soraidnak.

Kérded az én véleményemet is. Nehéz dolog nekem nyilatkozni úgy, hogy nyilatkozataim napvilágot is lássanak, mert igaz, amit egyik kollégád irt neked, hogy a mi egyházunkban ma már kúriarchia uralkodik s csak az történik, mit B., D. és H. meg T. akar. Azért csak olyan feltétellel nyilatkozom, hogy te azt neved közrebocsájtása nélkül adod át a lapoknak. Tudod, szegény falusi pap vagyok én is, kinek a nagyok előtt nincs igazam s ha sokat lármázom, a fegyelmi vizsgálatoktól meg nem szabadulok soha. S itt nem is az a fő, hogy ki mondja az igazat, hanem az, hogy bárki mondja, igaz legyen az. Ily feltétellel fel-

hatalmazlak a köv-

zatalára. Jól tudjuk mi, testvéreinket az eg magyaroknak és re- juk, hogy annak a gár lett, gyermekei gyarúl, de unozái, gólul fognak gagy magyarok vagytok de azt is tudjuk, h- sát ti sem pénzzel, dályozhatjátok s n- akadályoznotok ne egy a hivatástok, a hittestvéreinket go- hogy a magyar né- ott, hol ma a nége- tebb és becsültebl- hogy Amerika- megnyerjétek és e- terén érhetitek el.

És én meg vagy- vatásokat betölt- gyümölese az lesz, vallják magokat v- táns egyház kebel- ke lesz a magyarra- kívánatosabb bevá- tekinteni.

Ehhez bizony n- nekünk ezerszerte- lesz mindenkor, n- amerikai egyháza- érette nem kívá- gyetek jó kereszty- zottakat is jó ké- kell a mi egyház- úgy is igen távol v- orosz muzsiktól a- vagy csak későre- és becsületes pap- ezektől függ nagy- gyarság becsülete- Reform Church- Presbyterian Chur- kedtek, becsületes- munkálkodva, his- azt, mit Kossuth- magyar név tiszte- szeretetét.

Én szegény falus- van köztetek mag- nem akarja megla- harc meg mindi- csak businessből- ezek hivatásukról- vezetik?

Szomorú dolog- látja meg s amint- ra törekszik, hóg- náljon az amerika- a csatlakozáson l- ber, többet vár t- most, mikor itthon- juk tőle, hogy ros- son, mikor azok n- hogy böleseségé- oldja a ti állasp- ket s mindent ell- felett égő háznal- nép jóakarátát is- magyar nép e vilá- tokat, sőt ellensé- peket, csak hazán- nektek is sok kö- mindent elkövetü- ti is tegyétek meg- pap arra töreked-

Ami Kedvelt Bankárunk

JOS. TOMCSÁNYI

Homestead, Pa. Duquesne, Pa.

ságainak ügye. lésből arra kér- entünket, hogy összeköttetés- Ref. és Presb. ível.

helytelen dolog a gróf úrnak ivni s arra csu- lni. Még hely- elentek elfogad- , szegény haza- élyezett papo- eg akartak fosz- nek több esze megjelent papok ket zárjon ki a l. Igazad van, s volt.

an jelentést tett ozás barátaival ar ref. egyház- yházmege egy jék megint az. úr kiküldésével geskedés, a hir- gy a megindult n illő modorban Abban is igazad keznetek kellett an. Olvastam a gyar Szót és a y megundorod- k írásmódorától. n és semmiben nines igazad ab- miket most irsz meg a lapokban, vagy Antal Gá- becsült és sze- ltt valamit a ti hogy ha valaki na a ti dolgoito- t; nehidd, hogy egészset, leirtad yh. és Isk. Lap- hamarább egy bús vagy hát ab- elég rosztat nem Te pedig elmu- tél volna, ha ha- gy mi jobb lett vü emberünket, gy vége legyen

nem késő, ha An- vedd kezdedbe a t szenvedély és irtál s írásaidat n s küldd el a mi hogy Hamar az li cikkeit az a k alig foglalkoz- helyet adnak az írott soráidnak. t is. Nehéz do- hogy nyilatkoza- mert igaz, amit gy a mi egyhá- ralkodik s csak reg T akar. Az- tkozem, hogy te élkül adod át a lusi pap vagyok nes igazam s ha gátatoktól meg nem is az a fő, m az, hogy bár- ly feltétellel fel-

hatalmazlak a következők nyilvánosságra hozatalára. Jól tudjuk mi, hogy Amerikába szakadt testvéreinket az egyház útján lehet megtartani magyaroknak és reformátusoknak. Azt is tudjuk, hogy annak a magyarnak, ki amerikai polgár lett, gyermekei még beszélnek valamit magyarul, de unokái, mint irod, sajnos, már angolul fognak gagyogni. Tudjuk, hogy ti jó magyarok vagytok és hiteteket sem adtátok el, de azt is tudjuk, hogy népünk elamerikiasodását ti sem pénzzel, sem észszel meg nem akadályozhatjátok s mondjuk meg őszintén, megakadályoznotok nem is szabad. Nektek csak egy a hivatások, az, hogy az idegenbe szakadt hittestvéreinket gondozzátok s neveljétek arra, hogy a magyar név tisztelt és becsült legyen ott, hol ma a négernél csak valamivel tisztel- tebb és becsültebb. Nektek az a hivatások, hogy Amerika rokonszenvét és jóakarátát megnyerjétek és ezt csak az egyházi munka terén érhetitek el.

És én meg vagyok győződve, hogy ha ti hivatásokatok betöltitek, ha a ti munkátoknak gyümölcse az lesz, hogy unokáitok is büszkén vallják magokat valamelyik amerikai protes- táns egyház kebelében magyaroknak és büszke lesz a magyarra az amerikai nép is s a leg- kívánatosabb bevándorlónak a magyart fogja tekinteni.

Ehhez bizony nem kell hazai pénz, a mire nekünk ezerszerre nagyobb szükségünk van és lesz mindenkor, mint nektek, kiket a gazdag amerikai egyházak szívesen támogatnak s érte nem kívánnak mást, minthogy le- gyetek jó keresztyének s neveljétek a rátok bi- zottakat is jó keresztyénekké. Ehhez nem kell a mi egyházunk fenhatósága, hiszen az úgy is igen távol van tőletek, távolabb mint az orosz muzsiktól a csár s ha baj van, vagy nem, vagy csak későre orvosolhatná azt. Jóravaló és becsületes papokra van szükségetek, mert ezektől függ nagy részben az amerikai ma- gyarság becsülete. És akár a német eredetű Reformed Church, akár a skót-angol eredetű Presbyterian Church fenhatósága alá helyez- kedtek, becsületes és jóravaló papokkal együtt munkálkodva, hiszem, hogy visszaszerzitek azt, mit Kossuth Lajos szerzett egykor ott, a magyar név tiszteletét, a hatalmas Amerika szeretetését.

Én szegény falusi pap ezt innen is látom; hát van köztetek magyar pap, ki nem látja, vagy nem akarja meglátni? Hát igaz az, hogy a harc még mindig dúl közöttetek és sokan csak businessből paposkodnak? Elfeledkeztek ezek hivatásukról s a magyar népet rosz úton vezetik?

Szomorú dolog, hogy dr. Antal nem ezeket látja meg s amint te tanácsoltad neki, nem arra törekszik, hogy ezek feljelentésével használjon az amerikai magyarságnak, hanem ő is a csatlakozáson lovagol. Dr. Antal okos ember, többet vár tőle a mi egyházunk s épen most, mikor itthon a háztető ég, nem azt várjuk tőle, hogy rosz lábú székeket reparálgasson, mikor azok megégése nem kár, hanem azt, hogy bölcseségével és okos tapintatával megoldja a ti álláspontotokon nehéz kérdéseiteket s mindent elkövesse arra, hogy a fejünk felett égő háznak megmentésére az amerikai nép jóakarátát is megnyerje. Egyedül áll a magyar nép e világon s ha nem keresünk barátokat, sőt ellenségünké teszünk hatalmas népeket, csak hazánk romlását segítjük elé. Itt nektek is sok kötelesség jut, nekünk is. Mi mindent elkövetünk a haza megmentésére, de ti is tegyétek meg kötelességeiteket. Minden pap arra törekedjék most, hogy az amerikai

nép megszeresse a magyart, hogy ha eljönnek a keserű napok (már közel vannak), legyen legalább egy barátunk, ki előtt kalapot emel az egész föld, legyen barátunk a szabad Amerika s legalább erkölcsi támogatásával segítsen meg a „császár“ ellen folyó nehéz küzdelemben.

De el is tértem a tárgytól s igen hosszúra nyulik már levelem; azonban az az én meggyő- ződésem, hogy a ti egyházi ügyetek az egész magyarság ügye s most szegény hazánk sorsá- val szorosán egybefügg, az a meggyőződés, hogy nektek a csatlakozás ellen, mely csak minket szegényít, de titeket nem tesz gazda- gokká, más modorban ugyan, mint eddig tet- tétek, tovább is harcolnotok kell s fel kell vi- lágositanotok a hiveket és az amerikai népet is, hogy az egész csatlakozás egy pár főember böl- cesége, a magyarországi ref. papság és né- pünk nem is tud arról semmit, aki pedig tud valamit, a maga tehetsége szerint itthon is küzd ellene s előbb utóbb mégis csak győz az igazság s fel lesz adva a csatlakozás hasztalan eszméje.

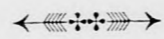
Még csak pár szót a mi egyházunkról. Tu- dod, milyen szegények vagyunk s hogy még 1900-ban beadtuk kérvényünket a tőkekamat- törlesztéses-kölesön segélyért s tudd meg, hogy míg Amerikába van itt pénz, nekünk, egy pusztuló szegény egyháznak még mindig nem jutott semmi. Mégis a hivek buzgóságával már megjavítottuk a templom dűledező felső oldalát, tanítói lakásunkat is náddal újra fed- tettük, de iskolánkat még, várva a biztatást, nem bővíthettük ki. Így 73 gyermek jár abba a kis terembe, hol 40-nek is kevés volna a hely. Óh, ha tudnák az én hiveim, hogy csak szá- mukra nincs pénz, de a tengeren túlra bőven is jut, bizony meglankadna buzgóságuk, talán még az egyházi adót is megtagadnák, mint nem fizetnek állami adót sem. Keserű igazsá- gok, szomorú idők s nálunk mégis részegek az emberek. Vajjon mikor józanodnak ki, mi- kor tesznek már valamit Magyarországiért és az itthon maradt magyarokért is?

A levélportó hozzátok igen magas, azért ir- tam vékony papíron és ennyit. Hajh, a sze- gény falusi papnak erre is gondolnia kell, mert ő árva gyermek hazájában. De azért gyere haza te is, hagyj ott csapot-papot (t. i. K....t és csapos dolgait), mert a jó magyarra itthon most nagy szükség van.

Isten áldjon meg minden jóval, szegény ha- zánkat óvja meg minden csapástól.

Cs.... 1906. február 19-én.

Szerető barátod marad
dr. Sz.... J....

A HELYZET.

Magyarországon még mindig függőben az alkotmány.

Februárius tizenkilencedike óta csak any- nyiban állott be odahaza változás, hogy Bán- ffy báró és egynéhány embere kiléptek a ko- aliczióból, felmondták a függetlenségi pártnak a szövetséget és habozás nélkül kimondották, hogy ők Magyarország boldogulását csakis a hatvanhetes alapon tartják lehetségesnek.

Bánffy Dezső báró ezzel ismét kormányké- pessé tette magát s egy cseppet sem fogunk csodálkozni azon, ha az új kormány alakításá- val őt fogják megbízni. Az ő dolga lesz azután hatvanhetes alapon megvalósítani a nemzeti törekvéseket, amelyeket ő is fenhangon hirde-

tett, vagy pedig — meghazudtolni önmagát.

Közben egyre garázdálkodik az abszolutiz- mus és a legbotrányosabb módon tiporja láb- bal a negyvennyolczas idők legdicsebb vivmá- nyát: a sajtószabadságot. Napról-napra elko- bozzák a lapokat, amelyek a nemzet igazait merik megvédeni s csak azon csodálkozunk, hogy még rabbilinsekbe nem verték a nemzet igaz képviselőit.

A magyar hölgyek, akik mindannyiszor, va- lahányszor a hazának szüksége volt gyerme- keire, odaadással küzdöttek a férfiak oldalán, most sem tagadták meg magukat. Nemes áldo- zatkészségüknek szép jelét adták, amikor ék- szereikkel járultak ama hazafias tisztviselők fölségélyezésére, akiket, mivel a jogtípró kor- mány rendeleteit teljesíteni vonakodtak, álla- saiktól elmozdítottak.

Két szenzációt is hozott a kábel hazulról. Az egyik kábelhír arról szól, hogy a pápa fel- oldotta volna Ferencz Józsefet királyi esküje alól s hogy a király csak a megtörtént feloldás után függesztette fel az alkotmányt. Szé- gyenletes dolog, a szent atya nevét is belevon- ni a királyi esküszegésbe, Ferencz József alig kért feloldást, mikor híven a Habsburgok tra- díciójához a zsarnokot akarta játszani.

A másik szenzációs hír beleillenék egy ope- rette szövegébe. Megjelent ugyanis egy röpirat, amely „Nagy Ausztria egyesült államairól“ beszél.

Éppen jókor, amikor recseg-ropog az egész „monarchia“ biztonsága, akkor kell a „Nagy Ausztria egyesült államainak“ megváltó ideá- ról beszélni. Egy hírhedt memorandista ro- mán író fogtak meg, hogy az osztrák körök ezéjait szolgálja. Ez jó pénzért mindjárt meg is rajzoltatta új térképét. Csinos kis rajz. Hát- ha kedvet kapnának tőle a nemzetiségi bujto- gatók. Eszerint Magyarország a következő részekre daraboltnék fel:

Ausztriához csatoltnék Moson, Sopron, Po- zsony, mint német tartomány, egészen Győrig.

Tótország lenne az egész Felsőmagyaror- szágból; határai délen lennének: Érsekújvár, Nógrád-vadkert, Kassa, Nagykároly. (Ezek is mind Tótországhoz tartoznának!)

Galicziához csatoltnék: Északkeleti Ma- gyarország Beregszászszal, Nagykárolyal egyetemben.

Szerb Vojvodina lenne Torontálból, Bácskából.

Erdély lenne külön román ország egész Nagyvárad, Arad, Temesvárig, (természetesen ezek is benne lennének).

Székelység, ez egy elkülönített székely tar- tomány lenne.

Német részek. A területileg össze nem füg- gő németajkuak által lakott részek mindenün- nen kiszakíthatnának külön tartományi jogok- kal. (A tolnaiak, bánátiak, szászok, szepesiek, óbudaiak stb.)

Igy szakgatná szét a memorandista író, gon- doljuk jó pénzért, az országot. Mert alig szen- ved kétséget, hogy Bécsben fizetik ezeket a beestlen írásokat. Nem érdektelen részlet ben- ne, hogy Magyarország területén a német aj- kuakat kiveszi az ország hatalma alól, akárhol lakjanak is és akárhányan legyenek is. Már az óbudai sváboknak külön tartományuk (!) len- ne, de egész magyar vidékek, városok, várme- gyék egyszerűen bekebelezetnének a tót, szerb, román és német tartományokba!

Látszik, hogy az egész nem más, mint egy gonosz hóbot, de azt is látjuk, hogy Bécsből milyen alávaló eszközökkel dolgoznak el- lenünk.

Magyarok Amerikában

A new yorki népgyűlés. A new yorki magyarok márczius 11-én mind ott voltak a Grand Central Palace-ban megtartott nagy népgyűlésen, hogy kifejezést adjanak lángoló honszeretőknek, hogy tiltakozzanak az ellen az önkény ellen, melylyel a magyar király a szabad magyar hazát a sárba tiporni akarja, a melylyel az ezredéves magyar nemzetet megfosztani akarja legszentebb jogaitól.

Ezer és ezer magyar ember, a new yorki magyarság kiválói nemkülönben, mindmegannyian eljöttek, hogy bebizonyítsák igaz magyar voltukat. A legkiválóbb angol és magyar szónokok világították meg a helyzetet és adták tudtára Amerika népének, hogy mily módon kergette, minő eszközökkel hajtotta Ausztria a magyar nemzetet a válságba és hogy mi amerikai magyarok ezredéves nemzetünk, Európa leghatalmasabb nemzetét alkotmányának galád módon történt eldobása ellen tiltakozunk. S a gyűlés a nemes és magasztos célhoz illően méltóságteljesen folyt le.

Számos egyet küldöttségileg képviseltette magát s a háromszínű nemzeti és a csillagsávos amerikai lobogók alatt vonult fel. Ott láttuk a Szt. István róm. kath., a Yorkvillei M. B. S. és Társ., a Dalárda, a Harlemi Munkás, a New York Kossuth Lajos Tódor, a Társalgó és B. S., az Egyesült Passaici és a South Riveri 13 a. v. Egyet kiküldöttjeit.

Ott láttuk az összes magyar hirlapok tudósítóit, de ott láttuk New York legelőkelőbb napi lapjainak gyorsíróit is. Már itt meg kell említenünk, hogy a népgyűlés megtette a maga hatását az amerikai angol sajtóra, amennyiben még azok a lapok is, melyek eddig elítélőleg nyilatkoztak a magyarságról, szép szavakban emlékeztek meg rólunk.

A népgyűlés, mint már említettük, a Grand Central Palace-ban lett megtartva, hol Mattos Ernő, a fogadó bizottság elnöke és Róth Gyula, a rendező bizottság elnöke mindent elkövettek, hogy a gyűlés méltóságát semmi sem zavarja meg s fáradhatlan buzgóságuknak meg is volt az eredménye.

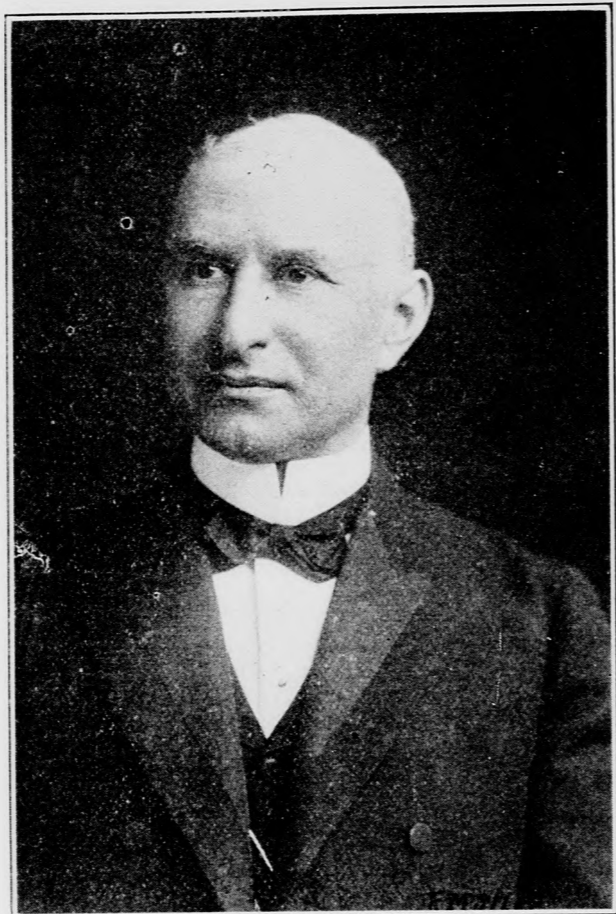
A gyűlést az „Isten áldd meg a magyart” elnevelése után Perczel Béla elnök nyitotta meg. Az ő angol s magyar nyelven megtartott megnyitó beszéde után a Dalárda és Ifjúsági Klub énekszámát követte, mely után Cukor Mór, kiváló tehetségű ügyvéd honfitársunk lépett az emelvényre, aki hatásos és mindenképpen felett nagy igazságokat tartalmazó szónoklatában kifejtette, hogy az amerikai magyarság csak erkölcsi kötelességét teljesíti akkor, amikor Magyarországot küzdelmében, a függetlenség kivívásában minden tőle telhető és elfogadható eszközzel támogatni akarja.

Szünni nem akaró taps követte Cukor beszédét, amelynek befejező részében az amerikai nép szabadságszeretetére hivatkozva, annak erkölcsi támogatását kérte, melyet még egy szabadságaért küzdő nemzetől sem vont meg.

Majd Perényi László, new yorki róm. kath. plébános; az amerikai magyarság egyik legelső szónoka lépett az emelvényre. Az ő beszéde forrongásba hozta a vért, ökölbe szorult minden kéz, mikor lefestette mindazt a bűnt, hitzegést és ámtást, amelylyel Ausztria, jobban mondva a Habsburgok Magyarországot megrentették, amelylyel most alkotmányát akarják eldobozni.

„Most kovácsolják a bilincseket a legkeményebb aczélból, hogy béklyóba verjék a magyar nemzet kezét. De van az aczélnál is erősebb: a rozsdá. Hát majd leszünk mi, amerikai magyarok, a rozsdá, s lerágjuk hazánk ke-

zéről a bilincseket.” Ezek után egyesülésre, tömörülésre szólította fel a magyarokat, majd felolvasta a határozati javaslatot, melyet a gyűlés egyhangulag és lelkesedéssel fogadott el.

Goldfogel képviselő

A határozati javaslat első pontja a korona eljárását ítéli el, a második pontban támogatását igéri a szent ügynek, a harmadik pontban pedig Amerika népének segítségét kéri. Ezen határozati javaslat másolatát a kongresszusi képviselőknek is átnyújtani határozták.

Majd Goldfogel kongresszusi képviselő mondotta el nagyszabású beszédét, melyben nemcsak rokonszenvét biztosította, hanem határozott ígéretet tett arra nézve, hogy a magyarokat nemes és becsületes törekvésekben minden tőle telhető eszközzel segíteni fogja. Majd O'Beirne mondott beszédet, melyben ő is rokonszenvét fejezte ki a szabadságaért küzdő magyar nemzet iránt s elítélte az alkotmánytiprók eljárását.

Utána Kozma Arthur dr., a new yorki magyarság gyorsan népszerűvé vált kedvence lépett a dobogóra és gyújtó hatású beszédében rámutatott ama gaztettekre, amelyekkel Ausztria, a Habsburgok, a magyar nemzet őszinte viselkedésére és lovagiaságára feleltek.

Szónoklatát ezzel fejezte be: „Esküszünk, hogy rabok tovább nem leszünk”, mire ezerszeres „Esküszünk” zúgott végig a termen. Majd ő is felolvasta határozati javaslatát, melyet szintén egyhangulag fogadtak el.

A gyűlés azután a Kossuth nóta hangjai mellett véget ért és a lelkes magyar közönség, lelkében kitörölhetetlen emlékeket vive magával, csendesesen szétoszlott.

Hogy ez a gyűlés oly méltóságteljesen folyt le, nagy részben kiváló honfitársunknak, Perczel Béla elnöknek tudhatjuk be.

Hisszük és reméljük, hogy ez a gyűlés megfogja teremni gyümölcsét, hogy megnyerjük az amerikai nép rokonszenvét, és mindenképpen pedig egygyé leszünk, hogy egyesít bennünket amerikai magyarokat a szent célért való küzdés, a szenvedő haza felségítésébe vetett szent hit.

Letartóztatási parancs Petrovics ellen. Lapunk utolsó számában említettük volt, hogy a bevándorlási hatóság, a Petrovics család által prostitúció céljából a múlt év November havában ide hozott Katona Erzsébetet deportálta, aki azóta már bizonyára meg is érkezett Budapestre, hol az itteni gyermekvédő egyesület közbenjárása folytán Dr. Bakonyi Kálmán, a budapesti gyermekvédő egyesület elnöke fogja a gyermekleányt gondozás alá venni. Időközben, a washingtoni kereskedelmi miniszterium elhatározta Petrovics István visszaküldését is és ily értelmű rendeletet küldött a new-yorki bevándorlási hatósághoz, mely őt valószínűleg illetőségi helyére, Pécsre, fogja tolonczoltatni, minthogy Budapestről, az ottani rendőrség által megküldött ítélet-másolatok szerint lánykerítésért 7 napi fogsággal volt büntetve, Budapestről a székes főváros területéről pedig ezen vétségért 5 évre kitiltatott. **Főlemlítésre méltó, hogy a newyorki gyermekvédő-egyesület 500 dollárt küldött dr. Bakonyi Kálmánnak Katona Erzsébet neveltetésére.**

Hazafias ünnepély. Az elizabethi I. magy. betegsegélyző egyet és az elizabethi magy. dalárda és műkedvelő f. hó 17-én karöltve rendeznek egy nagyszabású márcziusi ünnepélyt a Quien's Hall-ban, 245 Elizabeth Ave. Az igen szépen összeállított műsort beszéd, szavalt., zeneszám- és a dalárda hazafias dalai töltik be. Műsor végezte után táncz. Hazánk válságos viszonyaira való tekintettel, elvárja a rendezőség, hogy az elizabethi és környékbeli magyarság megjelenésével támogatni fogja, hogy együttes érzés- és lelkesedéssel, édes hazánk dicső vértanúinak emlékéit minél méltóbban ünnepelhessek meg. Az ünnepély kezdete d. u. 6 órakor. Belépti díj nincs. Ruhatár és jelvény 15c.

Magyar reformátusok. A „Bevándorló” kilenczedik számában megjelent „Siculus észrevételei” című cikkre a következőket válaszolom a passaici magyar reformátusok nevében, akiket Ttes Kuthy Elemér ur brutális megjegyzéseivel a nagy nyilvánosság előtt illett. Igen tisztelt ref. hittestvérünk! A legnagyobb és legnyíltszívűbb elismeréssel állunk az ön nézete és nyilatkozata mellé, bár mi passaici magyar reformátusok magunkéva tettük ama közmondást: „Hallgatni arany”. Ttes Kuthy Elemér ur még a szüleinktől örökölt s abban neveltett vallásunkba is belegázolt, ben-

nünket gúnyos módon meglett elnök elődeléhez hasonlítva magának Ön magyar reformátustól.

Felhív Ön bennünket magyarság hogy szavazzon, a tengeren innen, a tengeren kívül, Kuthy Elemér ur hallották azt már láthatja mindenkit, valamint azt is bennünket, mint úgy vél hivatásának méltó nem tanus.

En magam a leányok kifejezést Ttes Kuthy Elemér ur és meggondolom, hogy az elnevelésnek utolsó sorait értetlen és rendtel.

Megtámadott vé a passaici magyarok, akik tőle tévedés figyelmesen átvette szenybe mártolt tudtolja, amikor a magyar ref. hitközség választja tisztviselő a cikkben írja az ajánlatára fogadta, ami úgy is volt. Szerencsétlenül fog.

Dicsékedik, hogy bárkinck az össze Kenéz Ignácot nem a gyülekezet, világgá kürtölte, s az igaz, akár van hogy Kenéz Ignác nem elcsapni, de nem elég kellően le nem lelkészízetéssel st bevallotta, hogy szükség sehol, hogy a megtörtént ennyi igazat tartat tebbekről írok. Ne kívül is, bármikor emberi kötelesség tisztelt hittestvére elő és szóljunk, hol innen és tengeren letes ur által elmond igazak, amennyi Tisztelt hittestvér pedig, hogy szeresedéssel s milyen tőlünk telhetően h figyelmeztetés nélkül igaz magy Passaic, N. J.

Megbízható bank lenése óta egyre a kat, hogy a zug hogy az ismeretlen érkező körlevelek meg. Minck a pénzünk, mikor megbízható magyar bankárokat meretes Némethi Yorkban, 457 W Németh János ur Hazletonban úgy csak mint bankáro magyarság érdekeit mint ember is a

Tőke és fölösleg 330,000 dollár

Népbank és Trust Compánia

PEOPLE'S BANK & TRUST COMPANY
185 MAIN AVENUE - - PASSAIC, N. J.

A Saját Palotájában.

Betétek szorgalmaztatnak és csekk-alkalmatosságot ajánl. Tartozásokat legbiztosabban fizetünk csekkel, mert maga a csekk nyugtát képez. Az e célra berendezett bankosztályunkban elfogadunk takarékbetéteket, amelyekért három és fél százalékos kamatot fizetünk. Takarékbetétek minden hónap elsejétől fogva kamatoznak és az ily kamatokat évente kétszer fizetjük ki: januárius elsején és június elsején.

Bankunk naponta délelőtti 9 órától délutáni 3 óráig nyitva van. Szombaton este pedig 7 órától 9 óráig elfogadunk betéteket.

Takarítsunk, amíg lehet, mert amit most megtakarítunk, azt élvezzük öreg napjainkban

SPENCER tábornok, elnök
SCOLES J. RICHARD, alelnök
VAN RIPER CORNELIUS, alelnök
BOGART D. GILBERT, alelnök

DOREMUS W. H. pénztáros
THOMPSON H. H., titkár
BURROWS KÁROLY,
a rutherfordi fiók pénztárosa

nünket gúnyos megjegyzésekkel illetett, bennünket, meglett embereket, a korpához, a disznó eddeléhez hasonlít, meggyőződést szerezhet magának Ön is, mint lelkiatyja, a passai magyar reformátusok s azok lelkészének kitérő.

Felhív Ön bennünket: feleljen a passai magyarság hogy szavukat meghallják a tengeren innen, a tengeren túl. Arra feleletünk az, Ttes Kuthy Elemér úr aljas rágalmozásaiból meghallották azt már mind a két részen s tisztán láthatja mindenki a köztünk lefolyt eseményeket, valamint azt is, hogy úgy támadott meg ő bennünket, mint egy közvádó kir. ügyész, ki úgy vél hivatásának eleget tenni, ha semmi kíméletet nem tanúsít a vádlokkal szemben.

Én magam a legnagyobb sajnálkozásomnak adok kifejezést Ttes Kuthy Elemér ur tapintatlan és megdöglő eljárása felett, aki bátran elénekelheti a 108-ik dícséret harmadik versének utolsó sorait: „Hányszor volt munkánk éretlen és rendetlen.”

Megtámadott védekezésében mindenkit, még a passai magyarokat is meg akarta hazudtatni, akik tőle tévedéséért elpártoltak, pedig ha figyelmesen átolvassuk az ő cikkét, melyet szenybe mártolt tollal írt meg, önmagát hazudtatja, amikor azt mondja, hogy a passai magyar ref. hitközség a saját akarata szerint választja tisztviselőit, mert hiszen ugyanabban a cikkben írja azt, hogy Kenéz Ignácot az ő ajánlatára fogadta el a hitközség gondnoknak, ami úgy is volt. Igazán sajnálom, hogy ilyen szerencsétlenül fogalmazta meg cikkét.

Dicsékedik, hogy rendelkezésére bocsátja bárkinek az összes egyházi iratokat, de mikor Kenéz Ignácot elcsapta a gondnokságból, és nem a gyülekezet, mint a hogy azt lelkiatyám világáig kürtölte, s én láttam, hogy az övé lesz az igaz, akár van igazsága, akár nincs, kértem, hogy Kenéz Ignác gondnokot nemhogy azonnal elcsapni, de még elengedni sem kell, míg elég kellően le nem számol az egyház ügyeivel, lelkészfizetéssel stb. Kenéz erre töredelmesen bevallotta, hogy rá mint gondnokra semmi szükség sehol, hogy láttamozza vagy jóváhagyja a megtörtéteket. Minden megjegyzése ennyi igazat tartalmaz, mint a mennyit a fentebekről írok. Nekem nem célo, hogy bárkivel is, bármikor személyeskedjek, de mivel emberi kötelességemnek teszek eleget ama tisztelt hittestvérem felhívására, hogy lépünk elő és szóljunk, hogy azt meghallják a tengeren innen és tengeren túl. A nagy magyar tiszteltes úr által elmondottak tehát csak annyiban igazak, amennyiben ezzel megegyeznek. Tisztelt hittestvérem! Azon figyelmeztetését pedig, hogy szeretett hazánkhoz milyen lelkesedéssel s milyen tevékenységgel álljunk, az a tőlünk telhetően honfiumi kötelességünk minden figyelmeztetés nélkül, és legyen is minden hon-szerető igaz magyarnak.

Passaic, N. J., 1906. márcz. hó 4-én.

Pente István.

Megbízható bankárok. Lapunk első megjelenése óta egyre arra figyelmeztettük olvasóinkat, hogy a zúgbankároktól óvakodjanak s hogy az ismeretlen „bankcégektől” hozzájuk érkező körleveleket egyszerűen semmisítsék meg. Minek a zúgbankároknál kockáztatni pénzünket, mikor elég sok manap már a teljesen megbízható magyar bankár. E megbízható magyar bankárok között fölöttéleg előnyösen ismeretes Németh János, akinek főirodája New Yorkban, 457 Washington Street alatt van. Németh János úr az ő hosszas működése alatt Hazletonban úgy, mint New Yorkban nemcsak mint bankár adta jelét annak, hogy a magyarság érdekeit becsülettel képviseli, hanem mint ember is áldozatkész, önzetlen barátja

volt mindig honfitársainknak. Aki még nem ismerne Németh Jánost, keresse vele az üzleti összeköttetést. Előnyére fog ez válni mindenkinek.

Woodbridgei magyarok márcziusi ünnepe. A woodbridgei magyarok ugyancsak egyesültek, hogy méltóan megünnepeljék a magyar szabadság hajnalhasadását. Szombaton fog tágabb keretben lefolyni az ő márcziusi ünnepe. Az angol főszoónok lapunk szerkesztője lesz és Király Aranka kisasszony, a magyar szintársulat e derék művésznője fogja elszavalni a fenséges költeményt, melyet mai számunk első oldalán közlünk s melyet Abrányi Emil úr a Bevándorló számára volt szíves megírni.

Eljegyzés. K. Kovács Pál úr, Kiss Emil előnyösen ismert magyar bankházának üzletvezetője, eljegyezte magának a kedves Falkenstein Ella kisasszonyt. Két fiatal szívnek e szép frigyét hadd gondolja és ápolja a Gondviselés.

ORIENTAL BANK. New Yorkban, 182-184 Broadway alatt vannak az Oriental banknak főirodái. Newyorki honfitársaink s különösen azok figyelmét felhívjuk erre a bankra, akik csekk-kontót nyitnak. Ha ezzel a bankkal lépnek összeköttetésbe, szükség esetére hitelre is számíthatnak. Akik a bankhoz fordulnak, említsék fel lapunkat vagy szerkesztőnk nevét, hogy a lehető legnagyobb előnyben részesüljenek.

Rákócziék márcziusi ünnepe. A newyorki Rákóczi magyar önképző egyesület 325 East 10. utcai saját helyiségében szombaton esti 8 órakor márcziusi ünnepeket rendez, amelyre minden magyar hivatalos.

South-riveriek márcziusi ünnepe. A south-riveri tizenhárom aradi vértanú egyesület, a Keasbey Szent János egyesület fiókja, valamint az anyaegyesület vasárnap a Yateshallban nagy népgyűlést és márcziusi ünnepeket rendez, amelyet körmenet fog megelőzni. A körmenet élen Deák József úr vezetése alatt lovas bandérium fog haladni. A szónokok között fölemeljük tiszt. Hámorszky, Makray Aladár, dr. Singer Mihály urakat. Makray Aladárné úrnő fogja Abrányinak lapunk számára megírt alkalmi költeményét elszavalni.

Második Rákóczi Ferencz fogsága. Ma esütörtökön hozza színre az Amerikai magyar szintársulat az Arlington Hallban ezt a hazafias szindarabot. Az egyes szerepek kitünően lettek betöltve s a közönség nemesak hazafias kötelességét fogja leróhatni, hanem valóságos műélvezetben fog részesülni.

Menjünk a Monopolba. Ma esütörtök este kitünő cigányzene mellett fogja a magyarság a második Ave. és 9. utca sarkán levő Monopol kávéházban a márcziusi nagynap évfordulóját megünnepelni. Rudner és Róth urak gondoskodtak arról, hogy az ételek és italok méltók legyenek az alkalomhoz.

A yorkvilleiek mulatságairól. A yorkvillei magyar egyesület mulatságairól írt tudósításunkba tévedések csuszak be, miket ime helyreigazítunk. A Washington ünnepély alkalmával Peregi Gyula, az egyesület jegyzője, olva-

sott fel Washington felől lendülets jegyzőkönyvet, míg Németh Péter úr, az Új Világ szerkesztője, a hazai helyzetet világította meg. Oláh Anna kisasszony zongorán kísérte Rédey urat, Kovács S. úr szavalt s Greenbaum úr ugyancsak énekelt. — A Yorkvillei Casinóban megtartott nagy mulatság körül érdemeket szereztek Frank Dezső egyetemi elnök, Békey Józsefné a női osztály elnöke, Frank Dezsőné, pénztáros és Hollander Sándor és Schwabach Alfréd urak. Békey J. úr, a vig. biz. elnöke.

Szabó András a magyar reformátusokról. Desiren, Pa. lakó Szabó András honfitársunktól a csatlakozási mozgalom dolgában cikket tettünk, melyet térszűke miatt csak lapunk jövő számában fogunk közölhetni.

Szinielőadás. Mint előző számunkban jeleztük, az Első Magyar Közművelődési Egyesület f. hó 25-én a Mannerchor Hallban jótékony-célú szinielőadást rendez. Szinre kerül a „Sárdi Ház”. A bizottság mindent megtesz, hogy az előadás fényesen sikerüljön. Ez előadásra már most felhívja a közönség figyelmét.

Nagy gyűlés Pittsburgban. A „pennsylvaniai központi magyar bizottság” folyó hó 6-án este 8 órakor Pittsburgban a Licht Hallban rendkívül látogatott gyűlést tartott. Kimondatván az állandó szervezkedés. Tisztviselőket megválasztotta: Tisztletbeli elnök: Kovács Kálmán, elnök Kalassay Sándor, alelnökök: Tomcsányi József és Koháry Sándor, jegyző dr. Pólya László, pénztárnok Weinberger Jenő, elnökök: Dobó István, Pogány Béla és Keszthelyi Sándor, A Friedl Lambert, Malkovits István, Borbély Viktor és Vasi József által képviselt Steubenvillei magyarság bejelentette a pittsburgi bizottsághoz való csatlakozását, hogy így a kormányzó tanács határozatainak végrehajtásában szükséges eljárás követessék. Ezen bejelentés egyhagu lelkesedéssel vétetvén tudomásul, jegyzőkönyvbe iktattatott.

'tæŋgwið3iz RUSSIAN

Linotype-Composition

Polish	English
Hungarian	French
Bohemian	German
Slovak	Italian
Servian	Portuguese
Croatian	Spanish
Hebrew	Latin
Swedish	Greek

WE have the largest, the best-equipped, and the best-run Linotype-Plant in the world for turning out composition in any language for Newspapers, Magazines, Books, Directories, Catalogs, Jobs. Flat Bed-Web Press-work. Mailing and Addressing. Periodicals, Books, Dictionaries in all languages. Guides and Maps of all countries. Electrotypers, Bookbinders, Editors, Translators, Publishers, Importers and Exporters.

Languages Printing Company

Languages Building, 15 West 18th St., N. Y

VÉCSEY JENŐ

Közjegyző

HAJÓJEGY ÉS PÉNZKÜLDŐ IRODÁJA SOUTH RIVER, N. J.

Mindenféle hazai peres, katonai, árvaszéki és hagyatéki ügyet pontosan elvégez, adás-vevési szerződéseket gyorsan eszközöl. Konzulátusi hitelesítéseket elintéz, közjegyzői okiratokat kiállít és hitelesít.

**PÉNZT KÜLD GYORSAN ÉS BIZTOSAN A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE
HAJÓJEGYEK MINDEN VONALRA**

Elhatározottat egy végrehajtó-bizottság szervezése. Ezen bizottságnak hivatalból tagjai a csatlakozott helyi bizottságok elnökei vagy delegátusai és a csatlakozott egyletek elnökei vagy delegátusai. A megalakítással a tisztviselői kar bízott meg. Április első vasárnapján egy nagyarányú gyűlés fog tartatni, a melyen neves angol és magyar szónokok fogják ismertetni a magyarországi viszonyokat és az amerikai magyar szervezkedést. A gyűlésen igen nagy számban képviselt egyleteknek a támogatásért köszönet szavaztatott. Az általános, lelkes érdeklődés biztosítja a sikert s biztosra vesszük, hogy az áprilisi nagy gyűlés mindenképen méltó leend a pittsburgi és környékbeli magyarsághoz.

Nagy gyűlés Steubenvilleben. F. hó 11-én délutáni 2 órakor a steubenvillei magyar szervezet rendkívül látogatott nagy gyűlést tartott. A gyűlést magyar és angol nyelven Friedl Lambert bizottsági elnök nyitotta meg s az elnöki szék elfoglalására felkérte John A. Mansfield bírót, aki lelkes angol szavakban üdvözlőlvén a magyarság mozgalmát, biztosította a magyar ügyet az amerikai nép rokonszenvére. Ezután W. C. Brown ügyvéd szintén angol, majd dr. Pólya László magyar szónoklata következett. J. W. Porter ügyvéd angolul, Gordon Miklós és Kiss Antal, valamint Andrejkovits Béla és Finkelstein Ignác magyarul beszéltek. Az a rokonszenv, melylyel az angol szónokok a mi ügyünkről beszéltek, rendkívül súlyt biztosított a steubenvillei nagygyűlésnek s az összmagyarság tisztelete és becsülése illeti azokat, kik az amerikai nép érdeklődését meg tudták szerezni. A környékbeli magyarság számos képviselőket küldött s ezek kijelentették a mozgalomhoz való csatlakozást. Gratulálunk a steubenvillei derék magyarságnak, a gyűlés rendezőinek, s hálás köszönettel tartozunk az angol szónokok szép és nemes nyilatkozataiért. A „Pennsylvaniai Központi Magyar Bizottság”-ot dr. Pólya László, Andrejkovits Béla és Finkelstein Ignác képviselték.

Mükedvelők előadása Pittsburgban. Folyó hó márczius 7-én a Pittsburgi Magyar Önképző-Kör, egy éves fennállása emlékére, rendkívül sikerült színelőadást rendezett. Géczy István híres népszínművét, „A gyimesi vadvirágot” adták olyan erkölcsi és anyagi sikerrel, a melyre Pittsburgban nem volt példa. A mükedvelői előadások sikerét csak az tudja méltányolni, aki ismeri az azok rendezésével járó munkának minden pházisát. Szereposztás, betanítás, a jelmez megválasztása aprólékos gondot igényel s a szereplők szorgalma és áldozatkészsége a siker egyik feltétele. A szereplők ismerték és így teljesítették is eme kötelességüket s különösen a jelmez hű megválasztásában kitűnő ízléssel jártak el. Ide iktatjuk a rendezők és a szereplők névsorát s ha különösen egyeseknek az érdemeit sem emeljük ki, azért tesszük, mert valamennyien buzgalommal és sikerrel állották meg feladatukat.

Rendezők voltak Nádossy Gyula és Steiner József. Sugó Tabacska Lajos. Szereplők:

Béres Mihály, Tomkó Margit kisasszony, Fulay György, Tischler Veronka k. a., Wolfgram Stefánia k. a., Gázmár Lajos, Kálmán Bálint, Csupák Lujza k. a., Kovács Rudolf, Lakatos László, Tobacska Lajosné asszony, Szabó János, Slosserik Sándor, Miklós Mariska k. a., Szekeres István, Marosi István, Ádám József. Az önképző-kört buzdította az elért siker a további működésre s a közönség által nyújtott elismerésben keresi és találja meg hazafias működésének jutalmát. Az előadást,

melynek jövedelme fele részben a magyar nemzeti alapot illeti, táncz követte.

Színelőadás East Pittsburgban. Braddock, East Pittsburg és vidékének mükedvelői, 1906. évi márczius 22-én East Pittsburgban a Turner hallban, énekkel és szavalatokkal egybekötött színelőadást rendeznek, melynek tiszta jövedelme a nemzeti alap javára fordítatik. Kezdeté este 8 órakor. Jegy árak 75, 50 és 35 cent. Streetcar közlekedik éjjel utáni két óráig. Ezen rendkívül érdekesnek ígérkező előadásra felhívjuk a Pittsburg és a környékbeli magyarság figyelmét.

Amerikai Magyar Szövetség. Hungarian American Confederation. Alakult 1906. február 27-én. Székhelye Cleveland, Ohio. A szövetség irodája: Cleveland, Ohio, Superior Ave. Century Building. Mindenféle levél így címzendő: Amerikai Magyar Szövetség Century Building, Superior Ave., Cleveland, Ohio. Minden pénz és adomány, kizárólag a következő címre küldendő: G. V. Hámory, 19 N. Phelps Str., Youngstown, O. A Szövetség jelvénye három levelű lóhere piros-fehér-zöld színben, levelein ez a három arany betű: A. M. Sz.

A Szövetség jelvényét minden tag viselni köteles.

Tagdíj nincsen. Csupán a jelvényért fizetendő a belépéskor 50 cent.

A szülőháza függetlenségének oltárára minden tag tehetsége szerint áldoz.

A Szövetség tagja lehet mindenki, aki szavára fogadja, hogy a Szövetség célját magáévá teszi.

A Szövetség célja: Az Amerikában élő magyaroknak az Egyesült-Államok törvényei, intézményei és szelleme szerint való állandó összetartása, minden igazságtalan támadással szemben megvédelmezése és a szabadságszerető amerikai nép lelkiületével és felfogásával megegyező alapon Magyarország függetlenségének minden alkalmas eszközzel való elősegítése.

Mindent megteszünk a szülőháza függetlenségeért és a népjogokért!

A Szövetség vagyonának és a „Függetlenségi Alap”-nak letéteményese Németh János főpénztárnok New Yorkban. De minden adomány és pénz, kizárólag a Szövetség pénztárnoka, Hámory V. Gusztáv fent írt címére küldendő. A Szövetség helyi választmányai az Egyesült-Államok minden részében önállóan működnek a nagy bizottság ellenőrzése és a kormányzó tanács közvetlen felügyelete mellett.

A Szövetség kormányzó tanácsa: Kohányi Tihamér elnök, Fecső Imre társelnök, Biró Mihály, Csutoros Elek alelnökök, Kemény Gy. titkár, dr. Baracs Henrik jegyző, Pesthy Gyula levéltárnok, Hámory V. Gusztáv pénztárnok, Ludman Sándor pénztári felügyelő, Apáthy Ferencz Csurgovics János, Pipi József ellenőrök, dr. Bárándy Oszkár, dr. Hódinka Tivadar, Szepessy L. József számvizsgálók, Rud-

nyánszky Gyula, Molnár István, Tomesányi József, Kovács Kálmán, Kalassay Sándor, Klein Izidor, Bakos Sándor, Rizsák János, Arnóczky József tanácsstagok.

Minden magyar legyen az Amerikai Magyar Szövetség tagja!

Peekskilli hírek. Panyakó István ur peekskilli képviselőnk arról értesít bennünket, hogy Borbély György ottani honfitársunknak nagy örömet szerzett a gólya, amikor márczius 5-én egy kis leánykával köszöntött be hozzája. Boriska névre keresztelték 11-én. Keresztszülék voltak Márton Györgyné és Panyakó István. A keresztelést Halász József cigányzenéje mellett vig lakoma követte. Válgék az ujszülött Boriska mindig öröme derék szüleinek. — Ugyancsak Panyakó István arra inti a peekskillieket, hogy aki tejes kávé akar inni, vigyázzon a tejre, mert éjjelenként egy kétlábu macska üvegestül megissza a tejet, ha hozzáférhet. A csudamacskát, mely minden este máshová látogat el, most akarják elfogni.

Mozgó fényképek Passaiccon. A Passaici Róm. Kat. Egyházközség folyó hó 11-én este, a harmadik utczai magyar templomban mozgó fényképekben bemutatta Jézus életét. Különösen meghatotta a közönséget Jézus kinszenvedése, mikor a jelenlevők szeméből a köny is kicsordult. A mozgófényképek bemutatása a nagyöjtben valószínűleg ismét bemutatásra fog kerülni.

A Passaici Mükedvelők tea-estélye. A Passaici I. Magyar Mükedvelő-Kör e hó 24-én,

BRIDGEPORTON

Divíky Károly úr képviseli a Bevándorlót. Ajánljuk őt ottani honfitársaink pártfogásába.

THE "STATE BANK" AZ ÁLLAM BANKJA

378 Grand St., NEW YORK CITY

Elnök O. L. RICHARD, Alelnök KOHN ARNOLD,

Pénztáros VOORIS A. I.

Tőke, felesleg és nyereség

több mint \$1,000,000.00

Betétek több mint \$13,000,000.00

Pénzküldeményeket elfogadnak a világ minden részébe

Hajójegyek minden vonalra kaphatók.

A south riveri Tizenhárom Aradi Vértanu I. Magyar B. S. Egylet, a Keasbey Szent János Egylet south riveri fiókegyletével s magával a Keasbey Szent János Anya-Egylettel 1906 márczius 18-án, vasárnap, a Yates Hallban
**MÁRCZIUS TIZENÖTÖDIKI ÜNNEPÉLYT
ÉS NÉPGYŰLÉST TART**

mely ünnepélyre mint népgyűlésre a szeretett szülőháza érdekében minden S. River és közel vidékén lakó honleány és honfitárs szeretettel hivatik meg. Az angol ünnepi szónoklatot dr. Singer Mihály, a „Bevándorló” szerkesztője tartja.

Belépti díj nincsen.

Kezdeté a körmenet után délután 1 órakor

Gyülekezés a körmenethez s a templomba vonuláshoz déli 12 órakor a Yates Hallban. Alkalmi szónoklatok. Minden magyar ottlegyen. A Rendezőség.

szombaton, nagyot rendez. Mint uttal is, a passaici nek ezen élvezetes hegedűn és Markó gálatatni. Végül mükedvelők husv szindarabot fogják saici közönség figy

Passaiciak New alakult „Passaici széről a New York gyűlésre egy 12- hogy a passaici passaici honfitárs itt is kivették rész körében megindul

Bicskázó passai a magyar kés nélkül baton éjjel, ugy magyar legény vi mikor ugyanis egy bert minden szó n bántalmaztak. Az tatlan — erősen neki utját állják, m is bántotta soha, m lan ember vállába rendesen — kerék öreg tót persze ké sem volt a közelbe magyar legényeke

Sok a munkané óhazai viszonyok gyarországról a mindenét poton kívándorol. Passai honfitársaink eső túl egyik gyár zony munkát nem egyes gyár tömve ez nap-nap mellet csak ugy szaporod jönnek, ahol pedis kitéve.

Márcziusi ünne Hallban ünneplik ak a nagy napok lelkész lesz a fős énekkar, Jurás Ist **GERSTER DO** **ZSEFER REND.** C társunkat néhány meg Ferencz Józse jelt adományozta rendjelt visszakü mentár.

A passaici magy melynek hivatása nemzeti ünnepeket ményeket pártolni gényorsú honfit és ápoltatni stb. minden tekintetb márczius tizenöt de 1906 márczi órákor a Mokrai népelynek tiszta kórház javára les ünnepély jövedel célra lesz fordít elegend a passai vesz részt ezen t zés körül Markó honfitársunk fára

Dr. Antal Géz porti magyar ref vendégei voltak Géza, a magyaro

szombaton, nagyobb szabású zártkörű tea-estélyt rendez. Mint minden alkalomkor, ugy ezuttal is, a passaii műkedvelők nagyban készülnek ezen élvezetes estélyre. A zenét Pozsgai J. hegedűn és Markó János zongorán fogják szolgáltatni. Végül megjegyezzük, hogy a derék műkedvelők husvét után a „Toloncz” című szindarabot fogják eljátszani, melyre a passaii közönség figyelmét már most felhívjuk.

Passaiiak New Yorkban. Az ujonnan megalakult „Passaii Közérdekű Bizottság” részéről a New Yorkban megtartott tiltakozó gyűlésre egy 12 tagú bizottság lett kiküldve, hogy a passaii magyarságot képviselje. A passaii honfitársaink — mint mindenütt — itt is kivették részüket az amerikai magyarság körében megindult mozgalomból.

Bicskázó passaii magyar. Régi dolog, hogy a magyar kés nélkül nem tud verekedni. Szombaton éjjel, ugy 2 óra körül történt, hogy két magyar legény vitézkedett a harmadik utcán, mikor ugyanis egy arra haladó öreg tót embert minden szó nélkül szidalmakkal és tetteleg bántalmaztak. Az öreg tót persze — mint ártatlan — erősen tiltakozott az ellen, hogy ő neki utját állják, mert ő őket nem ismeri s nem is bántotta soha, mire az egyik „vitéz” az ártatlan ember vállába szurta bicskáját és — mint rendesen — kerekét oldott mind a kettő. Az öreg tót persze kiáltozott rendőr után, de egy sem volt a közelben, aki elfogta volna a késelő magyar legényeket.

Sok a munkanélküli Passaicon. A mostani óhazai viszonyok folytán csak ugy ömlik Magyarországról a nép Amerikába. Odahaza mindenét potom áron eladja és ide kivándorol. Passaicon az utcákon szerencsétlen honfitársaink csoportosan vonulnak keresztül egyik gyár kaputól, a másikig, de bizony munkát nem igen kapnak, mert minden egyes gyár tömve van munkással. És így van ez nap-nap mellett. A munkanélküliek száma csak ugy szaporodik Passaicon, mert mind ide jönnek, ahol pedig csak a nyomornak vannak kitéve.

Márcziusi ünnepség Bridgeporton. A Ciglár Hallban ünneplik meg vasárnap a bridgeportiak a nagy napok emlékét. Harsányi István lelkész lesz a főszónok. Közreműködnek az énekkar, Jurás Istvánné, Gaál Irénke s mások.

GERSTER DOKTOR és A FERENCZ JÓZSEF REND. Gerster Árpád doktor honfitársunkat néhány esztendő előtt azzal tisztelte meg Ferencz József, hogy a róla nevezett rendjelt adományozta neki. Gerster most azt a rendjelt visszaküldte. Ehhez nem kell kommentár.

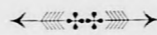
A passaii magyarság közérdekű bizottsága, melynek hivatása minden mozgalmat, u. m.: nemzeti ünnepeket rendezni, jótékonyági intézményeket pártolni, a Passaicon lakó beteg, szegénysorsú honfitársainkat kórházba felvétetni és ápoltatni stb., szóval az összmagyarságot minden tekintetben elősegíteni és támogatni, márczius tizenötödiki nemzeti ünnepélyt rendez 1906 márczius hó 18-án, vasárnap este 7 órakor a Mokrai testvérek termében. Az ünnepélynek tiszta jövedelme a passaii General kórház javára lesz fordítva. Mivelhogy ezen ünnepély jövedelme egy ily fontos közérdekű célra lesz fordítva, csak kötelességének tesz eleget a passaii magyarság, ha tömegesen vesz részt ezen nemzeti ünnepélyen. A rendezés körül Markó János jó hírnévnek örvendő honfitársunk fáradozik.

Dr. Antal Géza Bridgeportban. A bridgeporti magyar református egyháznak illusztris vendégei voltak a múlt vasárnap. Dr. Antal Géza, a magyarországi egyetemes egyház ki-

küldöttje és Rev. A. C. Whittmer missziói püspök.

A templom olyannyira megtelt zsufolásig néppel, hogy helyszüke miatt az ajtóból sokan visszafordultak. A szokásos énekek után Rev. A. C. Whittmer missziói püspök imádkozott angol nyelven. Egyházi beszédet pedig Dr. Antal Géza úr tartott Jób könyve 31 rész 24-28 v. alapján tartott. A magas szárnyalású egyházi szónoklatot s az ezt követő záró imát mindvégig a legnagyobb figyelemmel hallgatta a gyülekezet.

Ezután Harsányi István ref. lelkész lépett a szószékbe s a mára kihirdetett közgyűlést megnyitottak nyilvánítja s aztán átadja a szót dr. Antal Gézának, aki szép szavakban fejtegeti a magyarországi egyház álláspontját. Utána dr. Whittmer, az ősz püspök beszélt szokott nyájás és szeretetteljes modorával. Majd Harsányi István ref. lelkész üdvözölte egyháza és maga nevében dr. Antal Gézát. A csatlakozásról beszélve kifejtette annak veszedelmes voltát először önkormányzati, másodsor valósi és harmadsor nemzetiségi szempontból. Felkéri a gyülekezetet, hogy a misszió hatóság óhajtsára szavazzanak azonnal a kérdés fellett. Akik óhajtják, hogy egyházunk maradjon meg továbbra is a „Reformed Church in the U. S.” kebelében, azok álljanak fel. Alig végezte be a lelkész szavait, az egész gyülekezet mint egy ember állott fel. Rev. Whittmer a gyülekezetet megáldotta s ezzel a közgyűlés és isteni tisztelet véget ért. A zsufolásig megtelt templomban lehettek mintegy 450-en.

KIMUTATÁS.

A mult heti magyarországi kivándorlás.

Mielőtt a mult heti magyarországi bevándorlással foglalkoznánk, arra kérjük budapesti lap-társainkat, hogy óva intsek honfitársainkat ez idő szerint a kivándorlástól. Ugyanis a kedden innen Európába elindult Kaiser Wilhelm der Grosse nevű hajón ezer magyar bányamunkás indult vissza az óhazába, mivel a bányászok sztrájkja el nem kerülhető s így a munkanélküliség réme elől szöknek meg. A bányászok sztrájkjának nagy nyomor a kísérője s mivel ideérkező honfitársaink zöme a bányákban óhajtja kenyérét megkeresni, jó az idetörekvőket idejékorán arra figyelmeztetni, hogy a közeljövőben kenyér helyett meztelen nyomor fog kijutni nekik a bányavidéken.

A mult héten Magyarországból kétezernégy-száznyolcvanegyven érkeztek ide, még pedig 556 magyar, 1416 tót, 296 sváb, 425 horvát és 88 oláh.

New York államban maradt 60 magyar, 154 tót, 32 sváb, 27 horvát és 10 oláh. Pennsylvániába ment 62 magyar, 147 tót, 34 sváb, 16 horvát és 11 oláh. Ohio államba ment 59 magyar, 200 tót, 30 sváb, 33 horvát és 27 oláh. Connecticut államba ment 20 magyar, 41 tót, 12 sváb és 6 horvát. West Virginiába ment 27 magyar, 105 tót, 11 sváb és 41 horvát. Missouriba ment 13 magyar, 37 tót, 23 sváb és 9 horvát. Michiganba ment 68 magyar, 151 tót, 19 sváb és 28 horvát. Delawarebe ment 27 magyar, 14 tót, 12 horvát. Illinois államba ment 66 magyar, 144 tót, 43 sváb, 53 horvát és 17 oláh. Indiana államba ment 87 magyar, 174 tót, 49 sváb, 56 horvát és 17 oláh. Wisconsinba ment 16 magyar, 48 tót, 32 sváb és 11 horvát. Colorado utazott 22 és Montanába 38 horvát.

ELŐFIZETŐINK.

Nyilvános nyugtázás hetenkint.

Kellemetlenség elkerülése céljából ezentűl minden héten e helyütt fogjuk nyugtatni a „Bevándorló”-ra való előfizetéseket. A ki az egyik héten akár ügynöknek, akár pósta útján fizetett s e fizetést követő számban a megtörtént fizetésről nem találja e rovatban a nyugtát a saját és a lap érdekében cselekszik, ha a mulasztásról bennünket haladéktalanul értesít.

Fizettek egész évre New Yorkban Perczel Béla, South Norwalkon Kopesó Ferenczné, Newarkon a magyar műkedvelő és társalgó egylet, Steubenvillen Malkovits István, Friedl Lambert és Green N., Stamfordon Gerba Lizi, Amsbroyn Foris János és Gaspárovics János.

Félévre fizetett Felső-Gagyon ifj. Tóth János, Pittsburgban Weinberger József és Weinstein Gusztáv, S. Bethlehem Molitorisz Vilmos, Morrisdale Minesen Veres Pál, Patersonban Adorján Zoltán, New Yorkban Krausz Zoltán, Passaicon Pente István, South Riveren Deák József, Yonkersen Swarcz J, Torringtonban Bors Ferencz.

MEGJELENT

és a Bevándorló kiadóhivatala útján megrendelhető

A HARANGOZÓ FIA

Regény a magyar szabadságharcz idejéből

Irta: VÉRTESI ARNOLD

Ára: 30 cent

AKI IGAZÁN SZÉP ÉS ÉRDEKES REGÉNYBEN KIVÁN GYÖNYÖRKÖDNI, RENDELJE MEG „A HARANGOZÓ FIA” CZIMŰ REGÉNYT, MELY 161 OLDALRA TERJED ÉS ELEJÉTŐL VÉGIG LEKÖTI AZ OLVASÓNAK FIGYELMÉT

A 30 centet bélyegben is beküldhetni.

Czim: THE IMMIGRANT

30 West 19th St.

NEW YORK

MANN SAM.

New Yorki Első-Rangú Mészárszéke Marha, Birka, Borjú és Disznóhus, Szárnyas és Vad az idény szerint

FŐÜZLET:

96 Első Ave., a 6-ik utcza közelében

FIÓKÜZLET:

146 Első Ave., a 9-ik utcza közelében

Telefon: 3034 Orchard.

(Jan. 12.)

DR. S. GOLDMANN

egyedüli hazai magyar orvos,

volt csász. és kir. katonatorvos.

406 Grant street PITTSBURG, Pa.

a court közelében.

TELEFON: P & A MAIN 883, BELL: GRANT 358 R

Gyógyít minden gyógyítható betegséget. Titkos férfi és női betegségeket gyorsan és szigorú titoktartás mellett. Nem csinál humbugot, nem küld orvosságot utánvételek mellett, anélkül hogy kérték volna. Nem hirdet alképeket és hamis bizonyítványokat. Betegség esetére keressék fel bizalommal Dr. Goldman S. urat. Rendelő órák hetköznapiakon reggeli 9 órától esti 6-ig. Vasárnap reggel 9-től déli 12 óráig

an, Tomcsányi
assay Sándor,
szak János, Ar-

merikai Magyar

in ur peekskilli
ket, hogy Bor-
nak nagy örö-
márczius 5-én
e hozzája. Bo-
Keresztstülék
nykó István. A
nyzenéje mel-
k az újszülött
szüleinek. —
intí a peekskil-
ar inni, vigyáz-
kétlábu maes-
na hozzáférhet.
este máshová

Passaii Róm.
én este, a har-
an mozgó fény-
tét. Különösen
s kinszenvedé-
l a köny is ki-
bemutatása a
t bemutatásra

estélye. A Pas-
ör e hó 24-én,

ON
eli a Bevándor-
ársaink pártfo-

BANK”

KJA

YORK CITY

KOHN ARNOLD,

L

\$1,000,000.00

\$13,000,000.00

nak a világ

a kaphatók.

Szent János
nya-Eg-

S. River és
ünnepi szó-

n 1 óraker
Yates Hall-
Rendezőség.

A KATONAI URALOM JÖVŐJE.

Holló Lajos cikke a Magyarországbán.

A képviselőknek szuronyokkal való szétugrasztása után Holló Lajos, a „Magyarország” főszerkesztője a következő határos vezércikket írta:

Katonai megszállások körülbelül egyforma szabályok szerint rendeződnek be. A főbb helyeken császári biztosok, mindenütt katonai erő és ennek segélyével a kivetett sarcoknak és járulékoknak behajtása.

A török megszállás idején Budán, Temesváron, Nagyváradon, Egerben, Kanizsán, székeltek a török császári megbízottak. Ezek alatt állottak a katonai erők és ezek hajtották be a városokra és községekre kivetett járulékokat. Minden rendelkezés és legfőbb parancs a távollevő török császári udvartól jött. A magyarországi biztosok csak teljhatalmu katonai végrehajtó közegek voltak.

Az osztrák katonai megszállás idejében is leginkább ezek a helyek voltak a császári biztosok székhelyei: Buda, Temesvár, Nagyvárad, Eger, Kassa, Kolozsvár. Ide voltak koncentrálni a katonai erők, itt működtek a katonai törvényszékek. Innen tartották lenyűgözve a vármegyéket és városokat. A távollevő császári udvartól jöttek akkor is a legfőbb rendelkezések és nyílt parancsok. Az itteni teljhatalmu katonai megbízottak végrehajtották a kapott utasításokat és jelentést tettek róluk.

A török és osztrák uralom egyaránt tartott itt kémeket, tolmácsokat, író-diákokat, akik a legkíméletlenebb fermánokat és Befehleket átfordították hazai nyelvre. Ezek jó pénzért tanácsokat adtak a helyi viszonyokat illetőleg. Felhajszolták a haszonleső embereket, kifürkésztek a megtevélyedett romlottlelkűeket és ezeket nyíltan vagy titokban a hatalom szolgálatába szegődítették.

A szegény vármegyék és városok bizony sokat szenvedtek uralmuk alatt. Kíméletlen zsarolásnak voltak kitéve. Legtöbbet szenvedtek még, ha saját véreikből telt ki a pribék sereg, amelyet adók behajtására, vagy katonafogdosásra nyakukra küldöttek. Ezeknek emberei a legdurvábbak és legfelküismeretlenebbek voltak.

Ha a városok és községek önként vetették magukat alá a hatalomnak, akkor aztán hosszabb tartó viszonyok következtek be. Különösen engedékenyebb formák közt és simább modorban mentek a dolgok, mint addig. De három követelményre nézve sohasem történt változás. Ez állandóan fennállott:

- 1. idegen katonai erő bentartása az országban;
- 2. a császári parancs uralma előtti meghajlás;
- 3. a katonai és pénzszolgáltatásoknak a kívánt mértékben való teljesítése.

A nemzeti petyhüdség korszakában elment 30—40, sőt ötven évig is simán a dolog. Ha a hatalomra kerültek, egy csüggeteg korszak szülőttei voltak, ha a nemzeti érdekek iránt vaksággal voltak megverve, ellenben ugyan csak csiklandozta őket egy-egy ezerholdra terjedő donáció, amelyet jó szolgálatokért megkaparinthattak, vagy egy nagyralító cím és az, hogy ők triumfálhattak elleneseik felett: mindez eltántorította a hiukat és ravaszokat, a többiek pedig sokszor jóhiszeműleg mentek az előljárók után.

Hogy mi lesz most a katonai uralomból, még nem lehet megállapítani. Külső formáiban minden intézmény modernizálódik. Bizonyára már nem dugják be az embereket egyszerűen a „vartornyok bástyazugaiba.” A modern ügyérsi állás, rendőri vizsgálatok, előzetes letartó-

tatások: más módozatokat irnak elő. És őszintén szólva, vár is kevesebb van ma már, mint rendőr, ügyész, vizsgálóbíró, fogház. Tehát a fegyver használata nemcsak modernebb, hanem praktikusabb és célravezetőbb is. Oly arányban, mint az új gyorstűzelő fegyver használata a régi mardályokhoz képest.

Alapjellegét azonban a mostani katonai uralom sem fogja elveszíteni. A teljhatalmu császári biztos most is itt lesz Budán. És lesznek a főbb városokban császári biztosok. A katonai erő mindenütt rendelkezésükre fog állani. A cél is marad a régi: katonát és pénzt felhajtani. Városok, községek sanyargatva lesznek általuk.

Ott vannak a császári biztosok nyomában ma is a megfizetett kémek és íródiákok. Ezek szolgálják tollal a császári rendszert, hajszolják fel a züllött embereket, lázítják a népet az urak ellen. Szóval porhanyítják a talajt, hogy a szuronyok munkája könnyebb és sikeresebb legyen.

Míg az elmúlt évtizedeken a sima felhajtás ment, nem tünt fel a valódi helyzet. A formák engedékenyebbek voltak. A hiuk és ravaszok, csak hogy triumfálhassanak, vásárra vették a nemzetet. A jóhiszeműeket kigunyolták, letörték, kijátszották. A megfizetett tollakkal dicsőséget hirdettek maguknak. A katonai uralmat becézték és dédelgették, úgy hogy emyire még sohasem nőtt meg az étvágya. Azt hitte, hogy az egész ország most már az ő céljaira van berendezve. A szántóvető neki görnyed, a kereskedő, iparos érte futkosik, a bankár neki spekulál. Mindennek eleje, java őt illeti. Valósággal turkált az ember: „anyagban,” az épületek fénye és nagysága elhomályosította az antik épületek arányait. Kórház, iskola, árvaház, szegényház nagy szerényen húzódtott meg valahol a cigánysoron. A legtöbbre pénz sem telt. Ilyen eldorádója még a katonai világnak nem volt. Azt gondolta, hogy azt a nótát: **Sose halunk meg!** — egyenesen az ő kedvéért találták fel.

Ma is ezt fujja még, de már fog vaczogtatva. A bunda szakadozik testéről, lábujjhegy kezd kibujni a bakancsból. Az ángária kezd fogyatékán lenni. Miesoda szűk világ ez!

Még egyszer lábra áll, rekedten kiáltozik: Hé, emberek! Ide a pénzzel, ide a cifra ruhával, ide a sok ágyuval. De senki sem akarja meghallani.

Erre megindul nagybúsan harácsolni. És megkezdődik a régi világ: a koncsorgás, a szegénykedés, az oldalbaütés. A nyers katonai uralom visszaállítása íme ezt jelenti.

De bármennyire sajog is a szívünk, mégsem tudunk a dolgok mai fordulatán buslakodni. Mert azon igenis mélyen elszomorkodunk, hogy országunk még ma is a régi elnyomatás alatt sínylődik, hogy ma is áll a százados önkénykedés hármass követelménye, amiből nem akarnak engedni:

- 1. idegen katonai erő bentartása az országban;
- 2. a császári akarat feltétlen uralma;
- 3. katonai és pénzszolgáltatás megkövetelése.

Ez valóban lealázó és sorvasztó állapot. Annál lealázóbb és nyomorultabb, minél inkább látjuk, hogy kicsiny és szabadságszerető derék szomszédjaink szabadok és függetlenek lettek körülöttünk és fejlődnek, haladnak nemzeti intézmények alatt.

Igenis, a mi helyzetünket látni szomorúság, de nem az a szomorú dolog, hogy a hazugság véget ért, hogy az álarcz lehullott. Sőt ellenkezőleg ez a mai harc eddigi legnagyobb eredménye.

A nemzet egysége lesz a második eredmény. Égetőbb szükség. És hiába jajveszékél néhány siránkozó alak, akinek végtelenül fáj,

hogy az ő uralmuknak vége. Igenis, hasznos és üdvös dolog, hogy az álkormányosságról, a burkolt császári abszolutizmusról lehullott a lepel. Hasznos dolog, hogy az eddigi kiélésnek gyalázatos rendszere megszűnt. Hogy egyesek boldogulása, hatalomrajutása és pöfészkedése nem országos cél többé. Hogy a megvesztegetés, ígéretés tömegmérgezését ma már hiába alkalmazzák. A nemzet eszére tért, fölébredt, zsidbadtsága megszűnt és erkölcsi és anyagi romlását nem nézi többet közönnyel.

A nemzet egysége lesz a második eredmény. Nem csivakodunk jelszavakon. Személyes féltékenykedés senkit sem gyötör. Szeretettel ölelkezünk össze az alkotmány védelmében. Majd újra előveszünk minden különbséget, de most az, hogy nemzetünket az abszolút császári hatalom nyomása alól békés és alkotmányos fegyverekkel felszabadítsuk, az első és legrégibb kérdés. Nem kell ledönteni a pártkülönbségeket csak szervezeti és lelki egység legyen a küzdők sorában. Nincs szükség most külön tanácskozássokra, külön megállapodásokra, külön konventikulumokra. Apró-cseprő pártspekulációk kell, hogy megszűnjenek: vezéreink vezessenek és mi megyünk egy táborban utánuk. Ez a jelszó. Külön csak az áll, aki a nemzet leverésére spekulál. Aki hívőssre teszi magát, hogy kellő időben előálljon és újra érvényesülhessen. Ezekkel nem kell törődni, menjenek vesztükbe, semmisüljenek meg nemzetellenes számításaikban.

Mert a nemzet győzelme lesz a harmadik és utolsó eredmény. Győzni kell ennek a nemzetnek és győzni is fog. A katonai uralom sikerének nincs semmi lehetősége. Ideiglenes meggyőtrést elérhet. Egyeseken erőszakoskodhatik. De a nemzet feletti győzelme teljesen ki van zárva. Az erőmérkőzésen alul fog maradni, mert céljait a nemzet törvényes ellenállásával szemben el nem érheti. Hiába izgat, lázít, bujtogat: nemzeti egyezségünket meg nem bonthatja. Külföldi helyzete pedig egyenesen kétségbeesztő. Körülvéve ezer ellenséggel, a dinasztia leghűbb nemzetének támogatását sokáig nem nélkülözheti.

Azért csak fel bátor szívvel a küzdelemre. Az nem szabadság, amely könnyen hull a nemzet ölébe. Azért meg kell szenvedni. Gyötrelmeket kell érte kiállani. Viseljük tehát mindannyian türelemmel a reánk mért szenvedéseket. A nemzet pedig álljon egytől-egyig sikra alkotmánya védelmére.

Langwidzig
RETAILS
American and Foreign
SOUVENIR POST-CARDS
Languages Printing Company
Languages Building 15 West 18th St., New York

New York, Hazleton, Wilkesbarre
NÉMETH JÁNOS
v. es. és kir. konzuli ügyvivő
Hajójegyekre, pénzküldésre és közjegyzői ügyekre a legmegbízhatóbb és legpontosabb banküzlet
Levélcím: NÉMETH JÁNOS
457 WASHINGTON STR., NEW YORK, N. Y.

A Nagyvilágboi

Remény az egyezségről. Szinte félős irni az algericai konferenciáról. Ma ilyen hír, holnap amolyan hír jön, s az egyik mindig ellentéte a másiknak. A legutóbbi hírek szerint már megtalálták a kivezető békés utat. Azt mondja a sürgöny, hogy Franciaország csökkenteni fogja pénzügyi befolyását Marokkóban, ami ellenében azonban Spanyolországgal közösen ellenőrzést fog gyakorolni a marokkói rendőrség felett a hatalmak közös megállapodása szerint kinevezendő semleges ügyeletes tiszt felvigyázata mellett, a kinek azonban nem lesz parancsnoklási joga.

Háború a belga területen. A belga kabinet egy tagja állítólag azt mondta, hogy ha netalán a marokkói konferencia nem hozná meg a kívánt eredményt s Franciaország és Németország között háborúra kerülne a sor, a belga kormány megengedi a francia hadseregnek azt, hogy az belga területre vonuljon, mely esetben a német-francia háború Belgiumban játszódna. Sőt a miniszter azt is mondja, hogy Belgium állami fegyvergyáraiban éjjel-nappal dolgoznak, s hogy minden tartalékos katonát behívtak. (Azt hisszük azonban, hogy az a belga miniszter, aki ezt mondta, csak annak az embernek képzeletében él, aki ezt a hírt kitalálta.)

Az új kormány programja. Mint a Bevándorló már említette, Olaszország új miniszterelnöke, Sonnino, megalakította a kabinetet, melynek nevében az összeült képviselőház előtt felolvasta a kormány-programot. A program szerint a kormány a kiélesedett vasút-kérdést az összes vasutak államosításával fogja, illetőleg akarja megoldani. Dél-Olaszország, ideszámítva Sardinia-t s Sziciliát is, gazdasági viszonyait a földadónak 30 százalékkal való leszállításával óhajtja rendezni, törvényjavaslatot akar benyújtani, amely szerint az állam az elemi iskolákat átveszi. Tervbe vannak véve a katonai reformok, valamint a közmunkák részére egy új minisztérium létesítése.

Enged a szultán. Az Egyesült Államok nagykövetségének sürgetése mégis csak megteremtette a kívánt gyümölcsöt: a szultán enged. Nemcsak hogy az iskolaszereket engedi vámmenteseknek, hanem a jegyzékben még azt is mondja, hogy a tanintézetek kezelését illetőleg is ugyanolyan jogkört enged az Egyesült Államoknak a török területen mint más államnak, hanem azt az illetékes közoktatási hatósággal intézze el, mert nem helyesli azt, hogy minden kérdést diplomáciai úton intézzenek el. Ezt azonban az amerikai nagykövet csak újabb mézes madzagnak tekinti, amennyiben annál a bizonyos közoktatási hatóságnál való eljárása már egy év előtt eredménytelen maradt.

A képviselők fizetése. Az angol parlamentben hosszú vita után elfogadták a töképezés szabadelvű Jesketh Lever törvényjavaslatát, mely szerint a képviselők a jövőben 300 font sterling fizetést fognak húzni (1500 dollár). Campbell-Bannerman miniszterelnök kijelentette, hogy ő ugyan teljesen egyetért a törvényt javasoló képviselővel, de viszont azt is kijelenti, hogy a kormánynak sem ideje, sem pénze nincsen arra, hogy annak ellent mondjon.

Harc a választói jog körül. Február hó 23-án terjesztette be Gautsch báró osztrák miniszterelnök a ház elé az általános választói jogról szóló törvényjavaslatot, mely most került első felolvasás alá. Ekkor állott fel a belügyminiszter s kérte a törvényjavaslat mellett megszavazni az ő külön javaslatát, mely a választókerületek újból való megalakítását célozza. Az új beosztás szerint a választókerületek nemzetiségek szerint lennének megalakítva, de minden nemzetiség csak annyi kerületet nyerne a jövőben is, mint

nyert eddig. A javaslat körül megindult vitára 206 szónok jelentkezett. A fele ellene, a fele mellette szónokolt. — Hír szerint a házat a nyáron feloszlatják s a következő választások már az új választói jog alapján fog megessni.

Bukott kormány. Rouvier francia miniszterelnököt váratlanul és hirtelen leszavazták, mire ő azonnal beadta lemondását miniszter-társaival egyetemben. A leszavazás közvetlen okát a francia kulturharc idézte elő. Amikor ugyanis meghozták a törvényt, mely az államot elválasztja az egyháztól, a kormány ezt a szó szerinti értelemben keresztül is akarta és akarja vinni, amennyibeu pénzügyi tisztviselőit kiküldte, hogy az egyház vagyonáról leltárt vegyenek fel, amelyek alapján majd az adót kivetik. Mint arról már a Bevándorló nem egyszer megemlékezett, ezeknek a leltáraknak a felvétele mindig véres összetűzésekkel volt csak eszközölhető. Legutóbb is történt Párizsban ily eset, mely miatt több képviselő kérdést intézett a miniszterelnökhöz, felelőségre vonták őt a sok kiontott véréért. Az egyik képviselő azt mondta Rouviernek, hogy az afrikai mohamedánok nem szenvednek annyit a francia katonáktól és rendőroktól, mint a katolikusok Párizsban. Rouvier válaszában kijelentette, hogy a kormány el van határozva a törvényt erőlyesen keresztülvinni. Ekkor szavazták le Rouviert, akinek bukása bizonyosan befolyással lesz a marokkói kérdésre.

Emberhúst árul. Szinte hihetetlennek tünik fel az a hír, melyet Buenos Ayresből eresztettek világgá. Van ugyanis a jelzett városban egy Modeiry Joe nevű hentes, akit elfogtak, mert gyanúba keveredett, hogy emberhúst árul hentes üzletében. A minden emberi érzületből kivetkőzött ember ugyanis gyermekeket és aszszonyokat csalogatott boltjába, onnan levezette őket a pinczébe, legyikolta őket s a friss emberhúst mint a legfinomabb disznóhúst árulta. Az elfogatáskor házkutatást tartottak nála és nem kevesebb mint tizennégy feldarabolt és megfűstölt hullára akadtak a pinczében.

Hőgörgeteg. Troudjemből, a norvég városból, ismét egy nagy szerencsétlenségről adnak hírt. A Lofota szigetecsoporton, hol nagyobb-részt csak halászok laknak, egy irtózatos hőgörgeteg elborított egy halászfalut. Amint a környékeliek észrevették a veszedelmet, azonnal hozzáálltak a mentési munkálatokhoz, de azok ugyan szomorú eredményt mutattak. Huszonegy halottat húztak elő a hó alól, míg a többi 39 többé-kevésbé súlyosan megsebesült.

Bányászerezcsétlenség. Mint egy Bécsből érkező sürgöny jelenti, a Karintiai Raibl faluban nagy szerencsétlenség történt. A bányában, melynek munkásai nagyjából a fentnevezett falu lakosai, leszakadt a párkányzat és negyven munkást egy mérnökkel együtt maga alá temetett. Mind a 41-en szörnyen haltak.

Klotild főhercegnő. József főherceg özvegyének vagyoni viszonyát a bécsi udvar jónak látta szorosabb vizsgálat alá venni, ami-

re az szolgáltatott okot, hogy Klotild főhercegnő az utóbbi időben nagyban játszott a tőzsdén és rövid idő alatt 10 millió koronát vesztített. Klotild főhercegnőnek, ki különösen híres arról, hogy megnézi a garast, mielőtt kiadja, bizonyosan nagyon fáj az óriási veszteség, de azért a vagyoni zárlat s effélékkel való ijesztgetés még sincs helyén már csak azért sem, mert Klotild főhercegnőnek van olyan gazdag ahhoz, hogy egy tíz milliós veszteséget könnyen kiheverjen.

Battenberg hercegnő áttérése. Battenberg Ena hercegnő, Alfonz spanyol király menyasszonya, a miramari királyi palota könyvtárából átalakított kápolnában áttért a katolikus hitre. Az áttérés tanui Ena hercegnő édes anyja, Battenberg Henrik herceg, Alfons spanyol király és édes anyja, Moret miniszterelnök, az Abba-i herceg és a spanyol magasrangú hölgyek közül néhányan, akik a spanyol hölgyek nevében egy virágkosarat adtak át a hercegnőnek. Ena hercegnő Victoria nevet nyert. Az áttérés után azonnal sürgönyözött a pápának, melyben áldását kérték. Victoria Eugenia hercegnő ez alkalommal sok ajándékot kapott, melyek közül különösen a pápa és Alfonz királyéi tünnek ki.

FAITH E. VICTOR

magyar bankár és hajóügynök
saját házában, 120—124 Chesnut St.
CAMBRIA CITY - JOHNSTOWN, PA.

Pénzt a világ minden részébe gyorsan, olcsón és pontosan küldök.

Hajójegyeket eladok kivétel nélkül minden vonalra.

Kihozatom rokonait, családját vagy ismerőseit, ha előre megveszik nálam a jegyet.

Kiállítok mindenféle okiratokat, u. m.: adás-vevési szerződéseket, adósleveleket, kötelezvényeket, szerződéseket, meghatalmazásokat stb. s azokat a csász és kir. illetékes konzul által hitelesítem.

Közjegyző tiszt. ügyfeleimnek irodámban mindig rendelkezésre áll.

Mindenféle európai pénz a legolcsóbb napi áron vehető nálam.

A bevándorlóknak, a kik Johnstown vidékére szándékoznak jönni, mindenféle felvilágosítással szívesen és díjtalanul szolgálok, ha azok bizalommal fordulnak hozzám.

FAITH E. VICTOR

magyar bankár és hajóügynök
saját házában, 120—124 Chesnut St.
CAMBRIA CITY JOHNSTOWN, PA.

MONOPOL KÁVÉHÁZ

RUDNER és ROTH, tulajdonosok

NEW YORK 145 Második Avenue, a kilencedik utca sarkán

Kitünő ételek és italok

A Magyaroknak Kedvenc találkozási helye

Szombat és vasárnap este elsőrangú cigányzene

AMERIKAI

Véres harc. A zott a kábelsürgöny tában, mely Jolo ványóhegy kráterjébe tenger színe fölött az amerikaiaknak csatatéren és 52 tiszt. A Morosokat bornok már hónapúgyszólván mind katonákat Duncan s a beérkezett jele egy sem tudott utasata két nap és bornok, aki maga is los jelentésében kibensülött konstábl legfényesebben az 17 sebesült meg és téren, köztük egy k

Egy új állam leszerült a törvényjara Mexikóból, illetőleg területből egy-egy Foraker erre vonat szavaztassák le az javaslat első olvasá azonban Burrows szati javaslatát fogad ellenében, mely szer marad a régi viszon Indian Territorium a többi államok sor bogó csillagjai egy

Indián-kérdés irban a Ház kezd eurvetett indián-kérdés Hat szónok hat hat egész Házat, de abszót sem talál, me vonatkozott volna. az express által kszállításáról, a harmbeli Gardner pedig újabb szigorításáról daczára a szerződésvénynek, minden aly munkások, kikne tostitva s akik már kell nekik felelnök, pillanatban azonban ni, hogy miként leh az idő, mely egy-egtására ki van szabv hogy a kérdésre még

Gompers és Mitc munkás-szövetség e ahol hosszas tárgya amerikai bányamun

K

15

AMERIKAI DOLGOK

Véres harc. A Philippini szigetekről hozott a kábelsürgöny egy riasztó hirt. Egy csatában, mely Jolo város mellett egy kialudt tűzhányóhegy kráterjében, 2100 láb magasságban a tenger színe fölött, 600 lázadó Moros esett el, az amerikaiaknak pedig 18 emberük maradt a csatatéren és 52 sebesült meg, közöttük 7 tiszt. A Morosokat, kik ellen Wood Leonard tábornok már hónapok óta irtó háborút indított, úgyszólván mind felkoncizáltak. Az amerikai katonákat Duncan W. József ezredes vezényelte s a beérkezett jelentések szerint az ellenségből egy sem tudott utat találni a menekülésre. A csata két nap és két éjjel tartott. Wood tábornok, aki maga is részt vett a csatában, hivatalos jelentésében különös dicséretben részesíti a benszülött konstáblerek vitézségét, ami mellett legfényesebben az bizonyít, hogy a 44 emberből 17 sebesült meg és három maradt holtan a csatatéren, közöttük egy kapitány is.

Egy új állam lesz csak. A szenátus elé most került a törvényjavaslat, mely Arizonából és New Mexikóból, illetőleg Oklahomából és az Indián-területből egy-egy új állam alkotását javasolja. Foraker erre vonatkozólag azt javasolta, hogy szavazzassák le az illető területek lakóit, amit a javaslat első olvasásakor el is fogadtak. Most azonban Burrows szenátor a nyílt ülésen határozati javaslatát fogadta el a szenátus 37 szóval 35 ellenében, mely szerint Arizona és New Mexikó marad a régi viszonyok között, Oklahomát és az Indian Territoriumot ellenben egygyé tömörítve a többi államok sorába iktatja. Az amerikai lobogó csillagjai egy új csillaggal szaporodtak.

Indián-kérdés indián nélkül. Washingtonban a Ház kezd európai módon tárgyalni. A felvetett indián-kérdés még csak szóba sem került. Hat szónok hat hatalmas beszéddel betöltötte az egész Házat, de abban keresve sem lehetett egy szót sem találni, mely a szőnyegen levő tárgyra vonatkozott volna. Az egyik az adóról, a másik az express által küldött csomagoknak olcsóbb szállításáról, a harmadik, a Massachussets állambeli Gardner pedig a bevándorlási törvények újabb szigorításáról. Gardner azt mondja, hogy daczára a szerződéses munkások ellen hozott törvénynek, minden akadály nélkül jönnek ide ki oly munkások, kiknek már jóelőre van helyük biztosítva s akik már Európában tudják, hogy mit kell nekik felelnök, hogy kibocsássák. Abban a pillanatban azonban, amikor azt akarta elmondani, hogy miként lehetne a dolgon segíteni, letelt az idő, mely egy-egy szónoknak beszéde megtartására ki van szabva s csak annyit mondhatott, hogy a kérdésre még visszatér.

Gompers és Mitchell. Gompers, az amerikai munkás-szövetség elnöke, New Yorkba érkezett, ahol hosszas tárgyalást folytatott Mitchelllel, az amerikai bányamunkások szövetségének elnöké-

vel. Mitchell ezután a tárgyalás után kijelentette, hogy Gompers részéről a feltétlen pártolásra számíthat, ami annyit jelent, hogy egy általános sztrájkot fog eredményezni a bányászok sztrájkja. Gompers is kijelentette, hogy az amerikai munkás-szövetség minden rendelkezésére álló eszközzel támogatni fogja a bányászokat, mert azoknak a követeléseit igazságosaknak tartja. Mitchell még ez idő szerint nem tudja annak a tárgyalásnak a határidejét, mely a sztrájk-kérdés dolgában dönteni fog.

Távírdások sztrájkja. A vasuti távírdások egész határozottan kijelentették, hogy ha az általuk kivánt fizetésemelést meg nem kapják, ma, pénteken sztrájkra mennek. A távírdások azt kívánják, hogy a legkevesebb havi fizetés 50 dollár legyen, a legmagasabb pedig 85 dollár. Eddig a legkevesebb havi fizetés 30 dollár volt.

A japánokért. New York állam kormányzója, Higgins, egy most közzétett felhívásában az állam lakosságának figyelmét az amerikai nemzeti Vörös Kereszt Egyesület kiáltványára fordítja, s egyúttal a japán birodalom északi részében uralkodó éhínség enyhítésére a népet adakozásra szólítja fel. Minden adományt a következő címre kell küldeni: Jacob H. Schiff, 500 5th Ave., New York.

Lázadás a hajón. Az Amerika-Hawaii vonal Massachussets nevű hajóján, mely a Brooklyn-i 41-ik utca lábánál horgonyzott, Kerwin, a hajó negyedik tisztje revolverrel agyonlőtte Slocumot, a hajó fűtőjét. A hajón, mely már 10 nap óta van bent a kikötőben, már útközben lázongani kezdtek a fűtők amiatt, hogy nem kapnak tisztességes ennivalót, ami azonban csak mondva csinált ok. A kapitánynak besugták, hogy a fűtők abban a pillanatban fogják megtagadni az engedelmességet, mikor a hajó készen áll a visszautazásra. Emiatt történt aztán az, hogy csak feltétlenül megbízható alkalmazottak kaptak az ideiglenes szabadságolás alkalmával pénzt is, ami nagy elkeseredést szült a mellőzöttekben. Hanem azért minden ember a szárazföldre ment s kényszerítették azokat, akik pénzt kaptak, hogy a pénzteleneket megvendégléjék. Egy néger fűtő a pénze felét rájuk költötte, de azután elszökött tőlük. Két társa keresésére indult, megtalálták s erőszakkal vették el minden pénzét. A néger azonban a rendőrségre sietett és támadóit elfogatta. Amint a fűtők ezt megtudták, a hajóra siettek, előkeresték a néget s ütlegetni kezdtek. A nagy lármára a hajó második tisztja akart rendet csinálni, de őt is letépték s talán agyon is verik, ha Kerwin közbe nem lép. Ennek is nekitámadtak, de amint dorongot emeltek rája, hogy agyonüssék, revolveréből Slocumot agyonlőtte. A rendőrség lépett közbe s Kerwinnel együtt valamennyit letartóztatta.

A robbanás áldozata. A West Virginia állambeli Parkersburgban két hét előtt egy kocsin, melyen csak a kocsis ült, egy nagymennyiségű

nitro-glicerin felrobbant. Alig pár darabka husczafatot találtak meg a kocsisból s azt el is temették szülővárosában. Mint most jelentik, a kocsis holttestét a robbanás színhelyétől 700 lábnyira találták meg egy fa tetején.

Egyiptomi sötétség. Chicago és St.-Louis városában a fényes nappalt hirtelen éjszakai sötétség váltotta fel. Az ég hirtelen elborult, sötét felhők huzódtak fel, a szél elállott, a füst, mit a gyár kéményei okádtak, ott ült a város fölött. Dél előtt 10 órakor a vágóhidakon a munkát be kellett szüntetni. Minden irodában gáz és villany mellett dolgoztak. A sötétség miatt természetesen a forgalom is erősen akadályozva lett és számos összeütközés történt.

Vasúti baleset. A Delaware és Hudson vasút egy tehervonatának kisiklása miatt egy személyvonatot meg kellett állítani a New York állambeli Saratoga Springs közelében a nyílt pályán. A montreali express-vonat pedig ebbe a vonatba beleszaladt s a szó szoros értelmében izé-porrá zúzta. A szerencsétlenségnek három halottja és számos sebesültje van, közöttük nem egy fekszik életveszélyes sérüléseivel a kórházban.

Sigsbee Triesztbe megy. Mint hírlik, az Egyesült Államok második hajórajja Sigsbee D. Károly tengernagy vezetése alatt rövid idő múlva Triesztbe megy és az osztrák vizeken egy hétig fog időzni. A hajórajban a Brooklyn nevű zászlóshajón kívül ott van még a Chattanooga, Galveston és Tacoma nevű czirkáló hajó.

Fehér és fekete házassága. Philadelphióban pár nap előtt esküdtött örök hűséget az angolországi St. Clair Eveline kisasszony a néger West Ferencnek. Amint a szertartás megtörtént, a pár azonnal elutazott, aminek a magyarázatát az esküvő előzményei adják meg. St. Clair kisasszony, aki színésznő, most érkezett ide Amerikába, de nem engedték szárazföldre, mert a rajta levő ruhán kívül semmit sem vallhatott a magáé-
nak. Nem volt más választása, mint vagy deportáltatni magát, vagy férjhez menni néger kérőjéhez. S a szép St. Clair kisasszony a két rossz közül az utóbbi roszt választotta és most mint Wette né asszony fog majd valamelyik színházban fellépni.

Munkásvonat szerencsétlensége. A Pennsylvania állambeli Radebeaugh mellett a Pennsylvania vasút egy mozdonya összeütközött egy munkásvonattal, melyen akkor 75 olasz munkás volt. Az összeütközésben 4 munkás szörnyen halt, 35 pedig megsebesült. Számosan a sebesültek közül haldokolva fekszenek a kórházban.

A gyilkos fogorvos. Az esküdtszéki tárgyalás már véget ért Simpson W. James ügyében, ki apósát, Horner Bartleyst agyonlőtte. Az utolsó tanu a vádlott felesége volt. Az esküdtek határozata még nincs tudomásul adva, de nagyon valószínű, hogy Simpson fogorvos a vád alapján elsőfokú szándékos emberölés büntetésében lesz el-

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE

Pénzutalványok és hitellevelek a világ minden részére

Örökségeket és követeléseket pontosan behajtanak

15 WILLIAM STREET - - - NEW YORK

marasztalva, habár még nincsen kizárva az az eshetőség sem, hogy a gyilkosságot mint véletlen szerencsétlenséget lehet feltüntetni.

Vasutveszedelem Passaic mellett. A Lackawanna vasút egy Bostonból jövő vonata a New Jersey állambeli Passaic mellett majdnem egy rettenetes merényletnek lett áldozata. A nevezett express-vonat teljes gőzzel haladt, mikor a mozdonyvezető észrevette, hogy a sínek között egy nagy lyuk van ásva. Azonnal ellengőzt adott s a vonat a lyuktól pár lépésnyire megállott. Az utasok, ülésükre a hirtelen megállás következtében mind lezuhantak, legrágtak a vonatról, hogy utána nézzenek a bajnak. Megállapították, hogy valaki abból a czeleből ásta a lyukat, hogy abba robbanó anyagot téve, a vonatot utasaival együtt a levegőbe röptesse. Négy fiatal lengyelt el is fogtak, akik beismerték, hogy ez már a hatodik merénylet, amit a vasutak ellen elkövetnek. Beszélgettek őket a megyei fogházba s még csak kezesesség alá sem helyezték őket. Büntetésük ugyanis 20 esztendeig terjedhet a fegyház, ami elől, nagyon valószínű, a kezeségi összeg hátrahagyásával megszöknek.

Kettős kivégzés. Lapunk egyik számában már említettük, hogy Allison Florencet január 18-án Morristownban meggyilkolva találták s a gyilkosságban bűnös Johnsont halálra ítélték. Már közrefogták a príbékereket a halálra ítéltet, amikor előállott Small György s kijelentette, hogy ő a gyilkos. A kivégzést elhalasztották s az új tárgyaláson Smallt is halálra ítélték. A Johnsonra kimondott halálos ítéletet nem változtatták meg, mert reá is kétségtelenül bebizonyult, hogy része van a gyilkosságban. Mindkettőt márczius 24-én akasztják fel a Pennsylvania állambeli Mount Holly börtönének udvarán.

Rémes lelet. Aligha felejtik el azt a napot azok a munkások, akik a minap a new yorki Lafayette utcában egy rozott ház szétszedésénél dolgoztak. Már az első emelet lebontásánál tartottak, amidőn a reneteg fa és deszkahalmaz között egy nagyobb ládát találtak, amely már alakjánál fogva is feltűnést keltett. Az egyik munkás fejszével a láda sarkára ütött, melynek fedele az ütés következtében felpattant. Kíváncsian tekintettek bele, de rémülten kapta vissza fejét mindegyik. A ládában 3 gyermek és egy középkorú férfi fej volt — bebalzsamozva. A házban azelőtt egy vegyész lakott, de kizártnak tartják, hogy ez tudott volna a holttestekről. De a vegyésznek volt egy titkos társa, egy fiatal orvos, s nagyon valószínű, hogy ez tudna a rejtélyes dologban felvilágosítást adni.

NEM FOGSZ SOHA SEMMIRE
SEM MENNI
ha nem beszélsz

ANGOLUL

Ha tanulni akarsz, keresd fel

CORTINA

NYELVÉSZETI AKADÉMIAJÁT

44 West 34-ik útca, New York

Harlemi fiók: 23 East 125-ik útca

Alapított 1882-ben.

GYORS ÉS KÖNNYŰ MÓDSZER

Tanulók feltűnően rövid idő alatt
bármily nyelvet megtanulnak.

Hazai Dolgok

Ki lőtte le Hentzi tábormokot?

Budapest. Ez a kérdés ismét aktuális lett ama hír kapcsán, hogy a torontálmegyei Józseffalván meghalt Vas Kiss Antal 48-as honvéd, ki állítólag haláláig büszke volt arra, hogy Budavár bevételénél ő lőtte le Hentzi tábormokot. Ez azonban mese, valamint Reményi Antal 48-as honvédtisztnek az az állítása is téves, hogy egy Don Miguel ezredbeli katona lőtte volna le Hentzit. Ez már azért sem történhetett, mert tudvalevő, hogy a Don Miguel ezred a harmadik hadtestbe volt beosztva. Budavár bevételénél pedig az oroszán rész Nagy Sándor első hadtestének jutott, amely a Horváth-kert felőli részen át elsőnek nyomult fel a várba. Az is köztudomású, hogy 47-ik és a 19-ik zászlóaljnak törtek fel legelőször, s csakis ezek között lehet keresni azokat, akik Hentzit megölték. A nyolcvanas években egy hírlapi vita során Inkey Kázmér, a zalamegyei 47-ik zászlóalj vitéz őrnagya, már eldöntötte azt a kérdést, hogy kinek a golyója találta halálosan Hentzit. Mert tévedés az, hogy csak egy golyót kapott. A legelső lövést egy 47-ik zászlóaljbeli közhonvéd puskából tette rá s a golyó Hentzinek a lábába furdolt. A tábormok ama hírre, hogy a honvédek már betörték a várba, a vízvárosi védművektől lóháton nyargalt a Szent György térre, itt leszállott lováról és kardot rántva, élére állott két század gyalogságnak s ezzel akarta kiszorítani a várból a honvédeket. Gyilkos puskaherez támadt s ennek során érte az első lövés. Hentzi sántítva is tovább vezette a rohamot. A honvédek szintén rohamoszlopba álltak s amikor már csak 25—30 lépésnyire voltak egymástól, előbb Csillag József, majd Hertelendy Károly, 47. zászlóaljbeli tisztek, lőttek reá pisztolyból, de egyikük sem talált. Ekkor 15 lépéssel Püspöky Grácián kapitány, Csányi László miniszter unokaöccse, lőtt reá ugyancsak pisztolyból s golyója gyomron találta a tábormokot. Hentzi támoogva tett még néhány lépést, aztán Kristin főhadnagy karjaiba roskadt s ez a közeli iskola épületébe vitette. Az a vád azonban, amely az 1893-ban megjelent „Die Vertheidigung des Festung Ofen“ című könyvben foglaltatik, hogy néhány fanatikus honvédtiszt a halálosan megsebesült tábormokot diadalmasan körülhordoztatta a várban egy cigányzenekar Rákóczi indulója mellett, valamint, hogy a betódult sokaság rabolt, fosztogatott s még a ruhát is lehuzta a halottakról, a tábori pénztárból pedig 12.000 frtot raboltak volna el a honvédek, szemenszedett valótlanosság. Ép ily sületlen mese az is, hogy Hentzit csufolták, bántalmazták s napokig temetetlenül hevert volna alsóruhában, egy közön-

séges ládába dobva, a zugligeti-uti temetőben. De ha így tettek volna is vele, az olyan hazáruoló még azt is megérdemelte volna.

Sirva vigad a magyar.

Budapest. Természete a magyarnak, hogy a jussát ne hagyja, de ha szépen kéri tőle, az ingét is odaadja; így szól a régi igaz magyar nótá, minek az igazságáról sohasem győződhetünk meg jobban, mint a boros, zivataros időkben, amikor az a sokat hangoztatott birka türelem óvja meg a magyart attól, hogy Nagy Frigyes ultima rátiójára hivatkozzék. Ez a kiváló uralkodó ugyanis ezt vésette jelzőül az ágyúira. S meglehet, hogy Bécsben megint szeretnének erre hivatkozni ama körök, akik előtt minden nemzeti vágy csak Schmarn, hanem a magyar jól tudja, hogy legnagyobb ereje és támasza a törvénykönyvben van, azért ezt állítja védpaizsul maga elé. De az a tudat nem zárja ki azt, hogy olyan nehéz időkben, mint a mostani, a jó barátok bor mellett ne keseregjenek a haza sorsa felett. Mult vasárnap nem volt az a vendéglő és kávéház a fővárosban, ahol ne politizáltak és ne vitatkoztak volna a fölött, hogy mi lesz, béke-e vagy harcz, nyugalom-e vagy kardesatogás? Különösen a hazafias társaságok vitatkoztak ezen, miközben egyre többet hörpintettek a hegy tüzes levéből, ami természetesen megoldja a nyelveket, szabadjára eresztí a fantáziát s a legtitkosabb gondolatokat is kicsalja a szívek rejtekéből. Így történt az egy nagy nemzeti hősnök nevét viselő asztaltársaságnál is, amely annak a kiváló szerencsének örvend, hogy nyilván a maguk vasárnapi győztesére spiczlik is megszokták tisztelni az

ROYAL FURNITURE CO.

NYITVA ESTÉNKINT,
KÉSZPÉNZÉRT VAGY
HITELBEN.

IRJON A KÜLÖN,
ÁRJEGYZÉKÜNKÉRT.

3 Szoba	4 Szoba	5 Szoba
TELJESEN	TELJESEN	TELJESEN
BERENDEZVE	BERENDEZVE	BERENDEZVE
49Dol.98c	75Dol.12r.	99Dol.98c

2188-2192 HARMADIK AVE.
A 119 és 120. UTCZÁK KÖZÖTT.

RIZSÁK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ

Magyar pénzküldő és váltó intézete
127-2 IK UTCA, PASSAIC, N. J.

PÉNZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az ó-hazába. Az összes hajótársulatok meghatalmazott képviselője. Mindenemü közjegyzői okiratok szakszerűen kiállítanak és konzulátusilag hitelesíttetik. Jogi, katonai és telekkönyvi ügyekben pontossággal járok el. Régen bízott ügyekben pontosan és lelkiismeretesen járok el. Az utasokat személyesen elkísérem a hajóhoz. Utbaigazítást, felvilágosítást és tanácsot ingyen adok.

FIÓKÜZLETEK:
ALPHA, N. J. PHILLIPSBURG, N. J.
WHARTON, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

estélyeiket. E tisztöltözött spionok tiszik a kenyérüket s hogy minden szót sincs eszébe konspírepen a hatalom ké azért föl-fölsír a keserű sóhajtas, ho keserű a sorsod! A hogy mit izen az kell-e mindnyájum darabontok mennel az ördög páholja borongóssá válik a csak fölzeng az a szemem a másik k mint a zápor eső, miért sirhat mindl szivárognak beöle, az ásitás. Egype szemében könnye ölelkeznek s ugy

Megvirrad

Nem lesz m

A magyarn

Ez a dal megint kedélyekben a rem a Szózatra, felállm lom-ének árad ki Áldjon, vagy verj nod kell! Mi köve Hymnusz, melyne Megbűnhődte má — már a gyermek na harsogva kiá alkotmány! Szóva hatva tör ki a lelke mert amióta német csak sirva vigadha seba, megvirrad

Kormány

Budapest. Az között, akiket a Károly rendőrtat zsefvárosi kapitán urat Pécs kormá hazafias működés di. Miután pedig nem érdektelen az időből, amikor Károly két gimn zése után egy ide kat tanulmányoz hez állt be díjno történt, hogy az hoz, Theisz Ele nás állított be, nagy ur előadta, ki, tudtára adva, anyja sírján agy lesz öngyilkos, melyet a zsebébe végét hihetőleg nás mindezt elmu te, hogy az öng mert az ránézve, rendkívül kellem kor a mágnás ez nok, észrevétlen rongatva néhány sürgösen kellett mágnás keserv merült terveket lanul előlépett kinyilatkoztatta, perchen a főkap tán a mágnás ké méjét, amely ab zik s mint nő fog

estélyeiket. E tisztességes mesterembereknek öltözött spionok tudvalevően a fülükkel keresik a kenyerüket s azért folytonosan hegyezik, hogy minden szót halljanak. De hát senkinek sincs eszébe konspirálni, amikor most fordítva, éppen a hatalom konspirál a nemzet ellen. De azért föl-fölsír a pohárcsengés közül egy-egy keserű sóhajtás, hogy: szegény édes hazám, de keserű a sorsod! Aztán megindul a találgatás, hogy mit izen az égből Kossuth Lajos? El kell-e mindnyájunknak menni, vagy csak a darabontok mennek oda, ahol a bors terem és az ördög páholja a feleségét. És mikor ilyen borongóssá válik a hangulat, egy busifüajakán csak fölzeng az a nóta, hogy: „Sir az egyik szemem a másik könnyezik, sirhat mindakettő, mint a zápor eső.” Nem kérdezi senki, hogy miért sirhat mindkettő, de csakugyan könnyek szivárognak belőle. A busulás is ragadós, mint az ásitás. Egy perc alatt az egész társaság szemében könnyek csillognak. Aztán összeölelkeznek s ugy dalolják:

Megvirrad még valaha,
Nem lesz mindig, nem is lehet
A magyarnak éjszaka . . .

Ez a dal megint felgyújtja a kissé mámoros kedélyekben a remény csillagát, s rágyujtanak a Szózatra, felállnak s mint egy szent templom-ének árad ki az utczára a fiatal ajkáról: Áldjon, vagy verjen sors keze, itt élned, halnod kell! Mi következhethet ez után, mint a Hymnusz, melynek ezt a fenséges gondolatát: Megbűnhődte már e nép a multat s jövődöt, — már a gyermekek is apáikkal éneklék s utána harsogva kiáltják: Éljen a haza, éljen az alkotmány! Szóval a hazafias aggodalom meghatva tör ki a lelkek mélyéből a fehér asztalnál is, mert amióta német kommandíroz nálunk, mindig csak sirva vigadhatott a magyar. Hanem azért se baj, megvirrad még valaha!

Kormánybiztos leányruhában.

Budapest. Azok között a kormánybiztosok között, akiket a legujabban neveztek ki, Saly Károly rendőrtanácsos is szerepel, aki a Jó-zsefvárosi kapitányi hivatalt vezette. Ezt az urat Pécs kormánybiztosává szemelték ki s hazafias működését ott mihamar meg is kezdte. Miután pedig nevezetes ur lett belőle, talán nem érdektelen elmondani egyet-mást abból az időből, amikor az első sikereket aratta. Saly Károly két gimnáziumi osztály sikeres elvégzése után egy ideig a fővárosi helyi viszonyokat tanulmányozta, aztán pedig a rendőrséghez állt be díjnoknak. Díjnokoskodása idején történt, hogy az akkor hatalmas főkapitányhoz, Theisz Elekhez, egy ismert nevű mág-nás álitott be, meglehetősen kétségbeesve. A nagy ur előadta, hogy a kedvese levelet irt neki, tudtára adva, hogy a temetőbe megy s ott anyja sirján agyonlővi magát. Az, hogy miért lesz öngyilkos, abból a levélből derült ki, a melyet a zsebében találnak, s amelynek szövegét hihetőleg közlik a lapok. Mikor a mág-nás mindezt elmondta, a főkapitányt arra kérte, hogy az öngyilkosságot akadályozza meg, mert az ránézve, a levelekben foglaltak miatt, rendkívül kellemetlen lenne. Akkoriban, amikor a mág-nás ezt elmondta, Saly Károly, a díjnok, észrevétlenül belépett, a hóna alatt szorongatva néhány aktát, amelyet Thaisznak sürgősen kellett volna aláírni. Így tehát a mág-nás keservét is kihallgatta, valamint a fölmerült terveket is. Ekkor történt, hogy váratlanul előlépett Thaisz végtelen meglepetésére kinyilatkoztatta, hogy eszméje van. Az első percben a főkapitány ki akarta dobni, de aztán a mág-nás kérésére elmondatta vele az eszméjét, amely abból állt, hogy női ruhába öltö-zik s mint nő fogja megakadályozni a tervezett

öngyilkosságot. Elmesélte még, hogy miután leányos arca van, többször öltözik női ruhába s mint kisasszony vesz részt az álarcos bálokban. Tervét, mert Thaisznak szokás szerint nem volt ötlete, elfogadták s így történt, hogy a leányos arcú díjnok nőnek öltözött. A temetőbe mint szegény leány lépett be, lefátyolozott arccal s kezében legyezővel, keresve a hölgyet, akinek személyleírását megkapta. Rá is akadt mihamar, amint egy sírdombra borulva keservesen sírdogált. Saly érdeklődve állt meg a leány mellett s mihamar megismerkedett vele. Azt mesélte neki, hogy miután igen szegény, nem tud hová lenni, öngyilkos akar lenni. És elkezdett sirni, mint a záporosó. A mág-nás kedvese nyomban érdeklődni kezdett a vele egy szándéku szegény teremtés iránt, aki mindjobban sirt s vigasztalni kezdte. Lassan-lassan egészen megbarátkoztak s abban egyeztek meg hogy együtt követik el az öngyilkosságot. Mielőtt azonban ezt tennék, egy közelben levő kávémérésbe betérnek. A mág-nás kedvese ugyan nem érzett erre kedvet, de mégis vele ment, hogy a halál előtt megvendégelje. Mikor a temetőből az egyik kapun kiléptek, ott egy zárt kocsi találtak, amelynek ajtaja kinyílt. A díjnok ekkor hirtelen a kocsi tusz-kolta a meglepett és szólni sem tudó leányt, Thaisz Elek mellé, aki már várakozott rájuk. Hogy a mág-nás kedvesével mi történt, arról a krónika mit sem szól, azt azonban, hogy Saly Károlyt írónokká léptették elő, már följegyezte. Az érdemes rendőrnök azóta sem volt sikere, ha csak azt nem tartjuk annak, hogy kormánybiztos lett belőle. Sokkal okosabb lett volna azonban főispánnak nevezni ki, mert installációja aligha járt volna nehézséggel, mivel székhelyére női ruhában, mint kisasszony érkezhett volna, kijátszván azokat, akik záptojással és más egyebekkel akarták volna honorálni.

Rejtélyes eset.

Budapest. Halálos végű, rejtélyes eset történt a Nádor-utczai Mollináry-laktanyában. Az udvar tele volt katonákkal, miközben lövés dördült el s Veréb István 26 éves pöttartalékos száján találva, holtan vágódott hanyatt. Kétféle verzió kering a szomorú esetről. Az egyik az, hogy valami idegen belőtt a kaszárnyaudvarra s annak golyója terítette le a szerencsétlen embert, mások szerint, ami valószínűbb a szomorú eset úgy történt, hogy a legénység 90—90 éves töltést kapott s e közben az egyik önkéntes fegyvere elsülve, halálra sebezte a pöttartalékost. A vizsgálatot megindította egy a polgári, mint a katonai hatóság.

Véres vizontlátás.

Budapest. Horti Ferencz szénmunkás 1898. január havában esküdtött örök hűséget Kovács Rozáliának. A fiatal házaspár élete azonban nem volt boldog, folytonos czivódás volt közöttük, úgy hogy az asszony nemsokára otthagya Hortit, ki a különválás után egyideig vidéken dolgozott, a mult év december havában pedig ismét Budapestre jött fel munkát keresni s december 31-én beállított fel ségének a Nagykorona-utca 12. szám alatti lakására. Az asszony azonban nem igen örült a látogatásnak s nagyon hidegen fogadta Hortit. Ez a hideg fogadás annyira rosszul esett Hortinak, hogy azonnal meg akarta támadni az asszonyt, de ez elmenekült előle. Ekkor Horti sógorát, Kovács Ferenczet kérte meg, hogy közvetítse a találkozást közte és felesége között. Kovács meg is ígerte a közvetítést, de csak azon feltétel alatt, ha Horti beleegyezik abba, hogy megmotoszák, vajjon nincs-e nála valami veszélyes eszköz. Horti beleegyezett a motozásba is, amit Kovács Tóth Gábor barátjával együtt azonnal foganatosított is s el-

szedett Hortitól mindent, amivel árthatna feleségének. Horti azonban kijátszotta Kovácsot, mert egy éles kést észrevétlenül a kabátjába csusztatott s midőn Kovács a motozás megnyugtató eredménye után előszólította rejtekhelyéről az asszonyt, Horti hirtelen rárohant és mellbeszurta feleségét. A szerencsétlen asszony hörögve rogyott össze s csak he-tek mulva épült fel súlyos sebeiből. A budapesti királyi büntető-törvényszék esküdt-bíró-sága Zsitvay Leó elnökléte alatt vonta felelősségre Hortit ezen tetteért hitvestársa ellen elkövetett szándékos emberölés kísérlete miatt. A vádlott a tárgyaláson beismerte tettét, de azzal védekezett, hogy boldogtalan házassága miatti elkeseredésében akarta feleségét agyon-szurni.

Rablótámadás Zilahi Gyulané ellen.

Debreczen. A mult héten fényes nappal vakmerő rablótámadást követtek el Zilahi Gyula szinigazgató neje, született Singhoffer Vilma ellen. Zilahiné délután 3 óra tájban hazafelé tartott, amikor észrevette, hogy egy kopottasán öltözött ember nyomon követi. Zilahiné meggyorsította lépteit és nemsokára elérte a Degenfeld-téren levő házat, amelyben lakásuk van. Sietve akart felszaladni az első emeleten levő lakására, de az utonálló utána szaladt s a lépcsőházban vállainál fogva megragadta a halálra rémült urinőt és leszakította arany nyakláncát. Mire Zilahiné ijedségéből magához tért és fellármázta a házat, a vakmerő rablónak már nyoma veszett. A rendőrség a legszélesebb körű nyomozást indította meg.

Apáczka a Dunában.

Dunavecse. A napokban kifogták egy apáczaruhában levő, 30—35 éves nő holttestét a Dunából. Főkörtőjébe 21-es szám van himezve, derékkötőjében pedig S. M. monogram van. Zsebében barnaszemű olvasót, Mária-kongregáció-érmét, Szent Antal-, seplőtelen fogantatás és ezüst Mária-érmét találtak a nyakában pedig fekete szalagon fészületet. A ha-

FIGYELEM! FIGYELEM!

A „Bevándorló“ vezérképviselőségét

PITTSBURG és VIDÉKÉRE.

Dr. Polya László úr vette át

A Pittsburg és környékbeli honfitársak ügyes-bajos dolgaikban forduljanak ő hozzá. Lakik 1010 fifth Ave., Pittsburg, Pa.

IZIDOR KLEIN MAGYAR BANKÁR

1113 Braddock Ave., Braddock, Pa.

Egyedüli magyar bankár Braddock és vidékén. A Pennsylvanai magyarság régi és bizalmas ismerőse. Pénzt küld pontosan és biztosan a világ minden részébe. Hajójegyek a legjobb és leggyorsabb vonalakra. Vasúti jegyek Amerika minden részébe. Amerikai és hazai jogúgyek szakzerű és pontos elintézése. Utbaigazítást és tanácsot, bármelyik honfitársának szivesen és ingyen ad. Levelcim: IZIDOR KLEIN, 1113 Braddock Ave., Braddock, Pa.

YZÖ

tézete

z ő-hazába.

lk és kon-

ekben pon-

el

N. J.

PA.

lott 155 centiméter magas, barna haja rövidre nyírott, arca kerek. Külső sérülés nyoma nem látszik rajta.

Elcsukott cigányok.

Kalocsa. Lengyel István kiskörösi csendőr-örmester minap kísérte a kalocsai fogházba 8 csendőrrel Kolompár Lajos cigányvajdát husz társával. A karaván pár héttel ezelőtt a kiskunmajsai vasúti állomást, majd Félegyházán több vasúti kocsit kirabolt, a napokban pedig a kecskeméti tanyákon több rendbeli rablást követett el. A cigányoknál körülbelül 2,000 korona értékű tárgyakat találtak meg.

Veszett eb garázdálkodása.

Kassa. A napokban a déli órákban egy veszett vizsla kutya Kavecsányba szökött és ott egy házfal mellett a napon sütkező gyermekek közül ötöt veszélyesen megmart, továbbá három sertést, kilencz kutyát és egy tyukot harapott meg. A kutyát, amely nagy riadalmat okozott, lebunkózták, a községi előljáróság jelentésére Pálka Ottó járási állatorvos Kavecsányba érkezett. A boncolás kiderítette, hogy a vizsla veszett volt. A megmart gyermekeket a budapesti Pasteur-intézetbe szállították. A gyermekek közöltségen menek, miután a lelketlen szülők az utiköltségtől megijedtek és inkább veszni hagyták volna a szerencsétlen apróságokat.

Megfagyott halász.

Keszthely. A Badaacsony-tomaj községbeli csendőrőrzárat a minap a Balaton mentén egy megfagyott hullát talált. A hulla arca fölismerhetetlenségig eltorzult, de a zsebében talált iratok alapján a vizsgálat kiderítette, hogy az elhunyt Galambos Gyula halász.

Véres nászmenet.

Nagyvárad. Siter községben évek óta udvarolt a falu egyik legszebb leányának, Toja Ilonának két legény, Toja Miklós és Kiss Pál. Három évvel ezelőtt mindkét legény egyszerre ment el katonának, de a kaszánya falain belül is megőrizték szerelmüket Toja Ilona iránt. Amellett látszólag a legjobb barátok is maradtak. Nem féltékenykedtek egymásra, mert azt hitte mindegyik, hogy a leány egyedül őt szereti. Tavaly, decemberben egyszerre szabadultak ki a kaszányából, hosszú háromévi katonáskodás után és ahogy hazamentek a faluba, egyszerre kérték meg a szép leány kezét. A leány választása Kiss Pálra esett, Toja Miklóst kikosarazta. A kikosarozott legény akkor bosszút esküdött és a minap hajtotta végre. Most volt ugyanis Toja Ilonának és Kiss Pál-

nak az esküvője. Boldogan jöttek ki a templomból és hosszú nászmenet kísérte őket. Toja Miklós egy barátjával, a falu egyik legerősebb legényével: Hajós Pállal a templom mögött állott bicskával fölfegyverkezve. Alighogy megindult a nászmenet, a két legény megrohanta és megtámadta a fiatal pár kísérőit. Elkeseredett küzdelem fejlődött ki. A két legény a vőlegényhez férközött és két bicskaszurással halálosan megsebesítették. A nászmenetből is több embert félholtra vertek. A nászmenet szétrebbent, a menyasszony sirva menekült szülei házába, a két legényt pedig a csendőrség letartóztatta.

Kéményseprőből főhadnagy.

Pápa. A mindegyre szaporodó s hézagot pótló lapok száma egygyel ismét emelkedett. Pápa városában ugyanis a Kéményseprősegéd-ek Hírlapja címmel új irodalmi vállalat indult meg, amelyből arról értesülünk, hogy a kéményseprősegéd-ek „mély álomból ébrednek föl” s tiltakozni készülnek az ellen, hogy egy héten nyolcszor adjanak nekik a főnökök káposztát. A havonként kétszer megjelenő újságnak, reméljük, meglesz a maga haszna, mert hiszen az ilyen egyesülések, amelyet a szaksajtó támogat, rendszerint eredménynyel járnak. Ebből a lapból valami sokat nem tudunk ugyan meg a segédek bajairól, de hát később bizonyára jobban megnyomják a szerkesztőségben a tollat, amint azt a szerkesztő jelzi is, mondván, hogy először csak piano kezd. A szaklapban különben egy érdekes újdonság is van, amelyben egy Miklós Antal nevű volt kéményseprősegédről van szó, aki az orosz-japán háború kitérőkor Amerikába indult, de hogy-hogynem, Oroszországba került s ott katonának állt be. A kéményseprő olyan jelesül viselte magát, hogy mihamar őrmesterré léptették elő. Mikor pedig több sebet kapott s a kórházba vitték, hadnagygyá neveztek ki. Azóta, mint boldogan írja, már a főhadnagyi sarszit is megkapta s így eszeágában sines, hogy egykori hazájába kéményseprősegédnek jöjjön vissza.

Husz év múltán.

Piliscsaba. Körülbelül két évtizeddel ezelőtt történt, hogy egy baba arcú gyermekleány és egy pelyhedző állu fiatal hadnagyocska megismerkedtek. A fiatalok, néhány találkozás után megszerették egymást. Persze, az ő szerelmüket senki sem vette komolyan. „Gyerek-szerelme!” mondták kiesínlyő mosolylyal az ösmerősök. És az idő röpiült és az évek multak

és a két „gyerek” még mindig szerette egymást... Pedig arra vajmi kevés kilátásuk lehetett, hogy valamikor egymáséi legyenek. Az ő egybekelésüknek hatalmas ur volt az akadályozója... A pénz! A kaució! ami hiányzott. De a szerelmesek azért hűségesen kitartottak egymás mellett. Biztak egy jobb jövőben. A férfivá serdült ifju füt-fát megmozdított, hogy valami megfelelő privát foglalkozást kapjon. Nem volt sikere. E közben a hadnagyocskából főhadnagy, majd kapitány, végre őrnagy lett. Egykor sötét hajába, most már ezüst szálak szövődtek. Csak a szive maradt fiatal és üde... A szerelmes őrnagy aztán egy merészet gondolt és elment a legfőbb hadurhoz, kikérni a kegyét, hogy ne görditsen hideg paragrafusokkal akadályt az ő boldogságuk elé. És a legfőbb hadur ezuttal nem a rossz tanácsadókra, hanem csak a saját szívére hallgatott... Elengette a kauciót...

A boldog vőlegény — Metz Rudolf, cs. és kir. vadászőrnagy — repeső szívvel sietett az ő hűséges menyasszonyához, Müller Etelkához. Az esküvő most ment végbe, a község intelligenciájának osztatlan, meghatározó érdeklődése mellett. A daliás őrnagy oltárhoz vezette az ő érdekes szép menyasszonyát...

Lelkész öngyilkossága.

Sátoraljaujhely. A napokban Honétzy Miksa, tokaji nyug. ág. ev. lelkész piztolyával agyonlőtte magát. Sötét tervéről hozzátartozói semmit sem tudtak. Még övével szokott módon rendesen megebédelt, ebéd után kilépett az előszobába, hol az öngyilkosságot elkövette. Honétzy nagyon eszes, népszerű lelkész, tántorithatatlan ellenzéki ember volt. Nagy család, kiterjedt rokonság gyászolja.

A megcsonkított Tisza-szobor.

Szeged. Fadrusz János utolsó művét, gróf Tisza Lajosnak szegedi szobrát ismeretlen tettesek brutálisan megcsonkították. Érdekes, hogy a merényletet csak mult hétfőn délután vette észre Csuka Ferenc hírlapíró, bár mint kiderült, a megcsonkítás hétfőre virradóra történhetett. Az egyik kubikos-mellékalak bal-karját törték le a még eddig ismeretlen tettesek. Látszik, hogy a cselekmény szándékos, mert a kar mintegy husz centiméter átmérőjű erős kőből való és annyira messze esik a járókelőktől, hogy a véletlen ki van zárva. A rendőrség széles körű nyomozást indított a tettes, vagy tettesek kiderítése iránt, kihallgatta Csuka hírlapírót is, — eddig azonban nincs semmi nyom. A tanács lehvija Rollinger szobrászművészt, mint aki Fadrusz közbejött halála után a művet befejezte, hogy a brutális csönkítés kijavítása iránt értekezzen vele. Városszerte fölháborodást kelt a merénylet s osztozik abban mindenki pártkülönbség nélkül.

Életunt ügyvéd.

Tata. Balogh Lajos ügyvéd, nyugalmazott főszolgabíró fejbe lötte magát. Balogh már hónapok óta álmatlanságról panaszkodott s valószínű, hogy ez a betegsége keserítette el annyira, hogy véget vetett életének.

Megölte a pálinka.

Temesvár. Schadel Kolot favágó és Schweidel Frigyes raktármunkás egy korcsmában mulattak. Pálinkázás közben Schadel fogadást ajánlott Schweidelnek, hogy nem tud neki anynyi pálinkát fizetni, amennyit ő meg nem inná. A maga részéről fogadásból följánlotta fűrészt és bakját. Schweidel így beleegyezett a fogadásba. Egymásután hozatta a pálinkát s mikor Schadel már a tizennyolcadik deczinél tartott, abbahagyta az ivást s a fogadást elvesztettnek jelentette ki. Hazament, de alig hogy hazaért, összerogyott és meghalt. Az elfogyasztott sok szeszről agyszélhűdést kapott.

A LEVEGŐ MELYET BESZIVUNK

Az ember ellehet néhány napig táplálék vagy víz nélkül, de néhány percz mulva meghal éleny hiányában.

Az emberek tényleg — holott az éleny nem kerül semmibe, — élenyhiányától csak annyit szenvednek, mint táplálék hiányától. Miért van ez így? Mivel, ha a tüdőnek nyálkahártyája nincsen teljesen egészséges állapotban, a vér a levegőzárkák gyengéd falazatán át nem képes felszívni az élenyt

DR. JEAN SIRROM TÜDŐ KESERÜJE

a tüdőszövetnek és a levegőzárkákat érintő nyálkahártyának egészséges állapotát idézi elő. Ez a keserű biztos gyógyszer köhögés, meghülés, váltóláz és torokgyulladás ellen ugyancsak kitűnő gyógyszer a tüdőnek komolyabb bajai: tüdővész és sorvadás ellen.

Ha emésztő szervezete nincsen rendben a tüdőkeserűvel együtt Dr. Jean Sirrom gyomorkeserűje is használható.

Egy palacknak ára 1 dollár vagy 6 jól elesomagolt palack, póstautalvány vagy csekk vétele után bármily címre elküldetik 5 dollárért.

A valódi gyógyszer dugaszán rajta van az aláírásunk

MORRIS FORST & CO., PITTSBURG, PA.

Az Egyesült Államok és Canada részére az egyedüli árusítók

Dr. JEAN SIRROM

májkeserűje

1 palack 1 dollár.

Dr. JEAN SIRROM

gyomorkeserűje

1 palack 1 dollár.

Orvosok és kórházak az egész világon használják

GIZELLA

Regér

(Tizenkét)

Elhallgatott — tek át, kik az el... küdt, gondosan e... kimélet- és óvato... valami szerencsét... volna.

— Ezt úgy sze... rájtát, — mondá... gó szolgálhoz. —... tette őt ki. Ezt... olyan fehéren jött... Szivert, az jajgat... hozzászólt Hero...

A nők nem me... hallottak; Szivert... téssel fordult el... Lorgnetjét szemé... leányát, amint He... zeledett, míg a fér... tértek vissza.

— Apropos Giz... — kiálta a közele... rossz néven, kedv... vagy öltözve, mód...

A fiatal grófné... ből volt, mint a t... színe világoskék... levén, valóságos... széles újjainak re... össze. Hanem a... szorosan simultak... lére s látni enged... szöke hajzatát egy... lag tartá vissza le... sen nem volt párt... ka úgy tünt fel be... — Ah! ez ellen... van, nagyméltóság... nevelő. — Én n... lok többé.

— Nem is szab... tá félbe Gizella ko... bizonykodta egy... színe elől már el v... dőge fészkelte be...

A báróné ajkán... el; a nevelő ped... lanatra, szent harr...

— És igazán jog... Istentől elrugasz... oly kerek szemek... az enyém, az új!... oly hasonlítást ter... gyed szeretetremé...

— Én azt remél... azon elragadó szép... lyet neked Párisb... báróné, nem törőd... val.

— Az nekem na... ma; én megnőttem... Gizella arcán a... kedő pillantás sul...

— Hiszen ugya... készítve, melyet t... kalmával kézbesít... nem fogod velem... pár hónap alatt ol...

— Sose akartam... ma, mindamellét... én azon öltözéket... bár nagysága és... som se lett volna... lok, azt te is tudod... tet Lenának ajánd...

GIZELLA GRÓFNŐ

Regény három részben.
Irtta: Marlit.

(Tizenharmadik folytatás.)

Elhallgatott — az erdei lakból emberek jöttek át, kik az ebet elvitték, s a helyet, a hol feküdt, gondosan elenygették. Az állatot oly kimélet- és óvatossággal fogták meg, mintha valami szerencsétlenül járt ember holtteste lett volna.

— Ezt úgy szerette az úr, mint legjobb barátját, — mondá a férfiak egyike az ott ácsorgó szolgálóhoz. — Egyszer rablók kezéből mentette őt ki. Ezt nem hamar felejtí el az úr; olyan fehéren jött haza, mint a fal. És az öreg Szivert, az ajgat utána; pár hét alatt annyira hozzászokott Herohoz!

A nők nem messze állottak s minden szót hallottak; Szivert említésénél a bárónő megvetéssel fordult el és az asztalhoz menve, leült. Lorgnetjét szemére tette s szemlélte mostoha-leányát, amint Herbeg asszony nyál feléje közeledett, míg a férfiak a saraglyával az erdőbe tértek vissza.

— Apropos Gizella, mondok neked valamit! — kiálta a közeledő leányka felé. — Ne vedd rossz néven, kedvesem, hanem igen különösen vagy öltözve, módfelett szegényesen.

A fiatal grófnő öltönye ugyanazon kelméből volt, mint a tegnapié, csak hogy ennek színe világoskék. Minden díszítmény nélkül levén, valóságos talárhoz hasonlított; lobogó széles ujjainak redőit csuklójánál egy öv tartá össze. Hanem az átlátszó mousselin-redők szorosán simultak gyöngéden domborodó keblére s látni engedék rózsás fehér vállait; szép szőke hajzatát egy keskeny fekete bársonyszalag tartá vissza homlokáról. Ez természetesen nem volt párizsi öltözék, hanem a leányka úgy tünt fel benne, mint egy erdei tündér.

— Ah! ez ellen Lenának is örökös panaszja van, nagyméltóságod! — szólt panaszos hangon a nevelőnő. — Én már régen egy szót sem szölközök többé.

— Nem is szabad, Herbek asszony, — szakította félbe Gizella komolyan. — Nemde tegnap is bizonykodta egy szolgálónak, hogy az Isten színe elől már el van taszítva, mert a hiúság ördöge fészkelte be magát szívébe?

A báróné ajkán gonosz mosoly fintorodott el; a nevelőnő pedig, megemlékezvén ama pillanatra, szent haragra gyult.

— És igazán jogosan! — kiáltott fel. — Az Istenről elrugaskodott együgyű cseléd épen oly kerek szalmakalapot vett magának, mint az enyém, az új! Hanem, kedves grófnő, egy oly hasonlítást tenni! ez ismét egyike a kegyed szeretetreméltó kis gonoszságainak!

— Én azt reméltem, édes gyermekem, hogy azon elragadó szép öltözékben foglak látni, melyet neked Párisból küldöttem! — mondá a báróné, nem törődve Herbek asszony panaszával.

— Az nekem nagyon rövid és szűk volt, mama: én megnőttem.

Gizella arczán a bárónő szeméből egy kémkedő pillantás suhant végig.

— Hiszen ugyanazon mérték szerint volt készítve, melyet nekem Lena elutazásom alkalmával kézbesített, — mondá élesen, — csak nem fogod velem elhitetni, gyermekem, hogy pár hónap alatt oly feltűnően megnőtöttél?

— Sose akartam elhitetni veled semmit, mama, mindamellott tudnodra kell adnom, hogy én azon öltözéket soha sem is viseltem volna, bár nagysága és bősége ellen semmi kifogásom se lett volna is. Minden riktó szint utálok, azt te is tudod, mama. Azt a pires jakettet Lenának ajándékoztam.

A báróné indulatosan tekintett fel; hanem csakhamar ismét erőt vett magán.

— No, a szobaczcizus ugyancsak jól fogja magát érezhetni a finom kázmirszövetben! — mondá gúnymosolyal. — És én jövőre nézve óvakodni fogok kis leánykám beleegyezése nélkül valamit választani... Egyébiránt nem tehetek róla, de én az ilyen libácskákban, minő épen te is vagy, a keresett egyszerűséget mindig rossz szemmel néztem. Ez az egész dolog hasonlít egy kis — kis kétszínűséghez.

Gizella alsó ajka kissé felbiggyedt s elég jól fejezte ki a fel sem vevést.

— Én kétszínűsködöm? Nem, annál sokkal büszkébb vagyok! — mondá odavetőleg.

Gizellnak e sajátságos nyugodtsága a szemlélőt örökös kétségben hagyta: vajjon a veleszületett engedékenység-e az, vagy pedig a túlnyomólag kifejelett akarat hatalma.

— Nagyra becsülöm magamat, mert Isten képmása vagyok, — folytató. — Diszithetik mások testeiket mindennemű piperével; én azt soha sem fogom tenni!

— Ah! kedves kis megtestesült szerénységem, tehát te meg vagy győződve, hogy így legszebb vagy, — mondá a báróné, leányát tértől talpig méregetvén, s ajkai ingerülten vonaglottak.

— Igen, — válaszolt Gizella elfogulatlanul és harag nélkül. — Szépség iránti érzékem azt sugja nekem, hogy szép vonásainkat egyszerű eredetiségükben kell megtartanunk.

A báróné hangosan elkaczagott.

— No, kedves Herbek asszony, — mondá czélezatos gúnnyal a nevelőnőnek, — a gyermek magányában valóban érdekes tanulmányokat tett; nagy köszönettel fogunk önnek tartozni! Kár kedvesem, hogy nem vagy szebb! — tevő hozzá Gizellához fordulva.

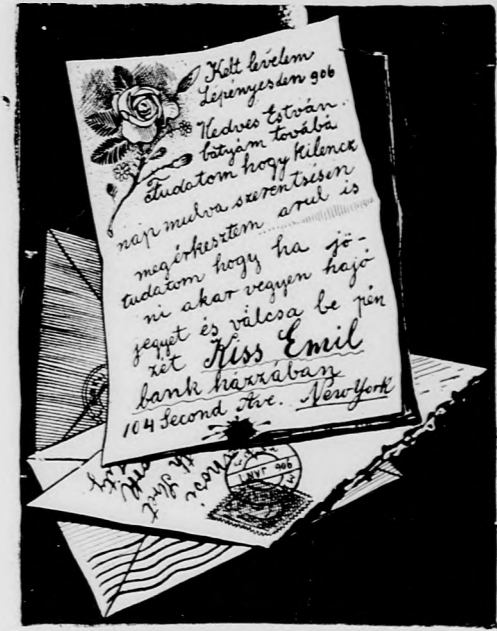
— Én Istenem, kiáltotta fel Herbek asszony megrettenve; — nekem sejtelmem sincs arról, miként tudja a grófnő magát egyszerre ily kaczer oldalról feltüntetni! Soha, meg mernék rá esküdni, soha sem vettem észre, hogy tükörbe csak egyszer is pillantott volna.

A báróné hallgatásra inté; a miniszter épen a tő mellett kanyarodott be.

Ő nagyméltósága semmikép sem lehetett valami rózsás kedélyhangulatban. Borús pillantása mélyen szemére vont szalmakalapja alól a nécsoporra esett s Gizellán pihent meg. A leányka még állott, a beszélgetés alatt gépszerűleg fogott meg egy lecsüngő ásat s azt kivujtott karral tartotta. Ruhájának széles ujjai szárnyszerűleg lebegtek. Ez állás, telve nemes és ártatlan nyugalommal, valóban jellemzetes volt.

— Nini, valami druida pannó! — kiáltott feléje a miniszter, midőn közelebb ért. — Valóban elő fantasztikusan nézsz ki, leánykám!

Ily tréfáit rendesen finom gúnymosoly kísér-

te, mi arczát nagyon pikáissá és vonzóvá tette; e mosoly azonban most egy pillanat alatt a boszankodás kifejezésébe olvadt át. Nejenek kezét csókolva, melléült.

Míg Herbek asszony a csokoládét osztotta ki, a báróné elbeszélte férjének a kohó birtokosával történt kalandot; előadásában csupán az eb meglövésére szorítkozott, Gizelláról egy szóval sem emlékezve.

— Ez az ember ért hozzá, magát valami regényes fénykörben tüntetni fel, — mondá a miniszter, mialatt az élenyujtott csokoládét visszautasítva, szivarra gyujtott. — Úgy látszik, hogy a különczöt akarja játszani s szeretné, ha milliói miatt felkeresnők; no megszűnik ez, ha a herczeg eljön, be akarja magt mutatni, amint mondják s akkor majd közelebről látjuk meg.

Míg ezeket mondá, igen szórakozottnak látszott; gondolatai másutt tévelygtek.

— Az előbb egy új virágállványt állítottunk fel s a tökfűlkő kárpitos eltörte! — mondá kis szünet után, miközben a nők szótlanul reggeliztek.

— Oh, — kiáltott fel a báróné, — azért nem szükséges ily lehangoltnak lenned, barátom! A kárt helyre lehet ütni; az egész legfőlebb ötven tallérba kerül.

A miniszter leverte szivarjáról a hamut; mozdulatában, a mint félrehajolt, sok türelmetlenség látszott.

— Épen akkor, midőn a várat elhagytam, — szólt ismét kis szünet mulva, — kapott Cecile kisasszony valami ládát, melyet párisi szabód küld, Jutta.

— Oh, az kellemes ujság! — kiálta fel a nő. — Cecile már jajveszékelt, mert a küldemény oly sokáig késett s magam is félttem, hogy a herczeg előtt hamupipőke gyanánt kell majd megjelennem!

— A bolond ötezer frank értéket irt rá, — jegyzé meg a miniszter.

A legnagyobb magyar pálinka kereskedő Pittsburgban

FREEAUF F. JÓZSEF

Szeszes italok nagybani elárúsítója

A Baltimore depot átellenében

409 Water Street, PITTSBURG, PA.

Az italok árjegyzéke:

Piros vagy fehér rozspálinka...	\$2.00, 2.50, 3.00	gallonja	Almapálinka (Apple Brandy)	\$2.00, 2.50, 3.00, 3.50, 4.00	gallonja
Piros v. fehér ő-rozspál...	\$3.50, 4.00, 5.00, 6.00	gallonja	Rozsoposin	\$2.50, 3.00	gallonja
Gin (boróka-pálinka)...	\$2.00, 2.50, 3.00, 3.50	gallonja	Tazóhs	\$2.50, 3.00	gallonja
Importált borovicska üvegje	\$1.50		Jamaica rum	\$2.00, 2.50, 3.00, 3.50	gallonja
Köménypálinka	\$2.00, 2.50, 3.00	gallonja	Imp. Jamaica rum	\$4.00, 5.00, 6.00	gallonja
Anizspálinka	\$2.00, 2.50, 3.00	gallonja	CALIFORNIA BOROK		
Tiszta szesz (alkohol)	\$2.50, 3.00, 3.50	gallonja	Piros és fehér asztali bor	\$1.25, 1.50, 2.00	gallonja
Szilvörím	\$3.00, 4.00	gallonja	Port és Sherry	\$1.50, 2.00, 2.50, 3.00	gallonja
Szilvörím, importált	\$4.00, 4.50, 5.00, 6.00	gallonja	Malaga és Madeira	\$1.50, 2.00, 2.50, 3.00	gallonja
Törköly	\$2.50, 3.00, 3.50	gallonja	Muskatály és Tokajbor	\$1.50, 2.00, 2.50, 3.00	gallonja
Törköly, importált	\$4.00, 4.50, 5.00, 6.00	gallonja	Blackberry	\$1.50, 2.00, 2.50, 3.00	gallonja
Cognac	\$2.00, 2.50, 3.00, 3.50	gallonja	Keserű gyomorbor	\$2.00, 2.50, 3.00	gallonja
Francia cognac	\$4.00, 4.50, 5.00, 6.00	gallonja			

Ezenkívül raktáron tartok mindenféle magyar, német, spanyol, francia és olasz borokat nagy választékban.

A pénz Money Order utján vagy regisztrált levélben előlegesen kell küldeni.

Oly megrendeléseknél, melyek 5 dollárnál többet tesznek, a szállítási költséget mi fedezzük.

A leveleket így kell címezni:

JOSEPH F. FREEAUF 409 Water street, Pittsburg, Pa.

Gyors kiszolgálás.

F. KALINA, üzletvezető

Mérsékelt árak.

A báróné elcsodálkozva nézett fel.
— Tökéletesen igaza van, — mondá. — Én ötezer frankig tettem megrendelést.

— Hanem, kedvesem, ha nem csalódom, te nyolczezer frank értékű cikkeket hoztál épen most magaddal Párisból?

— Oh igen, barátom, — mosolygott a nő, — s nem is nyolcz, hanem tízezer frankért; saját zsebemből fizettem ki, azért nem egy könnyen feletjem el. Hanem kedves Flöry, mióta ellenőrzöd te az én párisi küldeményeimet? — kérde tréfálkozva tovább. — E neked még soha sem jutott eszedbe. S hozzá meg ez az embergyűlölő arc! Nem akarom hinni, hogy utolsó születésnapoddal vett erőt rajtad a komorság! Oh, piha, férjem, csak öregnek nem kell lenni!

Mindez élveledve volt kiejtve s elbűvölő naivsággal, hanem éles tőrurást is rejtett magában a két évtizeddel idősebb férj számára, ki bálványozott fiatal neje mellett sehogy sem akart öregnek feltűnni.

Mozdulatlan arcán fakó pir lobogott s ajkain egy bágyadt mosoly oszlott szét.

— Kissé le vagyok hangolva, — mondá. — hanem legkevésbé sem párisi piperéid által, édesem; a gonosztevő itt ül e!

Gizellára mutatott.

Ez felnyitotta árnyas szempilláit s idegenkedve, de várakozásteljesen nézett mostoha-tyjára. Ez éles hang mindenkit megrettentett volna, ki a minisztert ismerte; a leány arcán azonban a zavar legkisebb nyoma sem látszott, ami ő nagyméltóságát annál inkább ingerelte.

— Az orvos volt nálam, s mondhatom, szép dolgokat hallottam, — mondá nehézkes hangszólyal. — Te rendeleteinek ellenszegültél!

— Én egészséges vagyok s orvoszereit vizsgálta!

A miniszter feltekintett; szeméi haragban égtek.

— Mit? Te merészeled?

— Igen, papa; részemről ez volt életem egyetlen mentőszere. Az orvos az év minden szakában zárt kocsiban küldött sétálni, hogy csak egyszer is saját lábaimon menjek át a várkertben, soha sem engedte meg; egy ital friss víz úgy meg volt tiltva, mint valami halálos mérég. Midőn pedig ezelőtt egy félévvel Lena lett beteges, neki mindenekelőtt friss vizet, levegőt és mozgást rendelt. Hisz én is friss víz, levegő és mozgás után áhitoztam, papa, s mivel az orvos minden kérelmemre csak résztvevő mosolylyal válaszolt, önmagam segítettem magamon.

— Felfogja most nagyméltóságod helyzetem nehézségét? — kérde Herbek asszony. Gizella előadása alatt csokoládéját kihúlni hagyva.

A miniszter már régen erőt vett indulatrohama felett.

(Folytatása következik.)

Az Első Elizabeti Magyar Dalárda és Műkedvelő.

Helyisége: 463 E. Jersey Str., 5-ik utca sarok, Szentimrey Hall, hová a dalárda összes levelei címzendők.

Gyűléseit tartja minden hó első keddjén. Dalóráit tartja minden pénteken este 8—10-ig.

Karnagy: Esztergomi Rezső.

Diszelnök: Péchy Ádám, elnök: Irsay Pál, alelnök: Longauer István, jegyző és lev. titkár: Charle F. A., pénzügyi titkár: Millersky Rezső, pénztárnok: Kuzsma Sámuel, bizalmi férfi: Szentimrey Bertalan, könyvtárnok: Demeter János, számvizsgáló bizottság: Kovács Gáspár, Balázs Károly és Peschka György, zene bizottság: Irsay Pál, Demeter József, Kuzsma Sámuel és Csincics Dezső, csapos: Bogár János.

ÖT NAP A CSENDES VIZEN NEW YORKBÓL NEW ORLEANSBA

A Southern Pacific Utján Személyszállító hajók

NEW YORKBÓL MINDEN SZERDÁN DÉLBE INDULNAK.

New Orleansban kapcsolatunk van az összes vasutakkal minden helyhez

Louisianában, Texasban, New Mexicóban, Arizonában és Californiában

Kérdezősködhetni New York, Broadway 1 vagy 349 szám alatt

CHARLES R. KEAR HARRY F. POTTER
elnök pénztárnok

ELSŐ NEMZETI BANK

First National Bank

MINERSVILLE, PA.

Alapított 1864-ben. Schuylkill-Countynek legöregebb nemzeti bankja.

Alaptőke \$50,000,00

Tartalékalap és szét nem
osztott nyereség..... \$75,000,00

Elfogad pénzbetéteket és a pénzt csekk alapján vagy szóbeli felkérésre azonnal visszafizeti.

Pénzküldéseket a világ bármely részébe bank- vagy póstautalvány útján eszközöl.

DÉLVIDEKÉI TELEPEK

Virginiában, Észak- és Dél-Carolinában, Georgiában, Alabamában, Mississipiben, Kentuckyban és Tennesseeben.

Jó földek jutányos árak mellett.

Egészséges éghajlat, hosszú termő évad és az egész évi munkálkodásra alkalmas időjárás.

Telepek ipari vállalkozásokra és bő alkalom befektetésekre.

A délvidek most jobban halad mint az ország bármely része. Aki megismerkedni óhajt a Southern Railway mentén kínálkozó telepekkel, kérje közleményünket. Iggyen megküldjük ugyan csak 10 oldalra terjedő és képes „The Southern Field” nevű füzetünket.

M. V. RICHARDS,

a Southern Railway föld és ipari ügynöke.

JUHASZ TESTVEREK

magyar bor- és söresarnoka.

Mindenemű italok raktára.

20 Summerset st., NEW BRUNSWICK, N. J.
Magyarok kellemes találkozó helye.

Billiard asztalok. Kitünő étkezés.

MEGBIZHATÓ BANKÁROK

E rovat alatt oly bankcégeket nevezünk meg, amelyekhez honfitársaink bátran fordulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétek céljából.

NEW YORK ALLAM

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE, 15 William Street, New York,

KISS EMIL, 104—2 Ave., New York
SAKSER FRANK, főiroda 109 Greenwich street, fiókiroda 1718 St Clair str., CLEVELAND, Ohio.

Pontos és olcsó pénzküldés Magyarországra a postatakarékpénztár útján. Hajójegyek minden vonalra a legjutányosabb árak mellett.

PENNSYLVANIA ALLAM

B. HENDLER successor to A. HENDLER SON & Co., CASSANDRA.

Pénzküldemények Magyarországra és Europa bármely részébe olcsón, gyorsan és biztosan. Hajójegyek az összes vonalakon az óhazába és az óhazából sehol olcsóbban nem kaphatók.

FAITH E. VICTOR, 120—124 Chestnut Str. JOHNSTOWN,

FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, MINERSVILLE,

Alaptőke \$50,000,00 tartalékalap és szét nem osztott nyereség \$75,000,00, Charles R. Kear elnök, Harry F. Potter pénztáros.

KLEIN IZIDOR, bankár 1113 Braddock Ave., BRADDOCK, PA.

Leggyorsabban és legbiztosabban küld pénzt az óhazába. Hajójegyek minden vonalra kaphatók.

RÓTH JÓZSEF ÉS FLAI, a monongahela völgynek legrégebb bankháza, saját épületében Ötödik Ave. és Locust Street sarkán MCKEESPORT, PA.

Pénzküldés az óhazába gyorsan, pontosan a legolcsóbb árfolyam mellett. Hajójegy eladása az összes vonalakra a legalacsonyabb árak mellett. Közjegyzői okiratokat szakértelemmel kiállítanak és a konzulátusi hiteltelést beszerezik. Jos. Roth and Sons.

KLEIN JAKAB, magyar bank és váltóüzlete, 1340 Penn Avenue, PITTSBURG, Pa.

Megbízható pénzküldő és hajójegy elárúsító. Kiállít közjegyzői okiratokat és elvállalja hazai ügyeknek elintézését.

MICHIGAN ALLAM

THE PEOPLE'S SAVINGS BANK, A nép takarékbankja, DETROIT.

Alapított 1871. tőke \$500,000, felesleg \$350,000, takarékbetétek \$11,000,000. M. W. O'Brien elnök, F. A. Schulte alelnök, Geo. E. Lawson pénztáros, J. R. Bodde segédpénztáros, R. W. Smylie ellenőr, J. T. Keena jogtanácsos. Fiókiroda Gratiot Ave., üzletvezető Ino. N. Wolfshlager.

MISSOURI ALLAM

THE FARMERS & MINERS BANK, A gazdák és bányászok bankja, BONNE TERRE.

Bejegyeztett 1890-ben. Tőke \$100,000,00 R. R. S. Parsons elnök, F. J. Thomure alelnök, F. H. Dearing pénztáros.

OHIO ALLAM

PERCEL LAJOS, 532 Pearl Street, CLEVELAND.

WISCONSIN ALLAM

MERCHANTS AND SAVINGS BANK, Kereskedelmi és takarékbank, KENOSHA.

Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegyeket minden vonalra. Pénzeket elküld a világ bármely részébe. Takarékbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ALLAM

RIZSÁK JÁNOS 128 Second Street, Passaic.

VIRGINIA ALLAM

GOODMAN A. POCAHONTAS.

Olcsón és pontosan küld pénzt mindenüvé. Az első-rangu hajótársulatok ügynöke. A legjobb hajókra elad jegyeket a legjutányosabb árak mellett. Okmányokat kiállít és a richmondi csász. és kir. konzulátus által hiteltelített.

Tőke és Feles

THE M

SZOR
SZEKÖTTÉ
TANI HAJI

TH

R. W. JONES, Jr. el
LUDWIG NISSEN, E
Geo. W. ADAMS, p

KÜLFÖLDI P

IMA ÉS

KÁROK

nk meg, amelyek-
pénzküldés vagy

M
liam Street, New

h street, fiékiroda
io.
országba a posta-
den vonalra a leg-

LAM
BLER SON & Co.,

és Europa bár-
tosan. Hajójegyek
okazából schol ol-

Str. JOHNSTOWN,

eti Bank, MINERS-
s szét nem osztott
ar elnök, Harry F.

k Ave., BRADDOCK,
küld pénzt az ó-ha-
aphatók.

la völgynek legré-
Ötödik Ave. és
t, Pa.

pontosan a legol-
adása az összes vo-
tt. Közjegyzői ok-
és a konzulátusi hi-
us.

üzlete, 1340 Penn

y elárusító. Kiállít
azai ügyeknek elin-

AM.
nép takarékbankja,

felesleg \$350,000, ta-
Brien elnök, F. A.
ntáros, J. R. Bodde
r, J. T. Keena jog-
üzletvezető Ino, N.

LAM
gazdák és bányászok

100,000.00 R. R. S.
nök, F. H. Dearing

M
CLEVELAND.

LAM
Kereskedelmi és taka-

att. H. B. Robinson
gyeket minden vonal-
ely részébe. Takarékb-

LLAM
Passaic.

LAM.

mindenüvé. Az első-
legjobb hajókra elad
mellett. Okmányokat
r. konzulátus által hi-

Tőke és Felesleg \$1,000,000.00

Betétek \$7,000,000^{on} felül

THE MUTUAL ALLIANCE TRUST COMPANY OF NEW YORK

A KÖLCSÖNÖS SEGÍTŐ TRUST KOMPÁNIA, NEW YORK.

323-325 Grand Street, Orchard Street sarkán

SZORGALMAZZA MAGÁNOSOKNAK, ÜZLETTULAJDONOSOKNAK ÉS TESTÜLETEKNEK ÜZLETI ÖSZ-
SZEKÖTTETÉSÉT ÉS EZEKNEK ÜZLET- FELESLEG- ÉS FELELŐSÉG DOLGÁBAN MINDEN ELŐNYT BIZTOSI-
TANI HAJLANDÓ.

\$10.00 MEGNYIT EGY "KÜLÖN BETÉTI" LAPOT \$10.00

LÁTOGASSON EL HOZZÁNK, VAGY ÍRJON NEKÜNK BŐVEBB FELVILÁGOSÍTÁSÉRT.

THE ORIENTAL BANK

A Keleti Bank

182-184 BROADWAY, fiók a Bowery és Grand street sarkán, NEW YORK

Tőke és felesleg \$1,850,000

R. W. JONES, Jr. elnök
LUDWIG NISSEN, ERSKINE HEWITT, CARLES J. DAY alelnökök
GEO W. ADAMS, pénztáros

NELSON G. AYRES, első alelnök
R. B. ESTABROOK, helyettes pénztáros
LEOPOLD FRIEDRICH, a külföldi osztály vezetője

SZIVÉLYESEN MEGHIVJUK ÜZLETI ÖSSZEKÖTTETÉSRE

KÜLFÖLDI PÉNZEKET VESZÜNK ÉS ELADUNK UTAZÓK SZÁMÁRA HITELLEVELEKET FOLYÓSITUNK
IMPORTÁLÓ KERESKEDŐKNEK ÜZLETI HITELT BIZTOSITUNK

PERÉNYI BÉLA

AZ AMERIKAI MAGYARSÁG ZÁSZLÓ, JELVÉNY, SAPKA ÉS EGYENRUHA KÉSZITŐJE

IMA ÉS OLVASÓ KÖNYVEK, MISEMONDÓ RUHÁK, SZOBROK ÉS MINDENNEMŰ VALLÁSOS CZIKKEK

RAKTÁRA

MINDEN RENDELÉST IGY TESSÉK CZIMEZNI:

ADALBERT PERÉNYI

422 E. 14th Street

New York City